BRET VARING
SADDLES & HARNESS
DOK HOLIDEJ
BROJ 176
ZAPADNO OD TULAROSE

★ DOK HOLIDEJ ★

Broj 176

BRET VARING

ZAPADNO OD TULAROSE

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 176

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Brett Waring
THE DAY A LEGEND DIED

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik:
Valerija ŠREDER

Naslovna strana:
Ferenc BARAT

Korektori:
Marija FEHER-MAJER
Marta MLADENOVIĆ

Štampa: 25 XII 1985.
Tržište: 7. I 1986.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Urednik: Zorka ĆIRIĆ Naslov originala: Brett Waring — THE DAY A LEGEND DIED. Copyright: UNIVERSUM PRESS.
Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja 1973. godine.

Faradi je postupio budalasto kada je u salunu u Pueblo Springsu Doka Holideja odabrao za svoju sledeću žrtvu. On Holideja nije poznávao, a toga dana bio je izrazito loše volje. Sem toga, do podne je u sebe izručio pola boce viskija i kada ga je visoki stranac, odeven u elegantno, skoro kicoški skrojeno odelo na kojem su se videli tragovi napornog putovanja, slučajno zakačio po ruci, Faradi je zaključio da je to više od onoga što je hteo da otrpi od bilo koga u tom vašljivom gradu.

Tresnuo je šakom o šank, okrenuo se i zgrabio Holideja za ruku. Desilo se da ga je dohvatio za desnu ruku, onu ruku kojom je potezao revolver. Da je imao vremena da zapazi kako Holidej nosi svoj revolver sa drškom od slonovače, možda ne bi bio tako nepromišljen i ne bi reagovao toliko žustro na taj mali incident. Holidej je revolver nosio nisko na bedru i normalno ispod sakoa, ali je pri ulasku u salun iz predostrožnosti raskopčao i zabacio stranu sakoa da bi mu drška revolvera ostala slobodna. Faradi je propustio da to zapazi. No bilo kako bilo, uhvativši Holideja za ruku, učinio je drugu grešku — prva je bila što je uopšte krenuo na Holideja. Ovome je smrtna opasnost stalno lebdela nad glavom i zbog toga se uglavnom služio levom rukom da bi mu desna u svakom trenutku bila slobodna. Sada ga je neka ljudeskara od čoveka, prostih crta lica i ljutito izvijenih debelih usana, držala za ruku i onemogućavala mu pokret koji je čoveku kao što je Holidej, svakog momenta mogao biti neophodan.

Zbog toga je prva Holidejeva instinktivna reakcija bila da se otrgne iz Faradijevog stiska, i on je to učinio sa takvom žestinom da je Faradiju izgledalo kao da Holidej traži kavgu.

— Lakše, mister — upozorio ga je Holidej spuštajući na šank svoju čašu sa pivom i uspravljajući se do svoje pune visine od šest i nešto više stopa.

— Vraga lakše! — grmnuo je Faradi. — Zbog tebe sam prosuo moje piće.

Holidej je lagano skrenuo pogled svojih sivoplavim ledenih očiju do šanka na koji je Faradi tresnuo čašu. Ravna uglačana površina bila je mokra od kapljice prosutog viskija. Vratio je pogled do Faradija, zapažajući da su ostali gosti saluna ćutali, obezuti napetim iščekivanjem. Kada je pre nekoliko minuta ušao u salun, većina njih zapazila je kako nosi revolver i sve ostalo u njegovom držanju što je promaklo Faradiju zagledanom u čašu. Možda je u salunu čak bilo ljudi koji su ga poznavali i ti su sigurno računali da će uskoro prisustvovati pogibiji jednog čoveka.

Holidej je izvesno vreme netremice gledao Faradija, osećajući da mu se ispod grudi sakuplja grudva

besa, i onda rekao. — Dobro, možda sam ja kriv za to, a možda i nisam. Možda ste, tresnuvši tako šakom o šank, sami prolili piće. Ali ako će vas to zadovoljiti, spreman sam da vam naručim drugo na svoj račun.

Kada je Holidej pokretom glave dao konobaru znak da napuni Faradijevu čašu i konobar i mnoštvo prisutnih glasno su odahnuli sa olakšanjem. Ali, Faradi je toga dana bio jako zle ćudi i nije želeo da iz ruke tako brzo i lako ispusti zadobijenu pobedu. Tražio je izgovor da počne tuču, u kojoj se nadao da će dobiti još veći broj poena. Zato je hteo da šansu koja mu se pružila do maksimuma iskoristi.

— Do vraga sa jednom čašom pića — grmnuo je groktavim glasom. — Ti si, moj prijatelju, prosuo viski po mojoj košulji. Dakle, ako baš hoćeš, pruža ti se mogućnost da biraš: možeš mi kupiti novu košulju ili celu bocu viskija.

— A mogu ti i reći da odeš do đavola — rekao je Holidej prihvatajući Faradijev ton i način razgovora.

Faradi je izvio usne i otkrio nekoliko od duvana požutelih zuba. — Baš bih voleo da to učiniš.

— Čuj, Faradi, ostavi sad to — umešao se žurno barmen. — Ovaj došljak ti je prijateljski ponudio da...

— Zaveži! — presekao ga je Faradi ne skidajući pri tome sa Holideja pogled svojih neprijateljskih očiju. — Dakle, šta kažeš?

— Idi do đavola — rekao je Holidej mirno.

Očekivao je Faradijevu žestoku, ali ne i toliku brzu reakciju. Faradi ga je pogodio vrhom čizme u kolenicu pre nego što je uspeo da pomeri nogu samo nekoliko santimetara kako bi se čvršće oslonio na tlo. Bio je to razlamajući, bolan udarac i Holidej je zastenjao i instinktivno se malo sagnuo. Faradi je to iskoristio i pesnicom zamahnuo da mu zada strahovit udarac u vilicu. No, Holidej ne bi bio najbrži revolveraš na Zapadu da nije posedovao munjevite reflekse. Pre nego što ga je pesnica pogodila, on se trgao unazad i ublažio udarac, ali je izgubio ravnotežu i posrnuo, mašući rukama ne bi li se zadržao u stojećem stavu. Pri tom pokušaju zbrisao je sa šanka niz čaša i flaša koje su se tamo nalazile. Budući da nije dohvatio ništa čvrsto što bi ga zadržalo, kliznuo je duž šanka rušeći one goste koji nisu stigli da se na vreme izmaknu i ostave mu prostor slobodnim. Uz potmuo tresak pao je na pod, a Faradi se ustremio na njega sa zamahnutom bocom u ruci.

Odjednom je prasnuo pucanj i boca se rasprsnula u hiljadu komada, a u Faradijevoj zamahnutoj ruci ostao je samo grlić flaše. On je zastao zureći najpre u ostatak flaše, a zatim u „kolt" u Holidejevoj ruci, iz čije se cevi još izvijao pramen dima. Dok je Faradi stajao zapanjen, Holidej je hitro ustao, držeći sve vreme napadača na nišanu. U odaji je vladala tišina ispunjena napetošću, a nekoliko ljudi, bledih u licu i mlitavo otvorenih usta, počelo je uzmicati dalje od Holideja.

— Za ime božije! — izustio je Faradi bez daha. — Nisam znao da ste... bio sam samo ljut, iznerviran. Ni na kraj pameti mi nije bilo...

Holidej je hladno posmatrao Faradija, držeći ga i dalje na nišanu revolvera koji se još dimio. Bilo mu je jasno da je Faradi shvatio da ga je čovek, koji tako brzo i precizno puca, mogao pogoditi us-

red čela isto tako lako kao što je pogodio bocu. Prestrašeni Faradi je počeo uzmicati; nije nameravao da ide toliko daleko. U stvari, on je izgledao kao siledžija koji voli da koristi pesnice i kada je započeo svadu, očigledno da je samo to sredstvo imao u vidu. Ali, sada je opet Holidej bio obuzet ljutnjom. Za poslednja četiri dana prejahao je više od stotinu dvadeset milja i bio je umoran od putovanja, prljav i žedan. Želeo je samo da u miru popije nekoliko časa piva, da se okupa, očisti, nahrani ukusnom hranom i posle toga dobro odmori u udobnom krevetu. Nameravao je da u Pueblo Springsu ostane samo do dolaska diližanse koja bi ga ponela dalje na zapad. U stvari, još uvek je sve to imao na umu, ali Faradi ga je uznemirio i od dobijenog udarca osećao je oteklinu na obrazu. Uz to ga je bolela i vilica.

Holidej je odjednom vratio revolver u futrolu i ispod obrva ljutito pogledao Faradija. Iako nije bio osvetoljubiv i od njegovog stila je odudarala želja za odmazdom, tog trenutka je poželeo da od ovog zadriglog voline napravi kašu.

— Hteo si tuču, je li? — zauzeo je stav za borbu pesnicama. — Pa neka bude. Da vidimo kako će to izgledati.

Siledžija ga je pogledao nesigurno, sa puno rezerve i opreznosti, ali je odmah zatim bacio pogled po prostoriji, ugledao poznata lica građana koje je godinama začikivao i izazivao, i ono što je video na njihovim licima, učinilo mu se kao podsmeh na njegovu reakciju kada je u Holidejevoj ruci ugledao zapet „kolt". Obrisao je znojave šake o pantalone, pazeći brižljivo da ih ipak zadrži što dalje od svog revolvera. Žmirnuo je na Holideja i pocrveneo jer mu je do ušiju doprlo nekoliko tiho izgovorenih primedaba da je i on, suvereni gradski siledžija, najzad naišao na nekoga sebi ravnog.

— Nema potezanja pištolja? — izustio je tihim nesigurnim glasom.

— Rekao sam, samo pesnice — složio se Holidej.

Faradi se još jednom osvrnuo po sada već prepunoj prostoriji, jer je unutra, privučena revolverskim pucnjem, pohrlila gomila radoznalaca sa ulice. Među njima, na prsima jednog mršavog brkatog čoveka, ugledao je odsjaj uglačane šerifske značke i čuo tiho postavljeno pitanje kojim se šerif obratio ostalima da mu objasne razlog pucnjave, primetivši istovremeno da onaj koji ga je u događaju sa nekoliko reči obavestio, pokazuje rukama na komadiće razbijene flaše rasute po podu. U jednom momentu izgledalo je kao da će se šerif odmah umešati, ali je Holidej, želeći da pre toga zada jedan dobar muški udarac u Faradijevu isturenu bradu, žurno iskoračio korak napred. Faradi se žurno okrenuo prema njemu da ga dočeka i instinktivno digao ruke zauzimajući odbrambeni položaj.

Holidej je zadao Faradiju udarac u lice i ovaj je posrnuo i zastenjao kada je Holidej priskočio korak bliže i zadao mu još jedan udarac iznad pleksusa. U tom udarcu bilo je toliko snage da se Faradi izdigao skoro na vrhove prstiju pre nego što se od bola presavio u pojasu. Holidej se pitao kako su tom medvedu rebra mogla ostati cela. Faradi je ponovo zastenjao, videvši da mu se munjevito približava i drugi udarac u lice, ali je bio nemoćan da ga izbegne. Udarac ga je pogodio uz potmuo šupalj zvuk tolikom snagom da se Fara-

dijeva glava upola okrenula do ramena, i on se zateturao i svom težinom srušio na sank. Ako je hteo, šerif se sada mogao mirno umesati, pomislio je Holidej zadovoljno trljajući izubijane zglavke na pesnicama. Pričinilo je sebi zadovoljstvo da sledeći podeli par dobrih buboraka, a to je bilo sve što je on u tom trenutku želeo.

Ali sa Faradijeve strane obračun time nije bio završen. On je u tom gradu uživao izvestan ugled i sa tim ugledom morao je živeti i dalje; njegova reputacija pretrpela bi mnogo štete kada bi dopustio nekom došljaku da mu podeli nekoliko ćuski i da posle toga mirno ode, a da Faradi za pretrpljeno ponižerje ničim ne uzvrati i ne izravna račun. Dok je Holidej trljao zglavke na pesnicama, Faradi se jednim laktom oslonio na sank i tu ruku iskoristio kao katapult da se uspravi. Video je pri tome da se šerif probija kroz gomilu i da se njegov protivnik upola okrenuo da se suoči sa predstavnikom zakona. U tom času Faradi se bacio napred i glavačke, kao bik, jurnuo na Holideja. Bio je težak više od devedeset pet kilograma i ta je težina bila još veća kada je glavom gurnuo Holideja u bok i svojim medvedim rukama obuhvatio ga oko pasa.

Uz potmuo prigušen tresak mišićavih tela, obojica su pali na pod i Holidej se našao ispod svog protivnika. Faradi je podlakticom desne ruke pritisnuo pustolova licem uz pod. Holidej se uvijao i izvijao u naporima da se okrene na bok, mada je Faradi koristio i kolena i pesnice da ga u tome spreči. No santimetar po santimetar, Holidej je uspeo da se okrene i da se nađe leđima oslonjen na pod,- iako je za to vreme primio mnogo teških udaraca po telu i licu. Tek što je podlakticom desne ruke uspeo da se delimično zaštiti i ublaži razarajući udarac koji je Faradi namenio njegovom licu, Holidej je stisnuo pesnicu i žestokim udarcem pogodio Faradija u uho. Udarac nije bio jak, ali je za trenutak zaljuljao sirelziju, koji je odmah posle toga sa divljačkim besom zgrabio prstima Holideja za grlo i počeo ga svom snagom stiskati. Holidej je pritisnuo bradu na prsa koliko je mogao, ali protivnikovi prsti su ga već bili zgrabili za grlo i jako mu otežavali disanje. Uspeo je u tom trenutku da oslobodi levu ruku koja mu je bila zarobljena ispod tela, a onda, skupivši obe pesnice u jednu, svom snagom je kao čekićem udario Faradija u uho. Iznenadna kompresija vazduha u ušnom kanalu izgleda da je ošamutila nasilnika i zadala mu oštar bol koji je u trenu presekao njegov napor. On je kratko kriknuo i odjednom popustio stisak prstiju na Holidejevom grlu. Holidej je to iskoristio i opet sa obe pesnice zadao najpre udarac po bradi, a zatim još jače po sredini lica. Faradi se od udarca zaneo unazad i Holidej je uz gigantski napor ispravio gornji deo tela, zgrabio protivnika za prsa košulje i uspeo da ga zbaci sa sebe. Dok se kotrljao da bi izbegao Faradijevom teškom telu, ovaj je instinktivno zamahnuo nogom i peta je pogodila pustolova u leđa. Holidej se otkotrljao još nekoliko puta, a onda skočio i sačekao se na ruke i kolena, tresući glavom da bi razbistrio svest.

I Faradi je bio upola drogiran. On je posrćući ustao i staklastim, mutnim očima pogledao protivnika, a onda glasno opsovao i vitlajući pesnicama, jurnuo da ga udari po licu. Holidej je uzmakao sa-

mo korak, a onda još jedan i još jedan, svaki put izbegavši žestoke zamahe Faradijevih teških pesnica nalik na maljeve. Zatim je zadao jedan strahovit udarac Faradiju posred lica, od čega je ovaj zastao na mestu kao da je udario u zid. Od tog udarca nos mu je ostao spljošten, a iz nozdrva su mu linula dva mlaza krvi. Faradi je zatreptao i ruke su mu klonule. Holidej ga je odmerio pogledom i mada mu se nije sviđalo da tuče pobeđenog protivnika, zadao je još jedan udarac u pleksus, jer je tuču trebalo dokrajčiti. Faradi je klecnuo kolenima i previo se u pojasu. Holidej ga je dočekao kolenom u lice. Siledžija je pao na stranu, glasno zastenjao i zakolutao očima otkrivajući beonjače u očnim dupljama.

Holidej je prišao i zaključio da je protivnik pobeđen. Nije bilo potrebno tući ga da izgubi svest. Pustolov je ponuo glavu puštajući da mu se znoj sliva niz lice i kaplje na pod ispred njega. Disao je punim plućima, dubokim, ritmičkim udisajima, nastojeći da obuzda adrenaulin koji mu je kružio u venama. Kada mu je u vidokrug ušao par zarozanih jahaćih čizama, digao je glavu i zagledao se u mršavo šerifovo lice na kojem se moglo naći sve drugo samo ne ni senka osmeha.

— U redu, Holideje, zbrisali ste ga, izvoštil iste ga kao niko do sada. Zbog toga će vam mnogi ljudi u ovom gradu biti zahvalni. No, odmah da vam kažem da ja nisam jedan od njih. Da li ste vi prebili njega ili on vas, to je meni sasvim svejedno. Ja samo želim da vi pojašete svog konja i da pre mraka napustite moj grad.

Holidej je izvadio maramicu iz džepa i počeo brisati lice. Zar opet isto, pomislio je? Po ko zna koji put morao se suočiti sa nepravednom odlukom predstavnika zakona. Ponekad je imao snage da se usprotivi i pokaže zube, ali hvatanje u koštac sa gradskim čuvarem reda uvek je moglo doneti nepredviđene komplikacije. Uzdahnuo je i sa naporom izustio. — Čujte, šerife, ja sam došao ovamo da mirno ispijem čašu pića, da se okupam i da nešto prezalogajim. Tek što sam uzeo čašu u ruku, ovaj vaš pobesneli bik je počeo kavgu. Ja nisam počeo svađu, želim da to znate, šerife.

— Ko je počeo svađu, i to mi je sasvim svejedno, jer ja sam taj koji će je završiti — rekao je šerif. — Ne želim revolveraše u svom gradu. Znam da ne mogu da se merim sa vama, Holideje, i po onome što sam čuo, malo je ljudi koji to mogu; ali, ja mogu sakupiti čitavu četu pomoćnika i naoružati ih sačmarama. Tako bih lako mogao da vas isteram iz grada. Čak i čovek koji potеže revolver brzo kao vi, ne može naći odgovor na tuce dvocevki, Holideje, vi to dobro znate.

Pustolov je sada stajao sasvim okrenut ka šerifu i dok je posle dubokog uzdaha počeo da mu objašnjava da ne želi neprilike u gradu, da od mnogo neprilika već beži i da mu je želja da negde na granici nađe mesto gde bi se mogao smiriti i opustiti, nije primetio petoricu ljudi koji su, idući ivicom gomile, obilazili na drugu stranu prostorije. Trojica od te petorice ličili su jedan na drugog kao braća i na njihovim uzanim mršavim licima ogledao se neki sumoran, zloban izraz, a odela su im bila posuta prašinom od dugog putovanja. Ostala dvojica takođe su donekle ličila na prvu trojicu i takođe su imali prašnjava odela. Izgledalo je da im je vođa jedan visok koštu-

njav čovek sa ožiljkom na levoj strani vilice. Duboko usađenim, ledenozelenim očima on je pogledao ostalu četvoricu i diskretnim pokretom glave svakome od njih dao znak gde treba da zauzme poziciju. A onda, kada su se našli iza Holideja i šerifa, visoki koštunjavi čovek je pokretom glave dao znak i oni su se počeli probijati kroz gomilu ka ovoj dvojici.

— Prošlo je vreme takvih kao što ste vi, Holideje — nastavio je šerif naglašavajući reči. — I ovde na granici zakon je sve jači i čvršći. Za sortu revolveraša uskoro nigde neće biti mesta. Oni koji brzo potežu oružje, nikome neće biti potrebni. Vaši soj ljudi nestaće sa lica zemlje i što se mene tiče, ukoliko pre se to desi — utoliko bolje. No, za sada ću biti sasvim zadovoljan ako nestanete iz mog grada do zalaska sunca. Jasno?

Holidej je uzdahnuo i uzdahom prigušio navalu besa koji je uzavreo u njemu. Znao je da je svako objašnjavanje uzaludno. Najmanje od svega želeo je obračun sa predstavnikom zakona, bilo da je uz sebe imao gomilu naoružanih zamenika ili ne. Bez obzira na brojne obračune, do sada za njim nije bila izdata poternica, jer se uvek trudio da ostane u granicama zakona. Najmanje je priželjkivao da u sukob sa zakonom dođe baš sada. Ubistvo šerifa, u časnom obračunu ili ne, navuklo bi mu na vrat sve čuvare reda i zakona sa ove strane reke Rio, i tada njegova koža ne bi više vredela ni probušenog dolara. U svakom slučaju, za čoveka kao što je on bilo je bolje da odjaše negde bez poternice za sobom, da eventualno promeni ime, izgled i način života i da tako pronađe neko mestašce gde bi u miru mogao proživeti koju godinu pre nego što napusti ovaj svet. Možda bi tako čak postojala šansa da život završi u postelji... što je on žarko želeo.

Do tog trenutka petorica ljudi bili su sasvim blizu.

— U redu, šerfie — rekao je Holidej mirno. — Do zalaska sunca odjahaću iz grada. Imaću valjda dovoljno vremena da se okupam, da nešto prezalogajim i da se snabdem onim što mi je potrebno.

— Bilo bi dobro da sve obavite za to vreme, jer posle toga više ni sekunda ne možete ostati u ovom gradu. Šta to...?

Holidej se trgao kada je osetio pritisak cevi tri „kolta" na ledjima i kada ga je četvrti revolver udario po ruci koju je mahinalno pružio ka drški svog revolvera. Neko mu je istrgao „kolt" iz futrole i on je pogledom presekao šerifa.

— Vi to ubrzavate postupak, šerife? — izustio je kroz zube, ali čim je završio rečenicu, shvatio je da je pogrešio... peti revolver bio je uperen na predstavnika zakona. Zatim ga je strahovit udarac pogodio u ledja iznad bubrega i od tog udarca Dok je pao na kolena. Lice zgrčeno od bola okrenuo je naviše da bi pogledao ljude koji su sa naperenim pištoljima stajali iza njega i kada ih je video, srce mu se zgrčilo.

Izgleda da je svih stotinu i dvadeset milja, koje je projurio mučeći sebe i svog konja, prešao uzalud; Mak Kojevi su ga ipak stigli i na njihovom licu videlo se da su žedni krvi. Visoki vodja po imenu Etan obratio se šerifu.

— Nemojte brinuti za Holideja, šerife. Napustiće on vaš grad mnogo pre zalaska sunca. Sa nama!

Holidej je pogledom preletao po ostaloj četvorici koji su stajali uz Etana i prepoznao njegovu braću Luka i Ejba. Ostala dvojica bili su

im rodjaci. Nije znao njihova imena, ali mu se činilo da se zovu Ezra i Džed. Svi su imali onaj sumoran, mrgodan izraz lica svojstven Mak Kojevima, iz kojeg je na svetlost dana izbijala urodjena mržnja i surovost. Dojahali su u Pueblo Springs da bi se osvetili i Holidej je naslućivao da neće još dugo disati ovozemaljski vazduh.

Ako je o tome nešto trebalo da odluče Mak Kojevi, onda sigurno neće preživeti današnji dan.

II

Šerif Pueblo Springsa zvao se Kendrik i ma kakve druge osobine da je imao, u svakom slučaju nije bio kukavica. Jasno je video Mak Kojeve sa revolverima i shvatio Etanovo vučje pravo na Holideja, ali je ipak energično stao pred njih i dignuvši ruku do visine njihovih prsa, odrečno odmahnuo glavom.

— Ne, toga što kažete ne može biti u mom gradu. Ako imate neraščišćene račune sa Holidejem, vi to sredite posle, kad on ode odavde, što će biti posle zalaska sunca. Pretpostavljam da možete toliko pričekati, bez obzira šta vas muči.

— E, u tome grdno grešite, šerife — rekao je Etan Mak Koj oštro. — Jedva da možemo izdržati još samo toliko da vam kažemo da ovog čoveka gonimo već mesecima. Sada kad smo ga se dočepali, niko ama baš niko neće nam reći kada, ili gde, ili šta možemo da učinimo sa njim.

— E, tu opet vi grešite — rekao je na to Kendrik bez okolišenja. — Ja vam kažem da ćete pričekati do zalaska sunca.

Etan se jedva primetno osmehnuo krajem usana. — Divim se vašoj hrabrosti, šerife, ali ako u njoj istrajete, vi ste zaista budala. Nemate za to ni razloga, jer je Holidej ubica. Pre nekoliko meseci ubio je našeg brata.

— U časnom i poštenom obračunu — umešao se Holidej kratko i Etan se upola okrenuo i odalamio ga nadlanicom po ustima. Holidej je pobledeo kao smrt i pogledom kao noževima presekao Etana, na šta se mršavi razbojnik usiljeno nasmejao. — Gle, gle, kojot još hoće da ujede — zatim se Mak Kojevo lice izobličilo od mržnje. — Umukni, pseto! Da, šerife. Upucao je jednog od nas i mi ga od tada gonimo da mu se osvetimo. Pre četiri dana bili smo mu za petama i za dlaku nam je umakao, i od tada nismo sjahali iz sedla. Sad smo ga se dočepali i ništa na svetu ne može nas naterati da ga pustimo na slobodu.

Šerif Kendrik je duboko uzdahnuo i isprsio se. — Čujte, Mak Koje, razumem dobro šta ste rekli. Nepisano je pravo svakog čoveka da osveti smrt svoje rodbine, ali tu osvetu nećete izvršiti u mom gradu, i to je moja poslednja reč. A sada odložite te revolvere.

Etan je glasno opsovao i dodao. — Vi ste budala, šerife! Čuo sam ja već za vas, Kendrik. Čuo sam da ste tvrdoglavi i svojeglavi i da je potrebno dosta hladne kiše da vam rashladi glavu. Sad mi se čini da je ono što sam čuo tačno. Ali, mi ne želimo da imamo neprilike sa zakonom. Zbog toga treba da budete pametni. Treba samo da budete mirni i da se ne mešate dok mi odjašemo sa Holidejem. Je li to jasno?

Dok je govorio, Etan je pokretom glave dao znak svojoj braći i oni su se počeli natraške povlačiti prema leptir vratima, krčeći led ima put kroz nemu gomilu. Etan, Luk i Ejb stajali su sasvim blizu do

Holideja i cev revolvera najstarijeg Mak Koje zarila se u Holidejevu kičmu, poteravši ga napred. Ejb je u levoj ruci, spuštenoj pored tela, držao Holidejev revolver sa drškom od slonove kosti i idući ka izlazu, hodao je sasvim blizu pored pustolova. Kendrik se lagano okretao za njima prateći ih pogledom, stisnutih usana dok ih je posmatrao kako se udaljavaju.

Mogao ih je jednostavno pustiti da odu i neko u gradu to mu ne bi zamerio. Niko, jednostavno, nije očekivao od njega da se suprostavi petorici naoružanih ljudi koji su u rukama imali zapete revolvere, ali Kendrik nije bio samo svojeglav, već i ponosit čovek. Uz to, bio je i častan, revnostan vršilac dužnosti. On je na prsima nosio šerifsku zvezdu zato što je to želeo i svoju zakletvu da će čuvati red i zakon i da će se boriti za pravo i pravdu, shvatao je vrlo ozbiljno. Znao je da će Mak Kojevi odvesti Holideja i da će ga posle toga ubiti, a ubistvo je bilo nešto što on kao prestavnik zakona nije mogao dozvoliti. Sem toga, petorica nevaljalaca ugrozili su njegov autoritet pred mnoštvom gradjana Pueblo Springsa Bio je to suviše gorak zalogaj za Kendrika i on ga jednostavno nije mogao progutati.

— Stanite! prasnuo je odjednom i istovremeno se rukom mašio revolvera.

Bio je to potpuno neočekivan potez Niko od Mak Kojevih, pa ni Holidej, niti bilo ko u prepunoj velikoj odaji nije ni pomišljao da će Kendrik biti toliko lud da pokuša bandu drumskih vukova da spreči u njihovom poduhvatu. Zbog toga je Kendrik, prilično brz na potezanju revolvera, ipak uspeo da izvuče svoj revolver i kada je Ezra počeo dizati cev svog zapetog pištolja, šerif, je opalio i Ezra se srušio kao da ga je u prsa kopitama udarila razbesnela mazga.

Uplašeno vičući, ljudi su se raspršili na sve strane, a sledeći njihov primer, to su isto učinili i Mak Kojevi. Holidej se okrenuo i pesnicama zadao udarac Ejbu a lice, i oteo mu je svoj revolver iz ruke. Uzmičući, dograbio je dršku „kolta", a onda se bacio na pod jer su svuda oko njega zapraštali revolveri. Još dok je padao prema podu, okrenuo se u vazduhu i čvršće stegao dršku revolvera. U tom deliću sekunde ugledao je kako je Kendrikovo mršavo telo uzdrhtalo od udara kuršuma. Etan i Luk su nemilice rešetali kuršumima hrabrog šerifa. Ezra se u samrtnim grčevima trzao na podu. Ejb se ošamućen trudio da ustane, a Džed je uperio revolver na Holideja i pripucao. Holidejev revolver je planuo i Džed je udarom taneta odbačen unazad na Luka, koji je od sudara posrnuo i pao na jednu koleno.

Etan se okrenuo i o magnovenju opalio. Holidej je osetio dodir vrelog taneta koje ga je oprljilo po levoj nadlanici. Holidej se okrenuo još jednom, dočekao se na kolena, pridigao i opalio. Etanova glava se trgla unazad i dok je on grčeći se mlitavo padao, po licu mu se razlila krvava maska. Bio je mrtav pre nego što je dodirnuo pod pogođen Dokovim metkom u čelo. U međuvremenu Ejb je preko njegovog mrtvog tela pripucao na Holideja, uzmičući žurno prema vratima. Pustolov je pošao da ga revolverom uzme na nišan, ali je Luk pripucao sa druge strane odaje i Dok je na obrazu osetio vreli dah njegovog taneta. Holidej se okrenuo, opalio jedan hitac i bacio se iza jednog oborenog stola. Tanad iz Lukovog pištolja otkinula su dve velike izverke sa vrha stola i Holidej je kroz tako otvorene rupe

odgovorio na vatru. Luk se grčevito trgao i posrćući pošao napred. Holidej je ustao, ponovo opalio i Luk je kao udaren maljem odbačen nazad, da bi posle samo dva mlitava, teturava koraka pao na ledja i ostao da leži raširenih ruku i nogu kao da je raspet.

Trčeći prema zaljuljanim leptir vratima, Holidej je iz zadimljenog revolvera izbacio prazne čaure i ubacio nove metke. Grunuvši na leptir vrata, istrčao je napolje i ugledao Ejba kako skače u sedlo jednog mrkova vezanog za privezišta. Ejbov revolver je grmnuo i Holidej se priljubio uz zid ubacujući metke u poslednja dva prazna ležišta magacina svog „kolta". Umirujući uplašenog konja, Ejb je iz futrole na sedlu izvukao kratku sačmaru dvocevku i zapinjući obarače obe cevi, nanišanio prema vratima saluna, na koja je bio naslonjen Holidej. Holidej se očajnički bacio preko trotoara, a samo trenutak kasnije teška dvocevka je grmnula kao top i snop olovne tanadi razneo je leptir vrata u komade, raznoseći na sve strane iverke i prašinu. Unutar saluna neko je zajaukao, što je značilo da je neko zalutao tane povredilo nekoga od gostiju — posmatrača.

Holidej se u padu očešao o ivici trotoara i otkotrljao se dalje na ulicu. Ejb je spustio ispaljenu sačmaru i zario mamuze u bokove svoga mrkova, koji je od toga poskočio i punom briznom jurnuo prema pustolovu koji je ležao opružen na ulici. Holijed je uspeo da se trzajem skloni s puta zahuhtalog konja, ali ga je jedna od konjskih nogu zakačila po ramenu i odbacila dalje na ulicu. Od udara mu je iz ruke ispao revolver. Ejb se osrvnuo, video šta se desilo i zategao vodjice okrenuvši konja u mestu, ne obazrajući se na njegovo njištanje od bolnog zatezanje čelične uzde. Holidej se bacio prema svom revolveru u trenutku kada je Ejbov konj tutnjeći jurnuo prema njemu. Osetio je pod prstima dodir glatke slonove kosti i bacivši se u stranu, čvrsto stisnuo dršku revolvera zapinjući istovremeno obarač. Snažni mrkov je u tom momentu bio skoro iznad njega i Holidej jedva da je krajičkom oka mogao da vidi njegove divlje, širom otvorene uplašene oči i bele zube otkrivene zategnutom uzdom. Pritisnuo je obarač dva puta i ždrebac je bolno njisnuo, jer ga je jedan kuršum okrznuo po prsima. Drugo tane pogodilo je Ejba Mak Koja ispod brade i dignuvši ga iz sedla, odbacilo ga kroz vazduh kao pticu koja ranjena pada lepršajući mlitavim krilima. Holidej se u poslednjem deliću uklonio s puta besnog konja koji je, prošavši pored njega, otutnjao dalje niz ulicu. Ejbovo telo je uz mukli udar tresnulo na prašnjavu zemlju, otkotrljalo se četiri puta i ostalo da leži zgrčeno kao bezoblična gomila mesa.

Holidej je lagano ustao na noge i digao sa zemlje svoj šešir. Nekada fini svetlosivi „stetson" bio je sada izgužvan i prljav. Upotrebio ga je da otrese sa odela velike mrlje crvene prašine i vrativši revolver u futrolu, pošao nesigurnim korakom ka razvaljenim leptir vratima saluna. U salunu se izvestan broj hrabrijih posmatrača već bio okupio oko dvojice gradjana koji su bili lako ranjeni zalutalim olovnim kuglicama ispaljenim iz sačmare. Sredina saluna bila je već raščišćena i Dok se zagledao u gomilu leševa razbacanih tu i tamo... tu su ležali Etan Mak Koj, Luk, Ezra, Džed... i šerif Kendrik.

Ceo salun je potsećao, na pravu klanicu, pomislio je Holidej, čudeći se i sam kako se desilo da iz tog strašnog pokolja izadje živ i skoro

nepovređen. Izvadio je iz džepa svilenu maramicu, pažljivo je zavio oko leve šake i dobro zategao. Na mestu okrznutom usijanim tanetom već su se počele hvatati prve krastice usirene krvi i rana je još sasvim malo krvarila. Naslonjen na šank, gde je bio odbačen i gde je ostao da leži za sve vreme pucnjave, nalazio se Faradi. Prestavljen nasiljem koje se oko njega odigralo, a u kojem je ostao neokrznut, Faradi je zaprepašćeno, sa mešavinom divljenja i straha zurio u Holideja. Holidej se na šum iza sebe okrenuo i uperio revolver ka očekivanom napadaču. Međutim, čovek koji se iza njega pojavio nije bio neprijatelj, već osoba odevena u dugačak crni redengot, sa polucilindrom na glavi, sa otrcanom crnom kožnom torbicom u ruci i malim naočarima nasađenim na vrhu nosa. Novodošavši, neobično odeveni čovek ušao je lagano u odaju i osvrnuvši se oko sebe lagano, kao da ga muči osećaj beznadnežnosti, zavrteo glavom.

— Gospode bože! — izustio je bez daha. Pogledao je Holideja i revolver koji je ovaj još uvek držao u ruci. — Je li ovo sve vaše delo?

— A ko bi to želeo da zna? — odgovorio je Holidej pitanjem.

— Ovaj... ja sam doktor. Baers. Čuo sam pucnjavu. Ja sam, ovaj, sem toga... i gradski ukopnik.

— Danas ćete imati mnogo posla, doktore — rekao mu je Holidej dubokim, sad već smirenim glasom i kratkim pokretom ruke pokazao na poprište obračuna. Zatim je upro prst na Faradija. — Mislim da bi ovaj mogao biti vaš pacijent, jer verovatno ima jedno ili dva slomljena rebra, ali ovi ostali, po svoj prilici, moraće da budu sahranjeni... i to o trošku grada... uključujući i vašeg šerifa.

— I njega ste ubili?

— Ne, on je pao kao žrtva svoje revnosti. Pokušao je da svu petoricu sredi. To nije bilo mudro i neko će možda reći da je ispao budala, ali ja mislim da je vaš šerif bio retko hrabar čovek. Spasao mi je glavu. Ima li bliske rodbine?

Baers je napućio usne i lagano odmahnuo glavom. — Ne. U stvari, za sve ovo vreme on u našem gradu nije stegao ni jednog pravog prijatelja. Možete li u to poverovati?

— Ne, jer znam da je ipak stekao bar jednog. Mene — rekao je Holidej. Vratio je revolver u futrolu i izvukao iz džepa nekoliko komada zlatnog kovanog novca. Izdvojio je tri zlatnika i pružio ih doktoru — ukopniku. — Pobrinite se da šerif Kendrik dobije nadgrobni spomenik.

Doktor Baers je uzeo zlatnike i energično zaklimao glavom. — Naravno, pravi kameni spomenik, dostojan takvog čoveka. Šta želite da na kamenu bude upisano?

Holidej se zamislio. — Upišite jednostavno samo njegovo ime, a ispod toga „Poginuo je za jednog prijatelja", i rekoh vam, neka to bude neki lep nadgrobni beleg. Od finog kamena.

— Postaraću se za to, — obećao je Baers stavljajući novac u džep. — Hoćete li ostati ovde dok se završi istraga?

Holidej se rezignirano osmehnuo. — Mislim da neću. Imao sam sasvim drukčije namere kada sam dolazio u ovaj grad, ali to što sam heto sada mi izgleda besmisleno. Okupaću se, nešto ću pojesti, popuniću zalihe hrane i poći ću svojim putem. Imate li nešto protiv toga?

— Ne, ni govora — rekao je Baers žurno. — Pretpostavljam da ovde ima dovoljno svedoka koji mi mogu ispričati šta se desilo. Za moj zapisnik to će biti dovoljno.

— Vrlo dobro — rekao je pustolov i uputio se ka šanku, gde je sa metlom u ruci stajao ukrućen,

bled u licu, vlasnik saluna. — Imate li neko mesto gde bih se mogao okupati?

— Da, gospodine! — odgovorio je ovaj prilježno. — Dodjite ovamo, mister Holideje.

Holidej je obišao oko šanka i pošao niz hodnik ka odaji koja je služila kao kupatilo, a za to vreme gradjani su poneli poginule iz saluna.

*

Zapad je bio jedini pravac kojim je mogao poći. Tamo su se gradili novi gradovi. Neki od njih bili su još uvek samo gola imena na tek nacrtanim geografskim mapama, a druge su se sastojali od koliba, saluna podignutih pod šatorima, sa podom od dasaka prikucani na praznu burad, sa šankom sklepanim na brzinu i obasjanim primitivnim svetiljkama napravljenim od praznih boca viskija. U takvim naseljima, u takvim primitivnim gradovima od šatora tek su se nazirale oformljene ulice, koje će jednog dana verovatno prerasti u prave gradske ulice. Bilo je tamo mesta u punoj izgradnji, rančeva koji su otimali od divljine, sa stokom na brzu ruku žigosanom od uhvaćenih divljih goveda i ljudi koji su se ubrzano naseljavali, ograđujući svoju zemlju kako bi jednog dana mogli na nju steći pravo i registrovali je kod. Ureda za zemljišta na svoje ime za sva vremena, a samim tim i na ime onih koji će posle njih doći. Svaki od njih želeo je da za sebe ima deo Teksasa koji će ostaviti svojim naslednicima.

Da, tamo na zapadu postojala su mesta za ljude kao što je Dok Holidej, mesta gde zakon još nije pružio svoju ruku i gde se nije morao bojati da će ga dočekati ono uobičajeno uskraćivanje prava boravka. Tamo nije bilo nepopustljivih šerifa koji će mu mrgodnog lica, iza zapete sačmare narediti da do večeri napusti grad. Tamo niko nikoga nije pitao za prošlost, a većina onih koji su dolazili i prolazili interesovali su se samo za novac, uključujući i revolveraše koji su se uglavnom zadržavali u već naseljenim oblastima, na stočarskim putevima i mestima gde su se gomile novca lako selile iz ruke u ruku. Ljudi koji su živeli na granici boreći se grčevito za golu egzistenciju, ostajali su tu zbog toga što su želeli da stvore nešto za budućnost i njih je malo šta drugo interesovalo. Njih nije zanimalo da okušaju nečiju brzinu potezanja revolvera. Naravno, nije se zavaravao da je tamo sve idealno lepo i dobro. Znao je da i u najmanjim, tek nastalim naseljima ima nasilja kao i na svakom drugom mestu. Oni koji su se grčili da za sebe i svoju decu stvore domove i mesto za opstanak, nisu bili nikakvi idealisti, ili bar u većini slučajeva nisu to bili. I oni su se vladali kao tvrdokorni surovi ljudi, ljudi koji su priželjkivali tudju ženu, zemlju ili stoku. Ali, to su bile lokalne nevolje i sukobi koji su se sami od sebe rešavali. Ako je hteo, čovek ih je lako mogao izbeći.

Suština njegovog problema bila je u tome što je već imao trideset godina i što je punih deset godina tumarao Zapadom, naizmenično bežeći od nečega ili tragajući za nečim što je i sada još uvek video kao nejasnu maglovitu sliku lelujavih senki. Deset godina bio je jedan mali ljudski vek, vreme za koje je čovek mogao početi i izgraditi život, a on je tih deset godina bezmalo utrošio tumarajući po salunima od Niu Orleansa do San Franciska, stalno jašući na oštrici smrtne opasnosti. Bilo je u tom tumaranju svega i sva-

čega, dobrog i lošeg, ružnog i lepog. Bilo je tu straha, groze i užasa, ali isto tako i nekog veličanstvenog sjaja, blistavih trenutaka ljudske velikodušnosti, hrabrosti i razumevanja; trenutaka grozničavog grčenja pred vihorima smrtne opasnosti, ali isto tako i dosta časova blagovanja u svim mogućim slastima i užicima ovoga sveta. No ako mu je u početku sve to izgledalo zanimljivo, sada, posle deset godina, osećao je samo umor i neodoljivu želju za životom u miru. Čeznuo je za toplim, spokojnim danima i prijatnim dremezol u senci hladovitih terasa obraslih ružama puzavicama. Ta čežnja svakim danom je postajala sve jača. Jedino mesto gde je možda postojala šansa da taj svoj san realizuje, bilo je tamo na zapadu, na ivici divljine... daleko od licemerne civilizacije, lažnog reda i morala... tamo gde se još osećao dah čiste prirode.

Tamo negde iza zapadnog horizonta nalazio se grad koji se zvao Tularosa, i Holidej je želeo da stigne do njega. Poslednji put, pre tri godine, taj grad sastojao se od kola jednog trgovca, sklonjenih ispod široke nadstrešnice od nepromočivog platna, i jednog znatno većeg šatora koji je na sebi nosio zvučan natpis „Salun". Bilo je tu još nekoliko manjih šatorčića i na brzinu sklepanih daščara i koliba razbacanih u krugu od pola kvadratne milje, jer se u tom delu Teksasa tih meseci našla dosta bogata srebrna žica i mada Tularosa nije bila nalazište baš sjajnih izgleda, u zemlji je bilo dovoljno srebrne rude da čovek koji ne preza od napornog rada može dnevnim iskopom obezbediti sebi dosta pristojan život.

Holidej nije znao kojom je brzinom grad napredovao, ali je pretpostavljao da se ipak razvio, računajući da je dostigao upravo onoliku razmeru kakva je njega interesovala. Da li je on bio čovek takvog kalibra da će Tularosa za njega biti zainteresovana i da li će ga takvog prihvatiti, bilo je drugo pitanje. Ali, niko u gradu nije morao da sazna njegovo ime. Za tri godine čovek se mogao dosta promeniti, pa i on sam sigurno je pretrpeo neke promene, mada je u suštini zadržao svoj stil odevanja i stil ponašanja. U svakom slučaju, malo je bilo verovatno da se u Tularosi i sada nalaze ljudi koji su tamo boravili u vreme njegovog ranijeg boravka. Najverovatnije da su se oni do sada obogatili i otišli ili pak napustili taj grad, izgubivši nadu da će im on doneti sreću na koju su računali.

Te noći Holidej je logorovao pored jednog od malobrojnih usputnih izvora. Nameravao je da na tom mestu ostane ceo sutrašnji dan i svom konju pruži šansu da se dobra okrepi. Posle toga nastaviće dalje. Pošto su Mak Kojevi bili likvidirani i sa te strane nije mu pretila nikakva opasnost, nije bilo potrebe za žurbu. Mogao je u miru razmišljati o mogućnostima kako da napravi zaokret u svom životu i ostvari san za kojim je žudeo.

Poslednjih meseci bežanja znao je da će na kraju morati doći do obračuna između njega i Mak Kojevih, i pribojavao se da će ga oni likvidirati. Bio je toliko mnogo ljudi iz plemena pijani nasilnički neobuzdani revolveraš, uvrteo sebi u glavu da je brži od slavnog Doka Holideja. Izazvao ga je u mestu koje se zvalo... dodjavola, nije se više mogao setiti ni imena tog mesta. Uostalom, ime mesta nije ni bilo važno. Ustrelio je tog Mak Koja i gradski šerif ga je upozorio da braća ubijenog neće mirovati i da ga neće ostaviti na miru sve dok se ne dočepaju njegove kože. To se

obistinilo i u toku poslednjih meseci dvaput se sudario sa njima. Prvi put naleteo je samo na Etona i Ejba. Kasnije se lovcima pridružio i Luk, i konačno njihovi rodjaci Erza i Džed. Što je ishod sudara bio sasvim drukčiji nego što su to Mak Kojevi očekivali, to je bila njegova čista sreća.

Pa lepo, sada je sve bilo završeno. Mogao se kretati i živeti znatno mirnije. Naravno, to nije značilo da nema drugih koji su želeli njegovu smrt i da neće naići na još nekog ko će, kao onaj pijani revolveraš Mak Koj, želeti da se sa njim ogleda, ali ni jedan od tih eventualnih protivnika nije u sebi nosio tako žarku želju za osvetom kao Mak Kojevi. Oni su u svojoj osveti bili poluludi.

Svaki put kada bi se setio toga da je sa njima svršeno, osetio je olakšanje, mada je donekle žalio zbog nesrećnog ishoda sa Kendrikom.

Razmišljajući o budućnosti, Holidej je napravio ležaj, kao i obično u senci, podaleko od vatre, i opruživši se po ćebetu, zagledao se u zvezde koje su bešumno lebdele na visokom nebeskom svodu.

*

Faradi je ležao na uzanoj postelji u ambulanti doktora Baersa. Levu ruku držao zabačenu iznad glave, a u desnoj, položenoj na prsa uvijena zavojima, držao je cigaretu iz koje se izvijao nemiran plamičak vijugovog plavičastog dima. Disao je sa dosta muke jer su ga povredjena rebra bolela; pri svakom uzdahu činilo mu se da mu rebra krckaju i oštar bol kao ubod noža prostrelio bi ga svaki put kada su mu se pluća raširila i skupila.

Taj bol dugo vremena će ga podsećati na to kako ga je Holidej isprebijao pred mnogobrojnim gradjanima. U jednom momentu osetio je da ga je obuzeo val hladnog straha. Do vraga, zaista mu je bilo drago što nije došlo do upotrebe revolvera! Taj čovek je bio fenomenalno brz. I smrtno opasan. Otkud da baš njemu zapadne taj peh da naleti na čuvenog revolveraša i pustolova Doka Holideja? Ubuduće, moraće da bude mnogo oprezniji, jer će mu se inače desiti da završi na But Hilu. Do djavola, kako je samo pokidao one Mak Kojeve i napunio salun i ulicu leševima. Pri pomislio na to uzdrhtao je. Da, zaista je imao sreće što je ostao živ, mada nije znao kako će se sada pojaviti u gradu. Bio je to glavni razlog što je od prve zadovoljno prihvatio šansu da noć provede u Baersovoj ambulanti, pod prihvatljivim izgovorom koji je Baers natuknuo: da bi za svaki slučaj bilo potrebno da jednu noć provede u miru kako bi bio siguran da ni jedan od unutrašnjih organa nije povredjen i da pri neopreznom kretanju neko od polomljenih rebara neće povrediti, pluća, jetru ili neki drugi vitalni deo tela.

Sem Faradijeve užarena cigareta, odaja je počivala u potpunoj tami. No, na slab šum digao je glavu sa jastuka i ispod vrata sobe ugledao tanku traku svetlosti koja je dopirela iz hodnika. Svetlost je postala jača i u jednom trenutku uzani prorez je zamračila senka, kao da je neko prošao hodnikom sa svetiljkom u ruci. To je morao biti Baers, jer sem njega u kući nije bilo nikoga, pošto je stari doktor već više godina bio udovac. Faradi je oslušano i do uha mu je doprla jedva čujno klizanje mekanih filcanih papuča po podu.

Namrštio se. Zbog čega bi, do vraga, doktor Baers išao tako tiho

po svojoj kući kao da se šunja? Po Faradijevom mišljenju, razlog tome svakako nije bilo uvažavanje koje je doktor gajio prema svom pacijentu. Ne, svakako ne. I Faradi je došao do zaključka da je doktor tiho prošao pored njegove sobe jer je želeo da ga ne probudi. Ali zbog čega? U zadnjem delu kuće nije bilo ničega sem jedne odaje u kojoj je Baers obično pripremio leševe za sahranu i ispred nje jedne nadstrešnice, gde je zakucavao i sklapao svoje jeftine kovčege.

Zbunjen time, Faradi je odbacio pokrivač zanemarujući bol koji mu je od tog pokreta prostrelio bok. Pritisnuo je rukom prebijena rebra i spustio noge preko ivice ležaja. Disao je šumno, isprekidano, grčeći lice od oštrih bolova koji su mu presecali grudni koš. No, pružio je ruku i oslonovši se na tablu kreveta, pridigao se i stao bosim nogama na hladan pod.

Kada je pošao prema vratima, bol je postao jači. Posle pola tuceta koraka osetio se stabilnijim i kada je stigao do vrata, pritiskujući levom rukom povređenu stranu, bol mu je bio već znatno lakši. Pritisnuo je kvaku, odškrinuo vrata i provirio napolje. Hodnik ispred sobe bio je mračan, a na njegovom kraju videla se tanka traka žućkaste svetlosti. Faradi je znao da svetlost dolazi ispod vrata sobe u kojoj je Baers pripremao leševe.

Pa lepo, možda stari doktor nije mogao da spava, pa je iskoristio vreme da nešto poradi na Mak Kojevima ili šerifu Kendriku. No dok mu je još ta misao kolala po glavi, Faradi je znao da greši. Bila je prošla ponoć, možda je bio već jedan čas ili čak jedan i trideset. U to vreme Baers svakako ne bi radio bez nekog jačeg razloga. Tu se dogadjalo nešto neobično.

Faradi je oprezno prošao kroz hodnik, stigao do vrata mrtvačnice i brižljivo povukao rezu. Santimetar po santimetar, otvorio je vrata skoro za jedan pedalj. Stari doktor je imao samo jednu svetiljku i ta svetiljka bila je postavljena na sto na kojem su jedan do drugoga bili poredjeni leševi, sada sasvim nagi i nepokriveni. Faradi se zlobno osmehnuo, jer je odmah video čime se Baers bavi.

Doktor je pretresao džepove poginulih. I ne samo da im je pretresao džepove već je brižljivo zagledao u njihove čizme, cepajući postavu i zavlačeći ruke i prste u svaki dostupan deo. Kada je video šta doktor radi, Faradiju se koža naježila: lečnik je pljačkao mrtve. Čak ni ovejani lupež Faradi nikada ne bi sebi dozvolio ni pomisao na takav zločin.

Tresnuo je vrata za sobom i Baers je uplašeno poskočio držeći u ruci neki kovani novac, koji je upravo tog momenta izvadio iz džepa Ejba Mak Koja.

— Šta to radiš, stari nevaljalče? — prasnuo je Faradi prilazeći mu lagano, lica zgrčenog od bola koji ga je sekao pri svakom pokretu. — Podla prokleta huljo, Baerse! — zgrabio je nekoliko kovanih dolara iz drhtave doktorove ruke. — Lešinaru, maroderu!

— Njima njihov novac ili ostale stvari više neće biti potrebne — rekao je Baers drhtavim glasom. — Nemaju ni rodbine! Zašto da budu sahranjeni sa stvarima od vrednosti? Pogledaj, Faradi, ima tu dosta vrednosti! Mogli bismo sve to podeliti fifti-fifti...

— Ah! — procedio je Faradi kroz zube jer su ga grudi bolele toliko da ništa više nije mogao da kaže.

— Kakva je razlika između uzimanja nečega od mrtvog čoveka i

pretresanja džepova nekog pijanca koji je prethodno udaren nečim po glavi? — zapitao je Baers pribravši se.

Faradi se trgao, digao glavu i od stiskanja vilica usne su mu se razdvojile i otkrile požutele zube. — Da, kučkin sine! Zar hoćeš da kažeš kako sam ja...?

Baers je ustuknuo obilazeći oko stola na kojem su ležali mrtvaci. Etan Mak Koj ležao je na kraju i kada je Baers, uzmičući pred Faradijem, došao do visine Etanovog pojasa, jedna ruka ga je iznenada zgrabila za zglavak iznad šake tako snažno da je od stiska osetio kako mu krckaju kosti.

Baers je prigušeno kriknuo, a Faradi je zastao kao ukopan. Osetio je da mu od otkucaja srca tutnji u glavi, jer je primetio da su se na Etanovom krvlju zamazanom licu otvorile grobno ledene, zelene oči i netremice se zagledale u njega. Zatim se pokorica zgrušane krvi oko njegovih usana rastegla i Mak Kojeve usne su se pomerile. Iz njegovih usta začuo se neki grleni zvuk koji se s naporom mogao uobličiti u reči.

— Ja još nisam mrtav!

Doktor Baers je zastenjao i očajnički pokušao da se oslobodi čeličnog stiska mrtvačevih očiju. Faradi je prišao ivici stola i oslonio se na njega da ne bi pao. Mak Koj se ćutke uspravio i seo.

III

Svaka rana na glava može biti vrlo ozbilnja i Mak Kojeva bi verovatno bila smrtonosna da ga je Holidejevo tane pogodilo samo pola santimetra niže. Desilo se, međutim, da je kuršum napravio samo dubok zasek na koži lobanje, izazvao veliki odliv krvi i stanje duboke nesvestice, ali da nije naneo nikakvu težu ozledu lobanji i vitalnim delovima mozga. Možda je sa kožom i kosom bilo otkinuto i neko parče kosti, zbog čega će Etanova lobanja na tom mestu biti tanja, ali izgledalo je da povreda nije imala nikakvog uticaja na njegovo pamćenje i mada je od toga morao osećati vraški nepodnošljivu glavobolju i posledice koje od jačeg udara neminovno dolaze, nije bilo nikakve sumnje da Etanova rana nije ozbiljna i da će se stari razbojnik izvući.

Doktor Baers je drhtavim rukama omotao zavoj oko Etanove glave i pažljivo ga zavezao. Zatim je odstupio korak dalje od velike fotelje u kojoj je sedeo Etan, bled u licu i uzdrman, ali sasvim živ i već radoznao da sazna kojim pravcem je otišao Dok Holidej i pre koliko vremena je napustio grad.

— Odjahao je na zapad — rekao mu je Faradi kratko. — Napustio je grad negde posle podne.

— Do đavola — zamumlao je Mak Koj. — Steći će poštenu prednost pre nego što budem u stanju da podem za njim.

— To je tačno — umešao se sada Baers, pošto se povratio od prvog šoka izazvanog saznanjem da je Etan još uvek živ. — Zbog toga što vi svakako izvesno vreme nećete biti u stanju da odete odavde. Ne, ne, možete se ljutiti koliko god hoćete, ali sigurno da najmanje nedelju dana nećete biti u stanju ni da pojašete konja. Ja u tom slučaju ne bih osećao odgovornost za vas. Treskanje na konju moglo bi vas ubiti. Najbolje bi bilo da odležite i odmorite se bar mesec dana pre nego što uopšte počnete ozbiljno razmišljati o tome

da odete u poteru za onim revolverašem.

— Mesec dana! — uzviknuo je Mak Koj i napravivši grimasu lica, bolno zastenjao i obema rukama se pažljivo uhvatio za zavijenu glavu. — Do sto gromova, ne mogu sebi dozvoliti toliki luksuz! On će zametnuti trag i ja ću ga izgubiti.

— A zašto bi zametao trag? — zapitao je Faradi.

Etanu je trebalo nekoliko dugih sekundi da shvati šta Faradi misli, a onda je vrlo oprezno nekoliko puta klimnuo glavom. — Pa da, zašto bi zametao trag? On smatra da sam mrtav i ja, i moja braća, i rođaci! Računaće da nema više nijednog živog Mak Koja koji bi mogao poći njegovim tragom. Da. Holidej će jahati lagano, ležerno, bez žurbe, misleći da je sada potpuno bezbedan — zatim se njegovo lice pretvorilo u hladnu masku i on je brzo preleteo pogledom od Faradija do Baersa. — Samo vas dvojica znate da sam ja živ.

Baers se zabrinuo, a Faradi je zamišljeno nabrao obrve. Nije se bojao Mak Koja mada je u njegovim zelenim očima video ludački, ubilački sjaj. Znao je da je u tom momentu mnogo jači od starog ubice, koji uz to nije bio ni naoružan.

— Pa? — zapitao je Faradi.

Etan ga je odmerio iskolačenim očima i preteći stisnuo vilice. — Pa, ako odavde izađe makar jedna reč da sam još uvek živ, Holidej to može čuti i pobeći mi pre nego što budem sposoban da pođem u poteru za njim.

— Ja... ja nikome ništa neću reći! — pohitao je doktor Baers da uveri Mak Koja.

Etan je dosta dugo zadržao pogled na doktoru, a zatim skrenuo pogled do Faradija. — A šta je s tobom?

Faradi ga je samo ozbiljno pogledao, ali nije ništa rekao.

— Ovaj... možda bismo mogli doći da nekog sporazuma? — predložio je doktor Baers uzdržano i oba čoveka su ga zainteresovano pogledala.

— Kako to, do đavola, mislite? — promumlao je Mak Koj.

Baers se vrhom prsta počešao po sivkastom pramenu brade. — Pa, izgleda da ste vi Mak Kojevi nosili sa sobom prilično količinu novca...

— Da, prljavi pljačkašu leševa i kučkin sine, to je tačno! — procedio je Etan kroz zube. — Za to ću se sa tobom obračunati kad mi bude malo bolje — rekao je Etan oštrim tonom zaboravljajući na prethodno oslovljavanje doktora Baersa.

— Bez mene vam neće biti bolje, Mak Koje, pomislite samo na to — predočio mu je Baers. — U svakom slučaju, do vas još nisam došao kada ste se vratili iz nesvestice. Ali, vi ste bili voda grupe i po mom mišljenju, vi ste svakako nosili više novca nego ostali.

Mak Koj ga je pogledao tako kao da će ga pogledom ubiti. — Znam na šta ciljate! Ćutaćete ako vam budem platio, je li tako?

Baers se osmehnuo i nastavio da se češka po bradi. Škripav šum ispunio je tišinu odaje, prekidan samo katkad Faradijevim isprekidanim disanjem. On je i dalje držao rukom stisnuta polomljena rebra.

— Ne samo ako mi platite već ako mi dobro platite! — rekao je doktor konačno posle kratkog ćutanja. — Pretpostavljam da to isto važi i za Faradija.

Mak Koj je kratkim hitrim pokretom okrenuo glavu prema Fa-

radiju i isprebijani gradski sledžija je kratko klimnuo glavom. — Čini mi se da bih mogao držati jezik za zubima ako.... ako dobijem nekoliko stotina dolara.

— Nekoliko stotina! Vraga! — presekao ga je Baers. — On nam može lako dati svakome po hiljadu!

— Vi ste ludi! — prasnuo je Mak Koj.

Baers je samouvereno odmahnuo glavom. — Nisam lud. Zbog čega mislite da sam pretresao vaše odelo i odela vaših rođaka? Ne radim ja to svakome, znajte dobro. Ponekad, možda, kad naslutim da postoji nešto zbog čega treba pomalo opteretiti svoju savest i kad dođem do zaključka da je šteta da neke vrednosti propadnu i istrunu u zemlji. Ali ne uvek. Sem toga, slučajno sam se zadesio u Kendrikovoj kancelariji danas oko podne, kada je prispela dnevna pošta. Šerif je primio poštu i baš kad je otvorio koverat sa zvaničnim obaveštenjima, morao je da izađe jer je iz saluna začuo pucanje — žmireći je pogledao Faradija. — To je bio onaj pucanj kojim je Holidej razbio bocu od viskija u tvojoj ruci.

— Pređite na stvar! — zarežao je Faradi pocrvenevši na pomisao da ga neko podseća na taj nemili incident.

— Pa eto, kada je Kendrik izašao, ja sam slučajno bacio pogled na nekoliko novih poternica koje su sa tom poštom stigle. Bila je među njima i jedna koja se odnosila na petoricu ljudi koje je policija tražila zbog pljačke banke u Los Arimosu u Nju Meksiku, koja se odigrala pre dve ili tri nedelje. Opis tih pljačkaša umnogome je odgovarao Mak Kojevoj družini. Banditi su ubili dvojicu službenika i direktora banke, ranili njegovu ženu, a pri bekstvu iz grada na ukradenim konjima oborili su i pregazili jedno dete. Srećom, dete je zadobilo samo prelomljenu ruku i nije u životnoj opasnosti. Ali i ostali zločini bili su dovoljni da se za pljačkašima digne potera koja verovatno i sada traje. A sad ono glavno: pljačkaši su umakli sa plenom od približno pet hiljada dolara.

Trebalo je da Faradi samo pogleda Mak Kojevo napregnuto lice, pa da zaključi kako je Baers pogodio metu u centar.

— Zar tako? — rekao je Faradi pogledavši prodorno Etana u oči. — Skoro pet hiljadarki, je li? To je zaista velika para, za koju je vredelo rizikovati.

— U redu, u redu, priznajem da smo to bili mi. Ali, od tada je prošlo skoro mesec dana i imali smo velikih troškova. Naravno, preostalo mi je još nekoliko hiljada — Mak Koj je preleteo očima, koje su igrale kao na zejtinu, sa jednog na drugog od dvojice prisutnih. — I naravno, ja sam voljan da vam ih dam kako biste čuvali tajnu da sam još živ! Ali, ako slučajno ikada otkrijem da je bilo ko od vas izbrbljao nešto o tome da sam samo lako ranjen u glavu, znajte da ću vam golim rukama iščupati srca i napuniti vas kamenjem, a zatim baciti vaše lešine u najbližu reku. Eto, kunem se da ću to učiniti. Da li me vi, ljudi, razumete šta sam rekao?

Baers je pobledeo i zabrinuto liznuo jezikom suve usne, a onda brzo zaklimao glavom. Faradi ga je gledao neprozirnog lica, ali je i on bio uzdrman suludim sjajem Mak Kojevih očiju i žestinom kojom je ovejani razbojnik izgovorio svoju pretnju. Znao je da će čovek kao

Mak Koj ispuniti ono što je rekao.

— Možete li vi, doktore, sačuvati tajnu u ovom gradu? — zapitao je Mak Koj doktora.

— Naravno. Svi očekuju jedino da vide šest kovčega. Vaš, vaše braće i šerifov. Ja ću im priuštiti tih šest kovčega, ali u onom koji bi trebalo da bude vaš, neće biti vaše telo, već odgovarajuća težina cigala.

Etan je zadovoljno klimnuo glavom. — U redu. Znači da smo se sporazumeli.

Baers je šumno odahnuo. Faradi je, medutim, samo mirno sedeo i držao se rukom za povređenu stranu.

— Imate li u ovom gradu telegraf? — zapitao je Mak Koj iznebuha.

— Naravno.

— Odlično. Doktore, vi ćete mi pomoći da pošaljem jednu poruku. Hoću da tu poruku pošaljem u Kolorado, ali ne želim da bilo ko sem moje sestre Sindi zna da ta poruka dolazi od mene. To je neophodno, jer bi se inače sve pročulo.

— Neće tu biti nikakvih problema — odgovorio mu je Baers.

Mak Koj ga je ledeno pogledao. — Bolje bi bilo da ne bude. Setite se šta sam rekao da ću učiniti ako se sazna da sam živ.

Baers je progutao knedlu i nervozno se počeo igrati dugmetom svoje košulje.

*

Čim je prispeo do ivice okruglaste dubodoline nalik na džinovsku zdelu i bacio pogled na grad koji se pružao ispred njega, Holidej je shvatio da je bila greška poći u Tularosu.

Tri godine... ko bi mogao pomisliti da će se za to relativno kratko vreme desiti toliko velika promena? Naravno, očekivao je da će videti grad sa zgradama od tvrdog materijala, ali se nije nadao da će naići na grad sa brižljivo usmerenim ulicama, raskršćima i trgovima koji su se pod pravim uglom nastavljali na te ulice, sa crkvenim zvonikom koji se dizao ka nebu i nekoliko trgovina na sprat, ili hotelima koji su se nalazili u najširoj, verovatno glavnoj ulici grada. Ali gledajući sa tog mesta prema severu, shvatio je zašto je grad tako brzo i toliko narastao; grad je pripadao nekoj kompaniji koja ga je podigla. Dižući se visoko prema nebu, otprilike milju dalje od Tularose, nalazile su se zgrade i tornjevi velikog rudnika srebra; tornjevi sa džinovskim čekićima za razbijanje rudače, veliki bazeni za ispiranje, pokretne trake koje su vodile do samih okana i zgrade koje su služile kao kancelarija.

Činilo se kao da je u blizini grada pronađena bogata srebrna žica. Pa lepo, u tom delu Teksasa nije bio skoro tri godine a ljudi sa kojima se u toku svojih putovanja sretao bili su više zainteresovani za druge stvari a ne za rudarstvo. Zbog toga se i moglo desiti da ne sazna ništa o novom bogatom nalazištu.

Sada više nije imalo smisla vraćati se nazad ili obići grad. Prešao je toliki put samo zato da sazna kako granica nije više ono što je on očekivao i kako je prava divljina još uvek daleko. Njegovom konju bio je potreban odmor. Uprkos kratkom predahu koji mu je dao na početku putovanja i činjenici da je u toku cele nedelje putovanja išao sasvim laganim tempom,

životinja se nije bila dovoljno osvežila i odmorila. Ono forsirano jahanje pre dolaska u Pueblo Springs, očigledno da je uzelo svoj danak, koji se nije mogao lako nadoknaditi.

Radovao se donekle što je Tularosa tako blizu. Nije želeo da bude prinuđen da životinju ubije, ali još jedan dan jahanja po užarenoj ravnici mogao je lako dovesti do takvog ishoda. Od mesta gde se nalazio mogao je u grad sići za manje od dva-tri časa i kad tamo stigne, odvešće konja u gradsku štalu, gde će se ovaj pošteno odmoriti i nahraniti. Moraće ipak da načne svoje rezerve novca i kupi novog konja.

Uprkos svojoj veličini, Tularosa nije bila tako živ i prometan grad kao što je Dok očekivao. Doduše, na ulicama je bilo dosta sveta koji se užurbano kretao i mnogi su zainteresovano pogledali došljaka koji je na umornom konju projahao glavnom ulicom. Svi su bili dobro odeveni i uhranjeni, što je nagoveštavalo da poslovi u gradu donose dobar prihod. I ranije je imao prilike da vidi gradove koji su pripadali kompanijama i koji su sebe smatrali nečim iznad ostalog sveta. Građani tih gradova obično su sa visine gledali na došljake ili uljeze, kako su često imali običaj da nazivaju one koji ne pripadaju njihovoj sredini. Sa dosta sigurnim visokim prihodima i sa kompanijom koja je podržavala njihov standard, Holidej je smatrao da imaju dosta osnova da se tako ponašaju i da imaju pravo da osećaju kako su bolji nego ljudi u drugim gradovima. No, takav njihov stav Holideja je ipak u izvesnoj meri dražio.

No bez obzira na to, nije bio tu zbog toga da bi se jedio i zavideo onima koji su u životu imali više sreće nego drugi. To uostalom nije bilo u njegovoj prirodi. Verovao je oduvek da svaki čovek ima svoj trenutak i da, ako je mudar, u tome što ima mora naći dovoljno zadovoljstva i podstreka na život. On je nameravao da u tom gradu samo popuni svoje zalihe hrane i nabavi novog konja, a onda da nastavi put. Najviše od svega želeo je da se iz tog grada izvuče bez nekih neprilika, jer mu se u dušu odnekud uvlačila slutnja da neće sve ići onako kako je priželjkivao i da zbog nečega mora biti oprezan i spreman na svaku opasnost. Možda je tome doprinela činjenica što je svuda, dok je išao ulicom, zapažao natpise rudarske kompanije. Tih natpisa bilo je svuda, na trgovinama, salunima, hotelima, agencijama za nekretnine. Znao je da kompanija poseduje taj grad i ta činjenica nije uvek išla u prilog onima koji su u grad dolazili. Ovo zbog toga što građani, koji su sav svoj novac stekli od kompanije i taj isti novac u njene banke uložili, neće rado gledati bilo kakvu nepredviđenu činjenicu ili događaj, koji bi taj grad na bilo kakav način mogli ugroziti. Drugim rečima, to je po njegovom mišljenju značilo da će građani, odnosno oni koji o gradu vode brigu, brzo reći svakom strancu da nastavi put.

Bio je potpuno u pravu. Tek što je kupio konja u gradskoj staji, pojavila su se dva čoveka obučena u tamnomrke košulje i pantalone skoro iste takve boje. Obojica su nosili puške, a na prsima izglačane metalne značke kakve Holidej do tada nikada nije video. Zagledao se bolje u značke kada su ljudi prišli bliže i sa dosta lakoće je mogao da pročita ugravirana slova. T. R. K. — ti su inicijali označavali,

naravno, rudarsku kompaniju Tularose.

— Pretpostavljam da ne ostajete dugo, stranče? — rekao je viši od dvojice službenika kompanije, pokazujući pokretom ruke stočni pasoš koji je štalar dao Holideju.

— Dovoljno dugo da pribavim nešto namirnica, a možda i da se okupam, za koje vreme će moj konj biti nahranjen i spreman za put — odgovorio je pustolov.

Gradski čuvar reda je klimnuo glavom. — To mi izgleda u redu — izvadio je srebrni časovnik sa poklopcem iz džepa pantalona i pritiskom na dugme otvorio poklopac. Zatim je lagano klimnuo glavom. — Dva časa će vam za to biti sasvim dovoljna.

Holidej ga je pogledao i sukobio se sa njegovim oštrim tvrdim pogledom. — To mi malo liči na neko zbrzavanje.

Čuvar reda je kratko odmahnuo glavom. — Ne. Za dva časa možete obaviti sve što ste rekli.

— Možda, ako budem žurio.

— Onda požurite, mister — rekao je drugi čuvar reda progovorivši prvi put otkako je stao pred Holideja.

Holidej ga je hladno pogledao, prstom zabacio šešir sa čela i zapazio da su se obojica trgli kada su zapazili tek upola zaraslu ranu od metka na njegovoj levoj nadlanici. Dok se lukavo osmehnuo i odjednom se osetio smirenim i sigurnim.

Pa šta, do vraga, pomislio je. Ionako nije nameravao da se zadržava u Tularosi.

— Svakako, svakako — rekao je. — Dva časa će biti dovoljno. Koji je grad zapadno odavde?

Na to pitanje oba čuvara reda upitno su digla obrve. — Hopkins Flets. Tako se naziva glavno naselje, ali iza njega ima i jedna dolina gde se naseljavaju naseljenici. To je slobodna zemlja, ako ste zainteresovani — gradski čuvar reda je zaćutao i ispod oka oštro pogledao Holideja i dodao — ali, čuo sam da pričaju da tamo još nije uveden zakon i da nema šerifa.

Holidej ga je oštro pogledao, a onda kratko klimnuo glavom i okrenuvši se svom konju, počeo da otkopčava kolan. Skinuvši sedlo, ostavio ga je kod štalara, a sa sobom uzeo samo bisage i laganim hodom, praćem pogledima oba čuvara reda, uputio se ka izlazu i prešao kroz velika dupla štalska vrata. Stigavši negde do polovine ulice, osvrnuo se. Čuvari reda su još uvek stajali na vratima štale i gledali za njim. Ljutnuo se za trenutak, a onda pomislio neka ih nosi vrag i krenuo u prvu trgovinu na koju je naišao.

Zatražio je namirnice, uglavnom suvo meso, nešto slanine, nekoliko konzervi hrane i kafe, i zaključio da su cene prilično visoke. Posumnjao je da su skočile odjednom, kada je on ušao u trgovinu, ali to ga nije bilo briga. Ako je ovaj grad već tako čudan, onda ukoliko pre otrese s nogu njegovu prašinu — utoliko bolje. Holidej je bacio novac na tezgu, spakovao hranu u bisage i izašao napolje.

Našavši se na ulici, potražio je pogledom neki restoran i pošto je našao nešto što mu se učinilo pristojnim, ušao unutra, pojeo dobru porciju ukusnog jela, a onda otišao do berberina da se obrije i podšiša. Berberin mu je za to naplatio pola dolara, pola dolara je morao platiti za kupatilo, a uz to još ekstra za upotrebu sapuna. No kada je izašao iz kade, Holidej je zaključio da je usluga vredila tu cenu. Osećao se kao potpuno nov čo-

vek. Obukao je odelo koje mu je u međuvremenu jedan dečko, koji je u kupatilo posiuživao, očistio i ispeglao, i sa čistom košuljom, ponovo onakav kakvim je sebe naučio da vidi, uputio se najzad prema štali. Možda je njegovo vreme već bilo isteklo. Uživao je u toplom kupatilu nešto duže i nije obraćao pažnju da li minuti prolaze ili ne.

Misao o protekla dva časa još uvek mu se motala po glavi kada je na drugoj strani ugledao uniformu tamnomrke boje, a odmah zatim jedan čuvar reda, sa jako uglačanom značkom na prsima, uputio se pod oštrim uglom prema njemu. Holidej je odmah razabrao da to nije nijedan od one dvojice koji su mu u gradskoj štali postavili rok za boravak u gradu. Ovaj je bio potpuno različiti tip. Mlad i naoko arogantan. Njihao se samouvereno u kukovima dok je prelaizo ulicu ne zastajući i ne obazirući se na eventualni saobraćaj koji mu je mogao zapretiti. Očigledno da je očekivao da mu se svi sklanjaju s puta. Imao je oko pojasa opasač sa revolverom, a futrola i „kolt" ležali su mu vrlo nisko na desnom bedru, skoro do samog kolena, gde je kraj futrole bio svezan oko butine. Sama futrola ležala je pod uglom, tako da je drška revolvera bila isturena u polje otprilike nekih četrdesetak stepeni ukoso prema telu, umesto da leži na samom kuku. Holidej je u poslednje vreme mnogo puta sretao revolveraše koji su na taj način nosili oružje, ali na taj novitet on lično nije mnogo davao. Ako čovek nije u stanju da brzo i čvrsto zgrabi dršku revolvera, bez obzira kako on leži u futroli i u odnosu na telo, onda nema šta da traži u prostorima rezervisanim za revolveraše, a još manje u njihovim igrama.

Taj novi čovek bio je tek prešao dvadesetu i dok je hodao, u uglu usana visila mu je zapaljena cigareta. Oči su mu bile blizu usađene sa obe strane izduženog šiljastog nosa i Holidej se trgao kada je zapazio da mu ruka u hodu neprekidno počiva blizu drške revolvera i da se prsti miču kao da se razgibavaju za neki nameravani poduhvat. Holidej je sačekao da čuvar reda pređe ulicu, stupi na trotoar i pođe prema njemu.

Nekoliko trenutaka kasnije našli su se oči u oči i Holidej je osetio da mu se oko srca skuplja kora leda. Onaj nejasan predosećaj opasnosti, koji je zazvonio na uzbunu dok je sa ivice kotline posmatrao grad, nije ga prevario. Mladi čuvar reda gledao ga je neprijateljski, kao neko ko želi da mu učini zlo ili u najmanju ruku neprijatnost. Kada su im se pogledi sreli, Holidej je u njegovim očima zapazio šok iznenađenja, što je moglo da znači samo jedno: da ga je taj čovek poznavao. Holidej se nije mogao setiti da ga je negde sreo, ali, na kraju, nije mogao ni da se seća svih ljudi koji su ko zna gde prošli ulicom pored njega. No, očigledni znaci su bili tu: najpre iznenađenje, zatim rogušenje ramena, grčenje vilica i ono najvažnije — žmirenje očiju kao kod zveri koja čeka plen. Po Holidejevoj oceni, mlad čuvar reda bio je tipičan primer revolveraša u uniformi. Čovek u mrkom odelu pogledao ga je od glave do pete, za trenutak zadržao pogled na Dokovom revolveru, a onda ga lagano digao do Holidejevog lica i zagledao mu se u oči.

— Nisu mi rekla da ste to vi, Holideje — rekao je mladi čuvar reda vrlo tihim glasom. — Rekli su

mi samo da je došao neki stranac koji ne izgleda kao kauboj i koji nosi revolver nešto niže pripasan. Rekoše mi da su vam dali dva časa vremena i da je vaše vreme skoro isteklo — odjednom se zacerekao i rukom digao obod svog širokog šešira sa visokom krunom. — Zgodno udešeno, zar ne? Rekoše: skoro mu je isteklo vreme.

— Tako je, ali baš sam pošao da uzmem svog konja — odgovorio je pustolov isto tako tiho, mada je znao da to ništa neće vredeti.

— Odlično. Drago mi je što vidim da ste čovek koji vodi računa o primedbama čuvara reda.

— Te značke koje nosite meni ne znače ništa — rekao je Holidej, jer je znao da ni drugi odgovor ne bi izmenio tok događaja. — To su samo komadi mesinga, i ništa više.

— Ali, ti komadi mesinga daju mi pravo da vas strpam u buvaru, amigo — rekao je mladi policajac nabusito, krajnje samouverenim glasom. Ali iako je izgledao samouveren, nije mogao da vlada svojim rukama i po podrhtavanju njegovih prstiju Holidej je znao da se pod maskom ravnodušnosti kriju strah, nestrpljenje i želja za samopotvrđivanjem. — Za to neće biti nikakve potrebe pošto odlazim — rekao je pustolov još smirenijim glasom, prebacujući bisage u levu ruku. — To ću učiniti odmah, ako mi se sklonite s puta.

Mladić je izazovno dunuo oblak dima Holideju u lice i drsko se osmehnuo. Zadenuo je palce za opasač i raširivši noge nekoliko santimetara, zauzeo izazivački stav.

— Ne budi budala, dečko.

Bila je to pogreška i pustolov je znao da je pogrešio čim je izgovorio tu reč. Mladi čuvar reda se žustro isprsio, obrazi su mu se oblili rumenilom i on je besnim pokretom istrgao cigaretu iz ugla usana i bacio je u stranu.

— Ne nazivaj me dečkom, skitnice! — procedio je kroz stisnute zube.

Holidej se osmehnuo. — Mene to nimalo ne ljuti... dečko.

— O kej! To je, znači! Dobićeš ono što si tražio! — mladi čovek je drsko odmerio Holideja od glave do pete. — Čuveni Dok Holidej, revolveraš i pustolov! Živa legenda! Trice i kučine! Ti si preživela, mumificirana mrcina, kukavni starkelja koji traži mesto gde može podvijenog repa čekati smrt! Isluženа krpa koja čezne za mestom u zapećku, iza kojeg će se skrivati od ljudskog pogleda! E pa dobro, mister, našao si mesto gde ćeš umreti, ali pre nego što si se nadao! To je baš ovde, i to sada!

Ljudi na trotoaru, koji su se zatekli u blizini i zastali da vide i čuju šta se događa, razbežali su se znajući da je rasprava stigla do tačke sa koje više nema povratka. Jedini način na koji se ovaj izazov mogao završiti, bio je obračun revolverima i smrt jednog od njih dvojice.

Holidej je pustio da mu bisage padnu na drveni trotoar i usredsredio pogled na mladog čuvara reda. Policajac je sada nervozno grčio prste šireći ih i skupljajući kao da hvata dršku revolvera, i Holidej je sasvim jasno mogao da čuje njegovo šumno disanje kroz raširene nozdrve.

— Ti si budala, dečko — rekao je vrlo mirno. — Ne želim da potegnem revolver na tebe.

— To je tačno, znam da ne želiš! Ali, znam i zašto ne želiš! — frknuo je besno mladić i trgao se kada je čuo šum čizama u trku i neki glas koji je dozivao.

— Hetfilde!

Holidej nije hteo da skine pogled sa mladića, ali je ipak okrenuo glavu toliko da je ugledao dva uniformisana čuvara reda, koji su sa druge strane ulice trčali trotoarom ispred jednog čoveka koji ih je očigledno pratio.

— Hetfilde, ne čini to! — doviknuo je viši od dvojice uniformisanih.

Hetfild je promrmlajo nešto nerazgovetno nalik na psovku, okrenuo se ponovo prema Holideju, pogurio se malo kao da se roguši i odmakao desnu ruku od bedra.

— Dakle, stara kljusino... jesi li spreman da umreš? — procedio je kroz zube.

— Još ne — rekao je na to Holidej znajući da je njegov protivnik želeo da okonča obračun pre nego što dva čuvara reda stignu i spreče dvoboj.

— Jesi, bogami, i to sad odmah! — povikao je Hetfild i njegova ruka se munjevito spustila do futrole i potegla pištolj iz kojeg je bljunuo smrtonosni plamičak.

Holidej još nije nanišanio revolverom kada ga je Hetfildov metak pogodio u bok grudi i okrenuvši ga u krug, oborio ga na zemlju. Njegov „kolt" je grunuo, ali je tane promašilo cilj i nateralo obližnje posmatrače da se razbeže, a oba čuvara reda da polegnu po zemlji. U prevelikoj želji da ubije svog protivnika i stekne žuđenu slavu. Hetfild je pošao napred, pucajući sa kuka. Jedan metak sasuo je pregršt prašine Holideju u lice, što ga je nateralo da se okrene na trbuh. U okretu, Holidej je nanišanio revolverom i jedan za drugim ispalio dva hica.

Hetfild je zastao na mestu kao ukopan, izdigao se na prste i izbuljio oči od bola izazvanog udarom dva zrna teškog kalibra, koja su, prolazeći kroz telo, kidali tkivo organa i nerava. Na širom otvorena usta kuljnuo mu je mlaz krvi i njegovo mlado mišićavo telo najpre je uzdrhtalo, a zatim se savilo trapavim klimavim pokretima i na kraju, drhteći, srušilo se u prašinu u samrtnom grču.

Holidej je instinktivno trgao glavu u stranu kada se još jedno tane zarilo u zemlju samo nekoliko santimetara daleko od njegovog lica i digavši pogled, on je ugledao jednog od dva uniformisana čuvara reda, koji je sa puškom prinetom ramenu klečao na kolenu i nišanio. U magnovenju, Holidej se instinktivno okrenuo i opalio. Kuršum je izbio pušku iz čuvarevih ruku i on je poskočio i ustuknuo, tresući rukama utrnulim od udara. Drugi uniformisani čuvar, onaj visoki, pustio je da mu revolver klizne nazad u futrolu, jer je Holidej uperio na njega revolver iz čije se cevi još uvek dizao tanak stub barutnog dima. Uniformisani čuvar je za svaki slučaj odmakao ruke od bedara i Holidej se, stiskajući zube, oslonio rukom na zemlju, podvukao nogu bliže uz telo i trenutak kasnije ustao. Stajao je tako nekoliko sekundi ljuljajući se na nesigurnim nogama, pružajući cev revolvera čas na jednog a čas na drugog policajca, a istovremeno uglom oka osmatrajući mrtvog Hetfilda. Pritisnuo je levu ruku na bok grudi i iznenadio se kada je video koliko mu je krvi isteklo. Hetfildov kuršum nije ga samo okrznuo. Zatresao je glavom rešen da po svaku cenu ostane pri svesti i osvrnuo se oko sebe videvši da se velika gomila sveta okuplja na mestu događaja.

— Svi ste dobro čuli Hetfilda. On me je izazvao — rekao je Dok usi-

ljeno čvrstim glasom, mada je u srcu strepeo od daljeg ishoda događaja. Ubistvo čuvara reda nigde nije bilo mali prekršaj, a tim pre mogao je očekivati teške posledice jer se radilo o gradu kojim vlada rudarska kompanija .— Čuli ste kad sam rekao da ne želim obračun i da ne želim da potegnem revolver na njega...

— To je tačno, Milte — rekao je jedan bradati građanin visokom uniformisanom čuvaru reda. — Mladi Hetfild je nasrnuo na ovog stranca i počeo da ga vređa, a stranac je ipak pokušao da izbegne sukob. Naravno, Hetfild je iz toga zaključio da je došljak kukavica. Ne znam šta je tome bio razlog, ali svakako da je Hetfild želeo da dođe do obračuna.

Glas bradatog građanina, u početku miran i jasan, postajao je sve slabiji ukoliko više je bradonja shvatao da to što je rekao nije sasvim u skladu sa onim što se od njega očekivalo da kaže. Dobacio je Holideju kratak letimičan osmeh i slegnuo ramenima. Mada je nastojao da ostane pribran, Holidej je osetio da ga obliva znoj, delimično od bola koji mu se počeo širiti od zadobijene rane, a delimično od osećaja zebnje i neizvesnosti. Ipak, bio je dovoljno pribran da bradonji klimne glavom u znak zahvalnosti.

— Bio sam pošao da uzmem svog konja kad je na mene nasrnuo ovaj kučkin sin, ljut kao da je iz pakla izašao — rekao je Holidej dosta čvrstim glasom, shvativši da od sudbine ionako ne može pobeći. Bio je svestan da mu cmizdrenje neće pomoći. — Prema tome, ne pokušavajte ništa! Ja sam u pravu i neću dopustiti da tuđe greške neko svaljuje na mene! Ni po koju cenu. Pustite me da uzmem svoje stvari i ja ću lepo i mirno otići. Ne pokušavajte da me zadržite. Ovaj obračun nije bio moja ideja.

Visoki policajac je nekoliko sekundi premišljao, a onda klimnuo glavom. — Znamo kakav je bio Hetfild, a vi imate svedoke, Možete otići i do lekara da vam previje ranu, ako hoćete, a posle toga bilo bi pametno da naupstite Tularosu.

— Zaista velikodušno od vas — osmehnuo se Holidej sarkastično.

Visoki policajac je slegnuo ramenima. — Kako hoćete — okrenuo se svom pratiocu, koji je još uvek trljao svoje obamrle zglavke na rukama. — Hajdemo, Klive.

Kliv je dobacio Holideju smrknut, preteći pogled. — Hetfild je bio naš saradnik, Milte!

— Bio je drzak, zao i prek... i brz, ti to dobro znaš. To zna ceo grad. Ionako je trebalo da bude otpušten iz službe. Vi, pustolove! Ako hoćete da odete do lekara, njegova ordinacija je u drugoj poprečnoj ulici, treća kuća na levoj strani.

Holidej je klimnuo glavom, pritiskajući maramicu na ranu koja je krvarila. Zatim je pažljivo izbacio ispaljene čaure i napunio svoj „kolt", vratio ga u futrolu i uzevši sa zemlje bisage sa hranom, nesigurnim korakom pošao glavnom ulicom u pravcu koji mu je Milt pokazao.

Bio je vrlo blizu da u ovom obračunu izvuče deblji kraj i da mladi Hetfild nije bio toliko obuzet željom da ga ubije, možda bi mu to i pošlo za rukom.

Bila je to neprijatna, sumorna misao. I sem toga, misao iz koje je trebalo izvući odgovarajući zaključak.

IV

Faradi je zahvatio šakama vodu iz bureta i pljusnuo se po izubijanom licu psujući od oštrog bola izazvanog dodirom vode po ubojima i brazgotinama na koži. Pljusnuo je lice još nekoliko puta, zatim podnadule oči, a onda otresao ruke i obrisao ih o kosu, i tek onda se mašio maramice.

Pažljivo je tapkanjem obrisao vodu sa uboja, proklinjući i psujući u sebi. Rebra mu nisu bila loše i sva sreća što su se napadači usredsredili na njegovo lice i glavu, a zadali mu samo nekoliko udaraca u stomak. Što mu muka! Za sve to bio je kriv samo Holidej! Da se on nije pojavio u ovom gradu, Faradi ne bi dobio batine i niko se ne bi usudio da ga napadne čak ni u mraku. Ovako se, međutim, desilo da je, samo nekoliko dana pošto je napustio ambulantu doktora Baersa, morao da sa lica čisti krv i prašinu, jer su svi u gradu konačno shvatili da Faradi nije nepobediv, pa su mnogi hteli da se uvere da li ponovo može biti tučen. Noćas su ga napala dvojica; doduše iznenada i iz mraka, ali ta činjenica ga je bolela bar isto toliko koliko i zadobijeni uboji. Samo dva čoveka! Do davola, dve nedelje pre toga čak i desetorica napadača dva puta bi razmislili pre nego što bi se usudili da ga napadnu.

Sada je, zahvaljujući Holideju, bio na putu da postane predmet podsmeha u Pueblo Springsu. Ma kuda bi pošao, brazgotine i masnice na licu bile su kao jasno istaknut znak koji je govorio šta se desilo. Svi bi odmah znali da je Faradi opet izubijan! Svemogući bože, to ga je silno ljutilo. Zbog toga nije smeo dopustiti da tako ostane.

Etan Mak Koj, koji se oporavljao u kući doktora Baersa, skriven u jednoj sporednoj prostoriji, održao je datu reč i svakome, i Baersu i Faradiju, platio po hiljadu dolara da nikome ne kažu da je on još živ. Pa lepo, Etan Mak Koj može sada ići do davola. Faradi je nameravao da sam pođe u poteru za Holidejom. Pustolov ga je ponizio u očima celog grada, a sada je veliki broj građana i sam nastojao da ga još više ponizi; Faradi nije nikakav supermen — to su sada svi znali. Zbog toga nije nameravao da ostane dalje u gradu i da im dopusti da mu se podsmevaju i da teraju šegu na njegov račun. Poćiće u poteru za Holidejom i kada ga nađe ubiće ga.

Te iste noći Faradi je napustio Pueblo Springs uzevši sa sobom dva odmorna konja. Nameravao je da ode u Tularosu što brže može. Ako je pošao na zapad, Tularosa je bila jedino mesto gde je Holidej mogao otići.

Rastojanje do Tularose Faradi je prešao za manje od četiri dana, mada je takvo jahanje ubilo pod njim jednog konja. Kada je prispeo u Tularosu, grad koji mu se nikada nije dopadao, on se uputio prema jednom od saluna zapažajući da svi zure u njega. Očigledno da građani Tularose nisu željno, raširenih ruku dočekivali strance u svom gradu, pomislio je Faradi. Ušavši u salun, ispio je dva pića i onda zapitao barmena da li je Holidej bio u gradu.

— Dabome da je bio — dočekao je barmen spremno njegovo pitanje. — Dojahao je ovamo pre dva dana. Gradski čuvari reda dali su mu dva časa da napusti grad i to vreme bilo je skoro isteklo kada je jedan mlad čovek, po imenu Hetfilm, a koji se u stvari ponašao kao revolveraš, izazvao Holideja. Uzgled reče-

no. Hetfild je bio gradski čuvar reda i moram da kažem da je Holidej učinio sve što je mogao da izbegne obračun, ali ga je Hetfild pritisnuo toliko da ovaj nije mogao da se ne maši pištolja.

Barmen je namerno zaćutao i Faradi je nabrao obrve. — I... dakle, ko je pobedio, do đavola?

Krčmar je digao bocu sa viskijem i upitno je zadržao nagnutu iznad Faradijeve prazne čaše.

Faradi je razdraženo gurnuo čašu bliže krčmaru. — Da, da, o kej, naspi mi još jedno piće.

Barmen je nasuo piće i sačekao da Faradi plati pre nego što je nastavio priču.

— Verovao ili ne, Hetfild je prvi potegao revolver. No, on je toliko žudeo da smakne Holideja da je suviše brzo pripucao i samo ranio Holideja u grudni koš, tačnije samo ga je okrznuo. Odmah za Hetfildom i Holidej je stupio u akciju, ali on je pažljivo nanišanio i tako reći presekao je Hetfild sa dva metka; to se desilo ovde, na glavnoj ulici, pred očima polovine grada.

— Holidej je, dakle, bio ranjen?

— Da. Prema doktorovoj izjavi — ne previše ozbiljno. Ali kada je otišao odavde, bio je prilično slab zbog gubitka krvi.

— Kuda je otišao?

Krčmar je oštro zagledao Faradija, prineo bocu sa viskijem do gostove prazne čaše i zadržao je u položaju za nasipanje. Faradi je nestrpljivo klimnuo glavom, platio još jedno piće, ali ga nije ni taknuo. Sada mu je bilo jasno kako je krčmar vodio svoj biznis.

— Koliko sam čuo, uputio se prema Hopkins Fletsu, ili tamo, ili prema prostranoj dolini koja se pruža iza tog grada i na kojoj se sada naseljavaju mnogi sa istoka — pogledao je žmireći Faradija. — Kako mi se čini, vi niste baš veliki prijatelj tom Holideju, zar ne?

— Pogodili ste — rekao je Faradi kratko i jednim gutljajem ispio svoju čašu viskija. Gurnuo je čašu preko uglačanog šanka do krčmara i okrenuvši se, izašao iz saluna.

Hopkins Flets. Dugačak put. Pogotovo za čoveka koji je izgubio mnogo krvi. Zbog toga će svakako jahati usporenijim tempom. I verovatno neće biti suviše oprezan, jer se ne nada da ga neko goni.

Popunio je svoje utrošene zalihe hrane i napustio Tularosu.

*

Rana je Holideju zadavala mnogo glavobolje. Doktor u Tularosi ga je pregledao, očistio ranu i previo je, ali nije dovoljno zategao zavoj, tako da je posle nekoliko časova jahanja zavoj skliznuo. Kada je pokušao da ga bolje namesti, Holidej je povredio ranu i izazvao novo krvarenje, pa je imao dosta teškoća da ga zaustavi. Jedno vreme nosio se mišlju da se vrati nazad u Tularosu i zatraži od lekara da mu u ranu stavi neko sredstvo protiv krvarenja, ali je od toga odustao jer nije želeo da se ponovo sukobi sa čuvarima reda, iz čega bi za njega moglo proisteći dosta novih neprilika.

Još uvek je bio pod svežim utiskom svog skoro tragičnog sudara sa Hetfildom. Kao prvo, potcenio je tog mladog čoveka misleći da je on samo jedan od onih uobičajenih gradskih hvalisavaca. No, bilo je sasvim drukčije. Mladić je možda previše brzo polao, ali, čak i tako, brzina kojom je revolver potegao bila je za Holideja iznenađenje. Hetfild je bio najbrži revolveraš na koga je u svojoj karijeri naišao. Da je bio u stanju da kontroliše svoje nestrpljenje i svoju neobuzdanu želju za pobedom, i da je samo za delić sekunde pažljivije nišanio, sada bi umesto njega verovatno Holidej ležao u grobu na groblju u Tularosi.

Srećom, bilo je drugačije i tako se Holidej našao u logorištu trećega dana posle odlaska iz grada. Nabacivši nekoliko suvih grančica na ložište, primakao se bliže vatri. Pri drhtavoj svetlosti plamena pregledao je ranu na levom boku. Uprkos svemu što je do tada učinio, rana je još uvek malo krvarila i sveža krv probijala se kroz zavoj i vlažila zategnutu maramicu. Dok je nalio tople vode iz lonca u jedan tanjir, skinuo zavoj i komadom čiste krpe oprao ranu. Tanak mlaz sveže krvi procureo je niz kožu. Holidej je ljutito stisnuo zube. Nešto se moralo učiniti i postojao je samo jedan način da se krvarenje zaustavi. Nadao se i u nebo da taj metod neće morati da primeni, ali sada je bilo izvesno da mu još jedino to preostaje. Izvadio je iz bisaga oštar tanak lovački nož i zavukao sjajnu oštricu u užareno ugljevlje. Nabacio je zatim još drva i podjario vatru, tako da se plamen žestoko rasplamsao.

Kada je izvukao oštricu iz vatre, čelik je svetleo crvenim, usijanim sjajem. Holidej je iz opasača izvukao jedan metak i stavio ga u zube. Zatim je, dišući ubrzano, prineo usijani nož otvorenoj rani i na koži osetio njegovu vrelinu. Uzdahnuo je duboko i pritisnuo usijanu oštricu pljoštimice na ranu. Krik bola zastao je prigušen među stisnutim zubima, a talas bola blizak smrti obuzeo mu je celo telo. Osetio je miris sopstvenog ispečenog mesa i odbacivši nož iz ruke, pao je postrance na ćebe. Ispljunuo je metak iz usta, dok se oko njega svet kovitlao u talasima svetlocrvene i žućkaste svetlosti, koje su se naizmenično smenjivale sa rojevima bleštavih varnica. Znoj mu je linuo sa čela, a težak ukus mučnine navro mu je od želuca ka grlu. Zastenjao je. Činilo mu se da gori.

Pustolov je zapao u stanje blisko polusvetli. Bila je već skoro ponoć kada se lagano digao na ruke i video da je vatra izgorela i pretvorila se u gomilu već pepeljastih crvenkastih ugaraka. Drhtao je od hladnoće. Seo je na ćebe cvokoćući zubima i zastenjao kada ga je val bola obuzeo. Pružao je ruku i bacio pregršt sitnih grančica na vatru koja je odmah planula. Pri svetlosti vatre pregledao je ranu, mršteći se na ružan izgled nagorelog mesa. No, krvarenje je prestalo. Smatrao je da ga sada više taj problem neće mučiti, ali da će možda dobiti groznicu od opekotine. No, masnoća od slanine, pomešana sa listom od žalfije i još jednim drugim listom trave koja je rasla u tom delu Teksasa, brzo će izlečiti groznicu i zalečiti ranu. Sećao se da su tu travu upotrebljavali lovci bufala i izvidnici, a oni su to verovatno naučili od indijanskih plemena kojima su mnoge tajne prirodne medicine bile dobro poznate. Žalfiju i tu drugu travu video je u kanjonu nešto niže odatle. Ujutru će potražiti put niz liticu do ispusta gde je ta trava rasla.

Holidej se pitao ne bi li bilo poželjno da logor pomeri dalje od ivice kanjona, za slučaj da u bunilu groznice ustane i počne da hoda. Mogao bi tako pasti niz liticu i poginuti. No s druge strane, mesto na kojem se nalazio izabrao je zbog toga što je bilo vrlo zgodno kao osmatračnica. Dok se juče posle podne penjao putem, zaključio je da bi to mesto bilo veoma pogodno, jer bi svakoga ko bi se njegovim tragom pojavio iz pravca Tularose mogao lako zapaziti. Ne bi bio iznenađen ako bi neki Hetfildov prijatelj pošao za njim da se osveti.

Zbog toga je odlučio da ostane gde je. Nasuo je nešto kafe iz konzerve u šaku i pružio ruku da sipa kafu u vrijuću vodu, kada je odjednom lončić sa vrelom vodom poskočio i prevrnuvši se u vazduhu, pljusnuo vrelu vodu po njegovoj ruci. Istog tre-

nutka do njegovog uha dopro je odjek puščanog hica.

Holidej je zbacio ćebe sa ramena i bacio se unazad u nameri da dograbi „kolt" koji je visio na jabuci sedla pored njega. Skriveni strelac ponovo je opalio i kuršum se zario u sedlo. Ne obazirući se na strahovit bol prouzrokovan žustrim pokretima, Holidej je skočio, nogama rasturio vatru, izgazio uljevlje, i mrak je obavio njegovo logorište. Strelčeva puška odjeknula je još dva puta i Dok je čuo kad su se kuršumi odbili od stene.

Otkotrljavši se iz logora, Holidej se zadržao na trbuhu nekoliko metara dalje od vatrišta i žmireći očima u mrak, zapeo „kolt" u očekivanju događaja. Puška je ponovo planula i bleskom obasjala okolinu. Dok nije čuo kuda je kuršum odleteo, ali je upamtio mesto odakle je blesnuo crvenkasti plamičak. Naperio je svoj „kolt" u tom pravcu i stiskajući dršku obema rukama, stegao je zube da bi, sprečivši podrhtavanje tela, sprečio podrhtavanje ruku.

Puška je ponovo planula, ali je sada strelac bio nekoliko metara više na levoj strani, i Holidej je uperio revolver u tom pravcu i pritisnuo okidač. „Kolt" je grmnuo i trgao se u njegovim rukama, a blesak plamena privremeno ga je zaslepeo. Istog sekunda otkotrljao se nekoliko metara na stranu, ali prošlo je barem desetak sekundi pre nego što je pucanj puške odgovorio na njegov izazov. Sad je bar znao da je u zasedi samo jedan čovek.

Posle toga obojica su ostali da vrebaju u tami, imajući kao pomoć samo slabu svetlost zvezda i njihov uvežbani instinkt da osete divljinu, da čuju svaki šum, da osete svaki miris... i svoju logiku; samo to su mogli upotrebiti u naporu da predvide šta će onaj drugi u sledećem potezu učiniti. Holidej je imao običaj da tu poziciju naziva ispit instinkta. Već godinama se morao oslanjati samo na svoj instinkt da bi preživeo i izvukao se iz nemogućih situacija, i smatrao je da se i sada na tu svoju osobinu može osloniti. Krećući se tiho, onoliko tiho koliko je mogao, uzmakao je sa svog poslednjeg položaja i prešavši nekoliko metara preko peščanog tla nadesno, pošao je ivicom žbunja prema mestu odakle je poslednji put planula puška.

Na jednom mestu naišao je na malo uzvišenje tla i on ga je prešao puzeći na laktovima i kolenima, trudeći se da kontroliše disanje i priguši šum izdisaja dišući kroz nozdrve. Niz lice i telo lio mu je znoj, a podrhtavao je celim telom, koliko od groznice toliko i od napora i napetosti. Žmirnuo je očima da bi odagnao kapljice znoja koje su mu se slivale i izašavši na uzvišenje, polegao po zemlji. Dobro je učinio što je tako postupio, jer je ubica iz zasede očekivao da se odrazi siluetom na zvezdanom nebu. Puška je planula tri puta i Holidej se bacio nazad niz uzvišenje istog trenutka kada su se olovna tanad zarila u peščano tlo. Uzvišenje je bilo vrlo nisko, ali ipak dovoljno da ga zaštiti od tanadi. Nije, dakle, više bilo nade da će sa tog malog uzvišenja iznenaditi napadača. Pustolov je levom rukom pritisnuo ranjeni bok, prikupio noge i na kolenima polako odmileo prema desnoj strani. Malo dalje je zastao i vlažno čelo prislonio na pesak u želji da se odmori i utiša burno kucanje srca koje mu je bubnjalo u ušima. Osluškivao je šta se na drugoj strani zbiva.

U početku ništa nije čuo, ali se prisilio da miruje i čeka. Zatim je pod obrazom osetio lako podrhtavanje peska. Digao je lagano glavu i okrenuo uho u pravcu šuma koji je čuo. Bilo je to grebanje. Ne, ne u pravom smislu reči grebanje. Bilo je to nešto nalik na šuštanje. Zatim je ugledao slab odsjaj metala i odmah je

shvatio da to ubica skida čizme. Metalna mamuza ili kopča jedva čujno je zveckula.

Tako dakle, trebalo je da lukavstvo odigra ulogu. Pa dobro, on sam nije nameravao da skida čizme. Bar ne za sada. Bilo je tu u blizini razbacanog oštrog kamenja i žbunja, i čovek u čarapama, koji bi na oštro kamenje stao, mogao je instinktivno jeknuti i odati svoj položaj. To se i ranije događalo.

— Čuješ li me, Holideje?

Čuvši glas iz mraka, pustolov se trgao. Faradi! Do vraga, njega nije očekivao. Očekivao je nekog iz Tularose, ali ne Faradija.

— Ubiću te, lupežu! Ti si od mog života u Pueblo Springsu napravio pakao i ja to više ne mogu da podnesem. Želim samo da znaš ko je ovde. Ah, uzgred, rečeno, ako se desi da ti mene smakneš, ima još neko ko će ti izbušiti kožu. Nisi ubio Etana Mak Koja! Pogodio si ga u glavu, ali on se izvukao i namerava da te goni do kraja sveta. Ali, to neće biti potrebno jer ću te ja iz ovih stopa srediti!

Puška je zagrmela sipajući kišu metaka. Holidej je zabio glavu u zemlju, osluškujući zujanje kuršuma iznad sebe. Nekoliko kuršuma zabilo se u pesak, a jedan je udario u nešto tvrdo i odbio se u noć. Paljba je odjednom prestala, ali noć je još odzvanjala od odjeka hitaca koji su zamirali u daljini.

U tom zatišju, dok su Holideju još bile zaglušene uši, Faradi je nasrnuo pucajući iz pištolja. Zamalo što nije pogodio Holideja. Skočio je na uzvišenje iznad njega, opalio za delić sekunde brže nego što je trebalo i promašio Holideja, koji se pucajući bacio unazad.

Faradi je kriknuo, kliznuo niz kosinu i pao na kolena. Holidej je čuo njegovo bolno stenjanje. Pustolov je podvukao noge pod sebe i ostao ljuljajući se i drhteći od groznice. Prućio se po kosini i puzeći izbio do vrha. Na drugoj stran uzvišenja čuo je neko kretanje i podigavši revolver, opalio. Čuo je kad je olovo udario u pesak i znao je da je promašio.

Faradijev revolver je dva puta planuo. Holidej je priljubio lice uz tlo i ispljunuo pesak koji mu je prodro u usta. Sileći sebe da ne misli na bol, bacio se na drugu stranu uzvišenja pucajući nasumce. Faradi se kao tamna senka ocrtavao na nebu, zaklanjajući nekoliko zvezda. Bandit je opalio jednom, a onda je Dok čuo jasno metalno klik i video kako se Faradi okrenuo i dao u beg. Holidej se skotrljao niz padinu i pritisnuo okidač revolvera, ali je i njegov oroz udario u praznu čauru.

Ubica se na to okrenuo i ohrabren jurnuo na Doka. Zamahnuo je nogom ciljajući u glavu, ali ga je pogodio u rame. Holidej je zamahnuo revolverom i dokačio Faradija po licu. Ovaj je jauknuo i nogom zasuo Doku Holideju pesak u lice. Holidej je rukom pokrio oči, a kada je ponovo pogledao, Faradija nije bilo. Čuo ga je samo kako zamiče u tamu.

Holidej je iskoristio predah da ponovo napuni revolver, pošto je teturajući došao do svog opasača. Tek što je završio, začuo je kotrljanje kamenja i tup pad. Stisnuvši zube, skočio je i jurnuo u mrak. Ispalio je dva-tri metka i zastao ljuljajući se kao da je pijan.

Onda je iz duboke tame začuo stenjanje i dugotrajan otegnut krik, koji se na kraju izgubio praćen još jednim tupim udarom, a zatim klizanjem i kotrljanjem kamenja, i najzad tišinom.

Holidejev konj, vezan pored logorišta, načulio je uši i nervozno njisnuo. Pogledao je u pravcu kuda je Holidej otišao, ali tamo se ništa nije micalo, niti se čuo bilo kakav šum: niko se nije vratio u logor.

Zatim je u kanjonu počeo da zavija vetar, kao da peva tužbalicu mrtvim dušama.

*

Sindi Mak Koj se bližila dvadeset petoj i nije nimalo ličila na svoju braću. Dok su svi Mak Kojevi muškarci imali duga uzana lica, Sindino lice bilo je pravilnog ovalnog oblika, sa lako istaknutim jagodicama — nasleđe od njene majke skandinavskog porekla, koja je već davno bila mrtva. Imala je plavu kosu i nežan svetao ten sa malo rumenila na obrazima. Hodala je lako, elastičnim koracima, i izgledala je kao pravo dete, bolje reći kao žena prirode.

No, njene oči imale su istu hladnu zelenkastu boju kao Etanove i imala je isto tako lako isturenu prkosnu bradu koja je odagnala nekoliko mladića što su nameravali da joj predlože brak. Sindi nije bila ružna, ali ni lepa. Imala je jako izražene crte lica i bila je dovoljno mudra da shvati kako to ponekad ne privlači ljude. Većina ih je više volela da na licu žene vidi žensku nežnost. Njeno telo bilo je, pak, privlačno i ona je to znala. U stvari, tamo u Koloradu ubola je jednog čoveka nožem, a drugome slomila vilicu zbog preterano drskog ponašanja. Treći će biti vrlo srećan ako bude mogao imati dece. Sindi Mak Koj bila je dovoljno čvrsta i odlučna da se sama o sebi brine. Morala je biti takva jer je vodila svoj ranč u divljini Kolorada.

Za poslednjih deset godina nije dobila nikakvih vesti od svoje braće i prilično se iznenadila kada je od Etana primila telegram iz kojeg je saznala da su svi oni mrtvi, izuzev Etana, koji je bio teško ranjen. Svoju braću nije dobro poznavala. Pre mnogo godina njena majka napustila je svog muža i sa sobom povela Sindi, pa su se tako dva dela porodice razdvojila. Znala je da je njen otac umro u zatvoru, gde je izdržavao kaznu doživotne robije zbog ubistva pri pljački banke. Njena braća bili su uvek prilično nevaljali, ali nikada nije čula da su nekoga ubili ili opljačkali.

Sadržaj telegrama nije joj se dopao. Iz njega je saznala da je neki čovek po imenu Holidej kriv za ubistvo Luka i Ejba, a pre toga i Džesa, i da je takođe ustrelio njihove rođake Dželeda i Ezru. U Pueblo Springsu dočekao ju je doktor Baers, koji joj je odmah rekao da niko ne zna da je Etan još živ, posle čega joj je objasnio i zašto. Etan sam izgledao je kao smrt i kada ga je videla, ispričao joj je sve o Holideju, ali joj je objasnio da je do svađe sa Holidejem došlo zbog nekog ranča, jer im je Holidej zagradio vodu za napajanje stoke. Džes je pokušao da spreči tog čoveka da stavi ogradu oko vode i tom prilikom bio je ubijen. Jedan drugi Mak Kojev kauboj bio je tom prilikom ranjen i on je ispričao da je Holidej Džesija mučki ubio, ne davši mu šansu za odbranu. Posle toga, Holidej je pobegao iz tog kraja, a Etan i ostali gonili su ga mesecima i konačno ga saterali u ćošak u Pueblo Springsu. No, taj čovek je gomilom laži okrenuo protiv njih lokalnog šerifa i dok su oni pokušavali da se sa šerifom objasne, Holidej je pripucao na njih i sve ih pobio, misleći da je ubio i Etana. Odjahao je zatim prema Tularosi, a Etan je odlučio da on i Sindi treba da mu se osvete. Ona je bila član porodice i osveta je bila njena dužnost. Etanovu priču potvrdio je i stari doktor, i ona se složila da čovek kao Holidej zaslužuje smrt i da je njena dužnost da osveti braću.

Čim je Etan bio dovoljno snažan, Sandi je sa njim jedne noći odjahala iz Pueblo Springsa. Uputili su se pravo za Tularosu i tamo se raspitali da li je Holidej bio u gradu. Je-

dan čuvar reda im je rekao da jeste i da je u stvari bio u Tularosi pre nekoliko dana.

Ponudio im se da ih odvede da vide Holideja, i Etan i Sindi su pošli za njim sa rukama pored revolvera. Čuvar reda ih je odveo do vrha brdašca na groblje i pokazao im jedan nadgrobni beleg od borove daske, na kojem je bilo sveže upisano:

„Holidej — legendarni pustolov i revolveraš.

Ubijen u ovom gradu od Bentona Hetfilda.

21. 6. 80."

V

— Našli smo ga na putu prema Hopkins Fletsu, — objasnio je visoki uniformisani čuvar reda Sindi i Etanu Mak Koju kada su se vratili u njegovu kancelariju. — U gradu je bio još jedan krupni čova koji se raspitivao za Holideja. Mislim da je rekao da se zove Faradi.

— Da, biće da je tako — promumlao je Etan. Zatim se obratio svojoj sestri. — To je onaj što mi je uzeo lovu da ćuti o tome da sam još živ, a posle toga otišao da goni Holideja — zatim se ponovo obratio gradskom čuvaru reda. — Po čemu znate da je taj Hetfild ubio Holideja ako ste ga našli mrtvog pored puta? Možda je to učinio Faradi.

Policajac se počešao prstom po vrhu uha i uzevši iz kutije jednu cigaretu, odgrizao vrh zubima. Nije skidao pogled sa šibice dok je kresao i palio cigaru. Tek kada je odbio nekoliko dimova, digao je pogled i zagledao se u Etana.

— Zbog toga što je Hetfild izazvao Holideja i kada su potegli oružje, Hetfild je bio brži.

— Šta? — uzviknuo je Mak Koj.

— Pobedio Holideja? Čoveče, da li mi govorimo o istom Holideju?

— Da, o istom — rekao je policajac kratko.

— Kao što sam rekao, Hetfild ga je tukao, bio je brži. Za dlaku, ali ipak ga je tukao. Bio je samo malo nestrpljiv i promašio je. Kuršum je pogodio Holideja u ugao grudi i napravio mu veliku ranu. Ovaj je imao još dovoljno snage da sredi Hetfild, a posle toga je odjahao, pošto ga je prethodno doktor previo jer je krvario kao vepar.

— Zašto mu doktor nije zaustavio krvarenje? — zapitala je Sindi tiho.

Visoki policajac se malo zbunio i zagledao se u vrh cigare. — Pa gospođice, mi smo Holideju dali rok za odlazak i vreme mu je bilo isteklo.

— Hoćete da kažete da mu niste dali dovoljno vremena da se propisno previje i sanira ranu — rekla je Sindi mršteći se.

— Pa znate šta, kad nekome u ovom gradu damo rok za odlazak, mis, mi se onda toga držimo bez obzira . . .

Sindi Mak Koj ga je prodorno pogledala hladnim zelenim očima i policajac se uzvrpoljio na stolici. Očigledno da devojka nije pozitivno ocenjivala njihove metode u Tularosi. Pročistio je grlo.

— Bilo kako bilo, Holidej je odjahao krvareći. Taj Faradi pojavio se pre neki dan i barmen u salunu pomislio je da je on pošao da sredi Holideja. Hteli smo da proverimo da li će napustiti naš distrikt, pa smo pošli za njim da ih eventualno obojicu odstranimo sa naše teritorije. Tako smo našli Holideja. Našli smo ga na dnu kanjona i sudeći po tragovima, on je pao sa litice. U logorištu na vrhu litice našli smo krvave zavoje, njegov opasač i bisage, pa čak i namirnice koje je kupio u ovdašnjoj trgovini. Papiri koje smo našli ne ostavljaju sumnju da je to bio Holidej.

— Čemu su bili potrebni papiri i te stvarčice — zapitao je Etan zbunjeno. — Mogli ste ga lako identifikovati jer ste znali kako izgleda.

Čuvar reda je napravio grimasu i pogledao devojku. — Kao što sam rekao, izgleda da je on sam pokušao da previje i očisti ranu, i možda je u groznici ili nesvestici pao preko ivice u kanjon. Pao je na oštre stene..., na glavu. Žao mi je, mis, ali nije tu bilo više nikakvog lica koje smo mogli identifikovati.

Sindi je duboko uzdahnula. — Ali, imao je svežu ranu od metka na grudima.

— Da.

— A kako stoji sa ogrebotinom od metka na levoj nadlanici? — zapitao je Etan i šerif ga je oštro pogledao. — Pri obračunu u Pueblo Springsu dobio je površnu ranu na ruci. Jeste li to zapazili?

Policajac je odbio dim i lagano zavrteo glavom. — Ne bih mogao reći da sam zapazio. Bio je gadno izmrcvaren, pa smo ga doneli ovamo i zakopali na But Hilu pored Bentona Hetfilda. Smatrali smo da je on zaslužan za Holidejevu smrt, jer je Holidej umro od posledica rane nanete njegovim metkom. Sem toga, smatrali smo da kroz izvesno vreme to može postati atrakcija. Govori se o otvaranju grada za naseljavanje i otvaranju linije diližanse za Hopkins Flets. Želeli smo da ovamo privučemo što više ljudi, za slučaj da srebrna žica bude iscrpena. Budući da je Holidej čuven na celom Zapadu, njegov grob bi mogao postati znamenitost i dovesti veliki broj putnika i radoznalaca.

— Ako bi ljudi bili zainteresovani za takve stvari — rekla je devojka donekle ogorčeno.

— Iznenadili biste se da znate koliko se ljudi za takve stvari interesuju. Moramo biti realni, mis.

Devojka je klimnula glavom i ustala davši Etanu znak da i on ustane. — Još nešto, gospodine predstavniče zakona. Šta je sa Faradijem?

Čuvar reda je slegnuo ramenima. — Ne znamo. Tražili smo njegov trag i našli gde je ušao u kanjon, ali mora biti da je prošao pored Holidejevog logora i nastavio put. Izgubili smo njegov trag dalje u ravnici, što nije čudo s obzirom na vetrove koji tamo duvaju. Tamo vetar može oduvati i kosu sa glave.

Sindi je dugo netremice gledala šerifa, a onda se naglo okrenula i izašla. Etan je pošao za njom i kada su se udaljili, šerif im je dobacio sa vrata.

— Hoćete li duže ostati u gradu?

— Možda — rekao je Etan izazovno, a Sindi je samo slegnula ramenima.

— Možda ćemo otići pre zalaska sunca. Vi, pretpostavljam, nemate ništa protiv ako ostanemo preko noći?

— Naravno da nemamo, mis. Bilo bi mi čak zadovojstvo da vas sutra ujutru otpravim do granice našeg atara.

Sindi je dunula kroz nos. — I to je grad u koji želite da privučete ljude!

— Još nismo spremni za to, mis — odgovorio joj je šerif. — Još nismo spremni.

— Hajdemo, sestro — rekao je Etan i oni su uzeli vodice svojih konja, i poveli ih prema gradskoj štali. — Stvarno sam razočaran što neću imati šansu da lično ustrelim Holideja.

— Možda ćeš ipak imati šansu, Etane — rekla je Sindi tiho.

Njene reči pogodile su ga kao udar pesnice i on je zastao kao ukopan i pogledao je. — Šta? O čemu ti to govoriš, sestro?

— Govorim o čoveku koji leži u grobu sa nadgrobnom pločom na kojoj je upisano Holidejevo ime.

— O Holideju, da, pa što je s njim?

— Nismo sigurni da je to Holidej.

— Naravno da jesmo... do vraga, u pravu si. Ja sam to posumnjao tamo kod šerifa, ali on me je nekako uverio da grešim. Misliš da je malo čudno što niko nije prepoznao njegovo lice?

— Da, sumnjiva mi je i činjenica da šerif nije zapazio ogrebotinu od metka na levoj nadlanici. Verovatno da je to on, ali nas dvoje smo prešli dugačak put, ja još duži nego ti jer sam došla čak iz Kolorada. Htela bih da budem sigurna da u tom grobu zaista leži Holidej. Na kraju, ako je neko odgovoran za uništenje čitave porodice, onda čovek ima pravo da se svojim očima uveri da je taj ubica mrtav.

— To neće biti lako, sestrice. On je već mrtav i pokopan.

Ona ga je ozbiljno pogledala. — Noćas ostajemo u gradu, zar ne?

Etan je nabrao obrve i trebalo mu je malo vremena da shvati na šta devojka cilja. Kada je shvatio šta Sindi misli, brada mu se opustila i njegovo dugačko lice je postalo još duže. — Gospode bože! Ne misliš?...

— Znaš li neki bolji način da se uveriš? — zapitala ga je krutim glasom. On je duboko uzdahnuo i sasvim lagano odmahnuo glavom. Njegova mala sestrica zaista je mudra i odlučna žena, pomislio je. I oštra je kao nož. Sada mu je bilo drago što ju je pozvao.

*

Ime te doline bilo je Vajt Pik Veli i ona se gnezdila u podnožju visoke planine koja se zvala Vajt Pik. Dolina je u početku bila uzana i zelena, a onda se kasnije širila u ogromne prostrane pašnjake obrasle sočnom travom, koje su navodnjavali mnogi potoci sa planinskih padina: njihove vode su svakoga proleća osvežavali duboki snegovi. Sam Vajt Pik bio je toliko visok da je na njemu uvek bilo snega.

Odmah iza početnog uzanog dela nalazile su se male farme i neki od većih rančeva, koje su pre mnogo godina osnovali ljudi čelične ruke i gvozdene volje. Bili su to ljudi koji su se borili protiv hordi besnih Komanči i Apača i koji su gledali mučenje i istrebljenje čitavih porodica, posmatrali kako njihove kuće nestaju u plamenu... i koji su posle toga imali dovoljno snage da sve ponovo izgrade. Ali, tek pošto su se strašno osvetili onima koji su im naneli zlo.

Jedan od tih prvih rančera, čelične ruke i gvozdene volje, zvao se Rogan. Bio je to bradat krupan čovek, sjajnih divljih očiju, koji je ličio na neku ilustraciju iz starih knjiga. Imao je dugačak kukast nos i lice preplanulo od sunca. Na njegovom telu bilo je ožiljaka od indijanskih strela, a ispod levog ramena još uvek je nosio vrh indijanske strele, koji ga je mučio u hladne zimske dane.

Žestoke naravi, krajnje samoživ, Rogan je u Hopkins Fletsu javno izjavio da će lično sahraniti svakoga ko bude dovoljno lud da pokuša da se naseli i zauzme zemlju koju je on smatrao za svoju. Dva puta je održao svoju reč i naterao naseljenike na obračun revolverima, iskoristivši pri tome kao oruđe svog surovog nadzornika Virga Kenona.

No treća osoba što se naselila na zemljište koje je on smatrao svojim, dosta ga je zabrinjavala. Bila je to žena: mlada odlučna žena, odnedavno udovica, koja je odlučila da ostvari san svog muža i da u ovoj dolini stvori sebi dom ili da umre. Čak i Rogan se libio da ubije ženu.

Ali, bilo je i drugih načina. On ih je sve iskušao i sada je morao sa ogorčenjem da prizna kako se divi hrabrosti Elene Virdon. Ona je izdržala sve njegove pritiske, pljunula mu u lice, rekla mu da ide do đavo-

la, da će ostati u svom domu i da će mu, ako nastavi da je proganja, lično kuršumom sprženiti njegovu dugu prosedu bradu. Ako bi joj on rasterao stoku i naterao je da se podavi u rečnim virovima, ona bi to isto učinila njegovoj stoci. Možda ne odmah, ali mu je uzvraćala. Ako je on spalio njene pašnjake, mogao se kladiti da će u roku od mesec ili dva i neki njegov pašnjak takođe izgoreti. Ako je neki njen radnik bio pretučen, nekome od njegovih kauboja uskoro bi se desio „nesrećan slučaj". Neka ga nosi vrag ako je znao šta da radi sa tom udovicom Virdon.

Ona je bila ne samo predmet gorkog divljenja za njega već je i svim ostalim farmerima i doseljenicima služila kao uzor. Građani Hopkins Fletsa stajali su uz nju. Oni to nisu otvoreno govorili u Roganovom prisustvu, ali je on znao da se svi nadaju da će ga ona tući. U rukavu je još uvek imao jedan ili dva trika, ali kraj roka od šest meseci bližio se vrlo brzo. Morao je da za to vreme nešto učini i mislio je da zna šta bi to trebalo da bude.

Praćen Virgom Kenonom i četvoricom ljudi, Rogan je pojahao svog velikog ždrepca, došao do Virdonovog ranča i ne obazirući se na leje zasađenog povrća, ujahao u dvorište dozivajući vlasnicu da izađe.

Kada je Elen Virdon izašla iz kuće, ona je u rukama držala zapetu „vinčesterku". Uperila je cev u Roganove grudi, koji je ležerno sedeo na svom konju, sa rukama oslonjenim na jabuku sedla i sa svojim ljudima iza sebe.

Elen Virdon je bila žena omalenog rasta, stara oko dvadeset pet godina i odevena u farmerice i košulju. Imala je tamnomrku kosu zategnutu mašnicom u konjski rep koji joj je padao po vratu. Njeno lice, mada opaljeno suncem, bilo je još uvek nežno i glatko kao da ga nije dotaklo žarko Teksaško sunce. Tragovi sunca i vremena bili su ipak neizbežni i posle nekoliko godina sigurno će ostaviti traga, ali za sada njeno lice je bilo netaknuto. Oči Elen Virdon sada su sijale neprijateljskim sjajem, ali bilo je trenutaka kada je u njima bilo topline i kada je osmeh krasio njeno lice. Bila je to žena koju bi svaki muškarac dva puta pogledao: ne lepa, ali svakako interesantna. To su morali da priznaju čak i Rogan i njegov surovi Virg Kenon.

— Šta je sada? — izustila je Elen Virdon resko prelazeći očima preko ljudskih glava do izgaženih aleja vrta. — Ova mala zbrka koštaće vas sedam dolara i dvadeset centi, i ako uračunam moj rad... dekla, recimo, još nekoliko dolara, što ukupno iznosi okruglo deset dolara, Rogane.

Bradati rančer se nasmejao i zavrteo glavom. — Bogami, vi imate smisla za humor! Svaki put kad vas vidim, ja se zasmejem. Zaista ćete mi nedostajati kad odete!

— Onda znači da vam neću nedostajati i ukoliko pre odete odavde, utoliko bolje. A sad recite šta hoćete, ili se gubite!

Roganovo lice se lagano uozbiljilo. Kenon i ostali sedeli su mrgodni i neprijateljskim očima pažljivo posmatrali mladu ženu. Znali su da je sposobna da ih oduva iz sedla kuršumima ako pomisli da spremaju neki neprijateljski pokret.

— O kej, o kej — rekao je Rogan prigušivši još jedan glasan izliv smeha. Vi znate da je šest meseci skoro isteklo i da još nemate pravo da se upišete kao vlasnik zemlje...

— Ali ću steći — prekinula ga je žena ozbiljno. — To će biti lako ako me ostavite na miru, ali u svakom slučaju, ja ću postati vlasnik, Rogane. Ako zbog toga treba prethodno da ubijem vas, ja ću to učiniti. Zbog

toga me je moj muž i doveo u ovu dolinu, i ja ću to ostvariti.

Na Roganovom licu i u njegovom glasu sada više nije bilo ni traga humora. — U redu, opet smo na početku. Ali, imam neke novosti za vas, koje će vas naterati da promenite pesmu.

Stisnutih usana Elen Virdon je čekala, milujući prstom okidač „vinčesterke".

— Znate li ono pojilo na Bečer Ridžu? Ako ne, pojašite konja i videćete ga — izvadio je lagano džepni časovnik iz džepa košulje i bacio pogled na njega. Osmehnuo se zlobno i dodao. — Ali pre nego što odjašite do tamo, čujte ovo...

Kada je rančer prestao da govori, žena se namrštila, jer je mislila da će on još nešto reći. Ali, tada je videla da je Rogan nakrivio glavu na jednu stranu kao da osluškuje. I ostali su takođe izgledali kao da nešto očekuju. Mlada žena se trgla i zaustavila dah nastojeći da dokuči šta je Rogan time mislio. A onda se začuo kratak zvuk, kao udaljena grmljavina. Zvuk je trajao vrlo kratko i ona je žmireći pogledala Rogana koji se osmehnuo.

— Šta je to bilo? — zapitala je.

— Tamo gore su neki moji ljudi koji postavljaju bodljikavu žicu. Na prevoju je tlo jako tvrdo, to znate. Morali su da miniraju i samo se nadam da nisu dinamitom radili suviše blizu izvora i da ga nisu zatrpali.

— Bedničke! — prasnula je Elen koraknuvši napred i stežući naperenu pušku drhtavim rukama. — Vi dobro znate da je to jedino pojilo za moju stoku!

— Sad to više nema značaja, zar ne? — iscerio se lukavo rančer. — Voda i trava na drugoj strani prevoja su vam zagrađeni. Ostaje vam samo ova strana koja je kamenita i puna jaruga, a na prevoju se sada postavlja druga ograda, tako da nećete moći da preterate stoku preko prevoja. Naravno, mogli biste pokušati kroz stenjake i jaruge ako imate hrabrosti. Ali, u tom slučaju biće bolje da sa sobom ponesete dosta municije da skratite muke govedima koja polome noge. Da, misis Virdon, ovaj put sam konačno smislio kako da vas odstranim iz ovog dela doline. U ovom momentu vaš ranč i vaše stado ne vredi ni prebijene pare. Bez stada vi nećete moći da preživite. Uzgred rečeno, pored ograde patroliraće stražari, za slučaj da dođete na ideju da je srušite.

Elen je ubrzano disala, grudi su joj se burno dizale i spuštale, bleda u licu, stisnutih usana. Usne su joj počele podrhtavati kada je videla da se ruši sve ono za šta je proteklih pet meseci uporno radila. Digla je zaneto cev puške prema nebu i u tom trenutku Virg Kenan je mamuznuo konja, izvukao nogu iz uzengije i vrhom čizme izbio joj pušku iz ruku. Puška je pri padu opalila i otkotrljala se kroz travu.

Sve oči su pošle za puškom i mlada žena je, pribravši se, pošla da je uzme, a onda zastala. Puška se nije dalje otkotrljala, jer se zadržala pred nogama jednog čoveka koji je stajao na uglu dugačke kolibe. Ona je lagano pogledom obuhvatila prašnjave pantalone, opasač sa revolverom koji je visio na bedru ispod razgrnutog sakoa, izgužvanu belu košulju ispod svilenog svetlosivog prsnika, i tanku kravatu vezanu na mašnu, a zatim, iznad odela, najpre energično naglašenu vilicu, pune čvrste usne, dugu talasastu kosu koja je nepoznatom padala preko ušiju i vrata, i na kraju, u sredini lica, sjajne, tvrde, sivoplave oči ispod gustih lučno izvijenih obrva. Taj čovek je stajao sa šeširom zabačenim iznad čela i desnom rukom spuštenom pored drške revolvera. Elen Virdon ga do tada nikada nije vide-

la i nabrala je obrve pitajući se odakle je iskrsnuo.

Okrenula je lagano glavu od nepoznatog i pogledala Rogana, Kenona i ostale. Oni su bili još više iznenađeni i ako ništa drugo, ona je otuda shvatila da taj čovek nije jedan od Roganovih ljudi.

— Nije baš mnogo učtivo, mister, izbiti tako jednoj dami pušku iz ruku — progovorio je nepoznati dubokim mirnim glasom, ne mičući desnu ruku sa mesta gde je počivala.

Rogan se žustro okrenuo mladoj ženi. — Ko je ovaj, do davola?

Ona je zaustila da kaže kako ga ne poznaje, ali je visoki došljak zakoračio napred i zastao sa rukama oslonjenim na opasač. Pri tome nije ni pogledao mladu ženu, već je ledenim pogledom odmerio Rogana i Kenona.

— Moje ime nije važno — rekao je nepoznati. — Važnije je ko ste vi i s kakvim pravom ste došli da uznemiravate ovu damu — pogled mu je odjednom postao opor i opak, i očima je kao noževima sekao grupu konjanika, stiskajući nestrpljivo usne. — Kukavne hulje! Zar je potrebno pola tuceta ljudi protiv jedne same žene. Mora biti da ste zaista mnogo hrabri.

Na tu uvredu Kenon se trgao, a Rogan je pocrveneo u licu. Već je hteo da odgovori, ali je Kenon nešto progunđao i nemirno se uzvrpoljio. Rogan se okrenuo ka njemu i klimnuo glavom.

— U redu, Virg, sredi ga!

Kenon je poterao konja napred i zamahnuo nogom prema glavi nepoznatog došljaka. Ovaj se izmakao, pružio ruke i zgrabio Kenona. Potegao je snažnog nadzornika iz sedla i svom snagom ga tresnuo o zid kolibe. Virg Kenon se odbio od zida na zemlju i izdahnuvši šumno vazduh iz pluća, ostao da leži ošamućen, krvavog nosa, gledajući staklastim očima.

Na Roganov znak ostali su se mašili revolvera, ali su zastali u pola pokreta kao skamenjeni. Nevidljivo brzim pokretom desne ruke nepoznati je potegao revolver i zapeo obarač, nišaneći u njih. Sasvim lagano, kauboji su digli ruke. Rogan je sedeo ukrućen u sedlu, očiju oborenih ka zemlji.

— I ti, starče — resko je doviknuo nepoznati, koji nije bio niko drugi nego Dok Holidej. — Ruke u nebesa.

Rogan je lagano digao ruke i pogledao devojku koja je otvorenih usta stajala i posmatrala.

— Tako, dakle — promrmljao je rančer. — Mislite da će ovaj revolveraš osujetiti moje namere, je li?

Elen Virdon je nabrala obrve i preletela pogledom do nepoznatog. Ovaj je u njenim očima pročitao nemu molbu i skrenuo pogled do Rogana.

— Bilo je krajnje vreme da naidete na otpor, Rogane — rekao je oštrim glasom i krajičkom očiju zapazio olakšanje na ženinom licu.

— I vi smatrate da mi se možete odupreti, je li?

Holidej je slegnuo ramenima, počešao se vrhom prsta po neobrijanoj bradi. Svež ožiljak od kuršuma jasno se video na nadlanici njegove ruke. — Pa, recimo da u ovom momentu ja držim adute u rukama.

Ustuknuo je zatim par koraka unazad da bi ošamućenog Kenona imao na oku. Prsati nadzornik je posrćući ustao i sevajući očima, pogledao pustolova.

— Kučkin sine!

— Pazite kako se izražavate, mister. Ovde je prisutna jedna dama, a i ja ne volim takav način oslovljavanja.

— Do đavola sa tom damom i baš me briga što ti ne voliš takav način razgovora. Nemoj misliti da me taj pištolj plaši. Vrati ga samo u futrolu i ja ću te prebiti kao psa.

Nepoznati je ozbiljno pogledao

nadzornika i obratio se mladoj ženi ne gledajući u nju.

— Uzmite pušku, madam, i držite ih na oku. Nemojte se ustezati da ih ustrelite ako se slučajno maše revolvera.

Elen Virdon se za trenutak dvoumila, a onda pošla i uzela pušku. Ubacila je nov metak u cev i zadržala uperenu pušku prema konjanicima, za slučaj da neko od njih bude toliko lud da se maši oružja.

Virg Kenon je čekao. Nepoznati je pokretom revolvera dao znak Kenonu da pođu niže, do ograđenog prostora za stoku. Pošli su lagano, a ostali su okrenuli konje da bi mogli posmatrati. Kada su stigli blizu ograde, Holidej je vratio revolver u futrolu i istog sekunda Virg Kenon se bacio na njega. Udarivši Holideja ramenom u grudi, odbacio ga je nazad na ogradu.

Kenon je nasrnuo na Holideja, ali je ovaj digao nogu uvis i Kenon je naleteo na čizmu. Štikla ga je pogodila u pleksus i Kenon se presavio i pao na kolena. Holidej je priskočio, zadao udarac kolenom Kenonu u glavu i ovaj se prućio po travi.

Holidej ga je pustio da upola ustane, a onda priskočio i zadao mu snažan desni kroše, ali je Kenon glavom napred jurnuo na protivnika, pružajući ruke da Doka obuhvati oko pojasa. Njegova težina ponela ih je obojicu i zajedno su pali u prašinu, gde su nastavili da se kotrljaju, tuku, rvu i mlataraju nogama. Prašina se dizala svuda oko njih, a Rogan i ljudi oko njih dobacivali su povike ohrabrenja Kenonu.

Neko je ustao iz oblaka prašine i Elen je videla da je to Virg Kenon, krvav u licu i pocepane košulje. Kada je i nepoznati ustao na noge, ona se uplašila jer je primetila da mu je leva strana košulje krvava. Plašila se da je Kenon možda nožem ubo nepoznatog. I nadzornik je primetio krvavu mrlju i priskočio Holideju pre nego što je ovaj ustao. Teška pesnica pogodila je Holideja i ovaj je stenjući pao na zemlju. Kenon je skočio za njim u nameri da ga zgromi nogama.

No, pustolov je dograbio jednu Kenonovu čizmu i snažno je okrenuo. Kenon se zateturao i izgubio ravnotežu. Holidej je lagano ustao držeći lakat leve ruke pritisnut na bok grudnog koša. Pošao je smelo napred i desnom rukom zadao tri udarca, brza kao tri ujeda zmije zvečarke. Snažni nadzornik je pao na leđa i ispljunuo polomljen zub. Holidej je sačekao da Kenon ustane, a zatim mu zadao seriju udaraca u lice. Po Kenonovom uzmicanju bilo je jasno da nadzornik do tada nije naišao na tako opakog protivnika. I on je zadao dva-tri udarca, ali oni, iako su trenutno zadržali Holideja, nisu mogli da ga zaustave. Kenon je uspeo da zada jedan dosta jak udarac Holideju u levu ruku, koja je štitila povredu na grudima, ali umesto da ga bol natera na uzmicanje, on je Doka, izgleda, samo razljutio.

Desna Holidejeva pesnica zarila se kao malj Kenonu u pleksus i kada se on, gubeći dah, previo u pojasu, Holidej ga je oštricom dlana kao sekirom pogodio u vrat ispod potiljka. Grdosija se srušio na zemlju kao posečen hrast. Za trenutak je uspeo da se zadrži na rukama i kolenima, a onda se onesvešćen prućio u prašinu. Premoren naporom Holidej je pao leđima na ogradu i pritiskajući levom rukom povređenu stranu grudi, a sa desnom i dalje pored drške revolvera, preteći je pogledao Rogana i njegove ljude.

— Nosite se odavde — izustio je zadihano. — I ne vraćajte se više ovamo, Rogane. Sledeći put moglo bi doći do pucnjave.

Rogan je iskolačenim očima po-

gledao pustolova, a zatim svog izubijanog predradnika. Pokretom glave dao je znak dvojici svojih ljudi da grdosiju dignu u sedlo i dok su oni to radili praćeni budnim okom i puškom Elen Virdon, Rogan se obratio ženi.

— Ne mislite da je ovim stvar završena, misis Virdon! I on može umreti kao svaki čovek — ne trepćući, pogledao je hladno pustolova. — Ljudi vašeg kova mogu biti kupljeni za nekoliko vašljivih dolara.

— Ne ovakvi kao što sam ja — odgovorio je Dok. — Neki revolveraši mogu, ali ja ne. Vi me ne biste mogli kupiti ni za deset hiljada dolara, jer nikada ne bih radio za hulju koja terorište usamljenu ženu.

Rogan je pocrveneo i pritegao uzde.

— Čekajte — presekao ga je pustolov i odvojivši se od ograde na koju se naslanjao, munjevitom brzinom potegao revolver. — Ova dama vam je već rekla... dugujete joj deset dolara za izgaženo povrće.

Rogan se trgao. — Svega mi na svetu, ma ko da ste, ako mislite...

— Mislim — presekao ga je došljak. — Deset dolara. Predajte joj ih lepo i uglađeno... ili ću vam jednim metkom razneti njušku, mister.

Od tog tona Elen Virdon je podišla hladna jeza i ona je kao začarana ostala da gleda kako se Rogan lagano maša džepa, izvlači otuda novac i odbrojava deset dolara. Poterao je zatim svog konja i predao joj novac učtivo, ali sekući je ubistvenim pogledom.

— Hvalal, Rogane — rekla je tiho.

— U svakoj igri ima bar dva partnera! — promumlao je ovaj, a onda okrenuo konja i ne obaziruči se na svoje ljude, izjahao iz dvorišta. Njegovi pratioci pošli su za njim.

Holidej je i dalje stajao naslonjen na ogradu, sa revolverom u ruci, i posmatrao konjanike koji su se udaljavali. Ostao je tako i onda kada su napustili dvorište, sve dok nisu daleko odmakli preko travne ravnice.

Tek tada je Elen Virdon spustila obarač puške i pogledala nepoznatog došljaka.

— Ne znam odakle ste se pojavili, mister, ali vam ipak hvala. A sad bi bilo dobro da uđete u kuću i dopustite mi da vam previjem rane.

Holidej je vratio revolver u futrolu i s naporom se odvojio od ograde. — Da li biste mi pomogli, gospođo? Ne verujem da će mi to uspeti samom.

Elen je spustila pušku i požurila ka njemu, jer je nepoznati heroj lagano klonuo i ispružio se onesvećen po zemlji.

VI

— Kako se vi u stvari zovete? Faradi ili Holidej?

Došljak sa ožiljkom na nadlanici leve ruke spustio je svoju šolju sa kafom i pogledao Elen Virdon koja je sedela na drugoj strani stola. Lice mu je ostalo zagonetno i nečitko, ali je ona na njemu zapazila nedoumicu.

— Zbog čega me to pitate? Mislim da sam rekao da se zovem Faradi — rekao je lagano.

— Da, tako ste rekli, ali kad sam vas donela ovamo, vi ste u bunilu mnogo pominjali nekog ko se zove Holidej. Govorili ste tako kao da ste to vi.

Dok je srknuo kafu i nije rekao ništa. Bio je previjen bolje nego kada ga je previo doktor u Tularosi i krvarenje je potpuno prestalo. Ona mu je sem toga očistila i melemom namazala posekotine i uboje na licu zadobijene u borbi sa Kenonom.

— Sem toga, tu je i vaša rana na grudima — nastavila je Elen. — Sigurna sam da je to rana od met-

ka — zaćutala je u očekivanju odgovora, ali bez rezultata. Uzdahnula je. — Dobro, niste vi prvi čovek koji nastoji da u ovoj dolini sakrije svoj identitet. Ako bežite od nečega i ako mogu da vam pomognem, ja sam tu. Dugujem vam toliko za ono što ste učinili.

— Nemojte mi još ništa zahvaljivati, gospođo — rekao je Dok. — Može biti da sam na vas navukao veću nevolju od ove iz koje sam vas spasao.

— Kako to mislite?

— Pa, po onome kako sam se pojavio iza ugla kolibe, moglo je izgledati kao da ovde radim, kao da sam jedan od vaših ljudi, a možda čak i revolveraš koga ste najmili da vas štiti. Pošto su videli da sam vrlo brz na revolveru i da nisam slabašan ni na posnicama, shvatili su da sam na vašoj strani ozbiljno angažovan. Ako dovoljno znam ljude kao što je Rogan, on će sigurno zaključiti da sam ja revolveraš koga ste najmili, pa će i on sam potražiti jednog takvog.

Mlada žena se ugrizla za donju usnu. — Da, shvatam vašu logiku, mister Holideje. Vi ste ipak Holidej, zar ne? Znate, čula sam za vas Mislim da je većina ljudi čula za vas. Pošto sam videla kako brzo potežete revolver i pošto sam čula da mrmljate u snu to ime, verujem da sam u pravu kad kažem da je vaše pravo ime Holidej — zatim je nabrala obrve. — Da pričalo se u ovoj dolini da je Holidej ubijen u nekom obračunu u Tularosi. Neko je čak rekao da je video vaš grob.

Holidej ju je dugo netremice posmatrao. Izvadio je iz džepa jednu cigaru, a ona je pružila ruku i iz peći izvukla užaren komad drveta, koji mu je pružila preko stola da zapali. Dok je pripalio i zahvalivši vratio joj grančicu, koju je ona bacila nazad u vatru.

— Da, ja sam Holidej — priznao je. — Bili ste u pravu, želim da se otresem svoje prošlosti i nađem mesto gde se mogu smiriti i možda steći šansu da život završim u krevetu, a ne na nekoj prokletoj ulici i od strane nekog čoveka koga nikada nisam video.

— Onda očigledno da govorkanja o grobu u Tularosi nisu tačna.

On je odmahnuo glavom. — Možda nije tako. U Tularosi sam imao obračun sa čovekom po imenu Hetfild. On me je zamalo ustrelio, ova rana na grudima je od njega. Van grada stigao me je neki čovek po imenu Faradi, sa kojim sam imao sudar u Pueblo Springsu. Došlo je do puškaranja u pomrčini i ja sam ga ranio u grudi baš ovako kao što sam i ja ranjen. Bežeći kroz mrak, on je pao niz liticu... na glavu. Meni se to učinilo kao zgodna prilika. Premestio sam papire u njegov sako, tako da oni koji ga nađu pomisle da sam to ja. Zatim sam na litici sve uradio tako da izgleda kao da sam u bunilu pao u kanjon. Ostavio sam mog konja, ležaj, sve sem mog „kolta". Prikrio sam tragove i otišao. Obišao sam Hopkins Flets i ušao u dolinu, ali je Faradijev konj polomio nogu nedaleko odavde, pa sam morao da dođem pešice.

— I naišli ste baš u momentu kada sam se preganjala sa Roganom. Mnogo mi je drago što ste naišli, mister Holideje, i poštovaću vašu želju da prikrijete svoj identitet. Da li biste, ovaj, razmotrili mogućnost da ostanete i radite za mene?

Holidej je lagano odmahnuo glavom. — Ne bih, gospođo. Ja tražim mesto mnogo mirnije nego što je ovo.

— Možda biste drukčije mislili ako biste saznali celu priču — rekla je tiho, a onda nastavila sve brže i brže. — O tome kako smo moj muž i ja štedeli da bismo nabavili oruđa i ostalo što je potrebno da dođemo ovamo. Nismo znali za ovu

dolinu, ali smo planirali da se naselimo na nekom mestu, da izgradimo ranč i da stvorimo nešto što ćemo ostaviti svojoj deci.

— To su lepi ideali gospođo, ali ja ...

— On je bio poreklom Irac — nastavila je ona žurno. — Sa sobom je poneo potkovicu konja svog dede iz Irske. Tu potkovicu dao mu je njegov otac i trebalo je da ona bude naš simbol sreće. Planirali smo da ranč nazovemo potkovica, što sam ja i učinila. No, Majk je umro pre nego što smo stigli ovamo. Od groznice.

— Žao mi je što to čujem, misis Virdon. I vi ste došli ovamo sami?

— Nije mi preostalo ništa drugo Nemam na istoku nikakve rodbine, a sva Majkova rodbina i sada je u Irskoj. Tako sam ja nastavila sama i nastanila se na ovoj zemlji. Ta zemlja postala mi je, eto, nešto kao opsesija. Želim da sve bude onako kako smo Majk i ja dugo planirali. Osećam da mu to dugujem.

Zaćutala je i Holidej je na njenom licu zapazio izraz tuge i napetosti. Digla je glavu i pogledala ga u oči, a onda slegla ramenima. — Rogan je jedan od prvih rančera koji su se naselili u ovom kraju i njemu se ne svida dolazak novih naseljenika. On je već mnoge oterao a mene je do sada ipak trpeo. Mislim da ne bi ostavio dobar utisak da nasrne na jednu usamljenu ženu. Ali kada su utvrđeni planovi da se u dolini uspostavi zakon i red, on je počeo da me uznemirava. Prebio je nekoliko mojih ljudi, naterao moja goveda u stampedo i tako dalje. To su obične stvari. Ja sam mu sve to uzvraćala i mislim da sam se srećno provlačila samo zato što sam žena. Ali kad me je poslednji kauboj napustio pre nekoliko nedelja, Rogan je računao da neće više morati mnogo da me gura. Upravo je maločas razorio moje glavno pojilo.

— Da, to sam čuo kad sam naišao. Zaista podlo. Ali žalim, misis Virdon, to je ipak nešto od čega se klonim. Okolnosti su mi išle na ruku i želeo bih da tu sreću iskoristim.

— Mogla bih vam nešto platiti.

On je odmahnuo glavom. — Novac mi ne znači mnogo. Jednostavno ne želim da se mešam.

— Zar se niste već umešali?

— Na neki način jesam, morao sam nešto da učinim. Ali, ne mogu da ostanem ovde. Biću vam zahvalan ako mi dopustite da ostanem preko noći i ako mi prodate nekog konja. Posle toga ću otići.

— Rado ću vam dati jednog od mojih konja — rekla je sa prizvukom gorčine u glasu. — Naravno, možete i prenoćiti. Kuda nameravate da pođete?

— Što dalje mogu, što dalje od nevolja kakve vi ovde imate.

— Mislite li da možete naći takvo mesto?

Dok je slegnuo ramenima. — Ne znam, ali moraću da ga potražim... Onaj mladi Hetfild zamalo što me nije ubio. Verovatno sam sada sporiji nego nekada.

Elen Virdon je uzdahnula i ustala. — Napraviću vam postelju za noć. Možete odabrati jednog od konja u ogradi, bilo kojeg sem onog vranca sa zvezdom iznad levog oka. On je moj.

Holidej je ustao i ustajući bacio opušak cigare u vatru. Zaustio je nešto da kaže, ali se predomislio i bez reči se uputio prema vratima.

Rekao je sve što je mogao reći, ali nikako nije mogao da se otrese osećanja da je na neki način izneverio ovu hrabru mladu ženu.

*

Sindi i Etan Mak Koj odlučili su da se ulogore na ulazu u dolinu, u podnožju Vajt Pika. Sunce se brzo

spuštalo na zapadnom horizontu i senke su bile sve duže, noseći sa sobom prohladnu noć.

Sindi je spontano uzela na sebe obavezu spremanja hrane, a Etanu je naredila da prikupi drva za vatru. Ovaj je bio prilično zbunjen devojčinom efikasnošću, jer se nije mnogo sećao ranijeg života svoje sestre pre nego što ju je malka [illegible] vela. Sećao se da je bila malo nadmena, da se smatrala boljom od svoje braće, ali moguće je da je takvo mišljenje bilo podstaknuto gledištima njegovog oca, jer se ovaj neprestano jadao kako njegova žena izgleda smatra da se udala lošije od svojih mogućnosti. Bio je to glavni razlog za njihove svađe, koje su konačno kulminirale u bekstvu misis Mak Koj i odvođenju male Sindi. Drugi razlog je bio nepoštovanje oca porodice Mak Kojevih u odnosu na tuđu imovinu i njegovi stalni sukobi sa zakonom. Ne treba tu isticati činjenicu da je svoju decu stari Mak Koj odgajio na isti način. Očigledno da je misis Mak Koj smatrala da je kasno da u tom obgledu nešto učini, ali da još nije kasno da spase Sindi, i tako je jednoga jutra otišla ostavljajući ostale da se probude pored hladnog vatrišta i bez doručka.

Sada je jedna žena Mak Kojeve krvi bila opet sa njim, pomislio je Etan dok je žvakao jelo od kukuruza i pržene slanine, koji je Sindi na brzu ruku spremila, kao da je celog života samo to radila. Da je samo mogla da vidi splačine koje je godinama morao da jede! Bilo je dobro imati je sa sobom i ona se pokazala isto tako dobra ne samo u tome već i onda kada mu je pomogla da otkopaju onaj leš na groblju u Tularosi. Nije tako reći ni trepnula kada je otkovao poklopac kovčega i izvukao otuda levu ruku sahranjenog čoveka. Ruka je bila izubijana i polomljena od pada, ali na nadlanici nije bilo posekotine od metka.

Tako su njih dvoje zaključili da se Holidej i sada izvukao. Shvatili su da je izmenjao znake za indentifikaciju sa Faradijem kada je našao da je lice tog čoveka toliko izmrcvareno da ga niko neće prepoznati. Pravilno su zaključili da je Holidej stavio pisma i druge stvarčice u Faradijev sako kako bi naveo ljude da misle da u podnožju litice leži mrtav Džon Holidej. Obzirom da je i mrtvac imao ranu na boku nije bilo šanse da trik ne upali; i upalio je. Sve dok se Etan nije setio rane na nadlanici.

Sada su znali da je ubica njihove braće još uvek živi negde u prostranim divljim ravnicama i da koristi tuđe ime. Ali oni će ga naći. Kada ga nađu osvetiće mu se. To je oduvek bio metod Mak Kojevih: oko za oko...

Pošto je Etan sada bio sasvim oporavljen, on je koristio svaku priliku da vežba potezanje revolvera. Bio je dovoljno iskren prema sebi da prizna kako pod normalnim okolnostima ne bi mogao tući Holideja, ali se nadao da će bar poboljšati svoju brzinu i veštinu. Oduvek je bio prilično brz u potezanju revolvera, ali bežeći pred zakonom, nije imao mnogo vremena da vežba. Sada, kada je Sindi bila tu, nije morao da žuri. Znao je da će pre ili posle stići Holideja. Bilo je to samo pitanje vremena... a dotle, Etan Mak Koj je nameravao da postane brz kao munja.

U toku jahanja on bi se odjednom mašio kolta i počeo pucati na neku životinju u žbunju ili pticu na grani. Ponekad je to bio neki panj ili zarđala konzerva u starom logorištu ili pak neki kamen. Bez opomene kolt bi mu se našao u ruci i bljunuo vatru na te ciljeve što je znalo da prepadne Sindi. Kada bi

završio sa pucanjem Etan je silazio sa konja da proveri pogodke.

Svakog dana bio je sve bolji i bolji. U noćnoj dokolici, kada je večera bila završena, on bi se malo udaljio od logorske vatre i raširivši noge, neko vreme razgibavao prste, a onda više puta munjevito potezao pištolj. Tada nije pucao; bili su to trenuci kada je vežbao samo brzinu. Preciznost gađanja vežbao je u toku dana. Kako su dani prolazili, bio je sve bolji i posle izvesnog vremena činilo se kao da u ruci ima čeličnu oprugu koja je munjevito potezala „kolt".

Devojka je svakim danom zapažala njegov napredak i po onome što je o Holideju čula u toku putovanja, znala je da će Etan postati još mnogo brži pre nego što se suoči sa čovekom za koga je verovao da je pobio njenu braću i rođake. Ubistvo i osveta nisu bili nešto sa čime se ona normalno slagala, ali ako je neko mogao zbrisati celu porodicu, njenu porodicu, kao što je to Holidej učinio, ona je smatrala svojom obavezom da osveti mrtve.

Pa ipak, postojale su još neke sumnje i ona se ponekad pitala da li su ti mrtvi vredni osvete. Jer, u toku putovanja ona nije čula priče samo o Holideju. Nikada svoju braću nije smatrala anđelima, ali opstojali su uznemirujući znaci da su ovi bili bezobrazni lupeži i ubice.

I tako je Sindi Mak Koj jahala i čekala svoj trenutak. Nije tačno znala zašto, ali imala je neki neodređen osećaj da će onog trenutka kada se sretne sa Holidejem, tačno znati šta je istina, a šta nije.

*

Dok se udaljavao sa ranča Elen Virdon, Holideja je mučila savest. Toga jutra izabrao je jednog snažnog konja i nije pristao da joj za njega ne ostavi nešto novca. Ako je prema njemu osećala neku obavezu, previjanjem rane i davanjem postelje za noć ona mu je platila više nego što je možda zaslužio.

Ono što je za nju učinio, međutim, izazivalo je kod njega grižu savesti. Kao što je mladoj ženi već objasnio, Rogan će njegovo mešanje na strani Elen Virdon smatrati kao akt agresije. Rogan je smatrao da je ona najmila Holideja i znao je da je Holidej čovek vičan pištolju, verovatno revolveraš. Stari rančer će to smatrati kao dokaz da se Elen ukopava i sprema za rat.

Čovek kao Rogan, a Holidej je u toku mnogo godina imao stotine sudara sa takvima, postaraće se da dobavi profesionalnog revolveraša kako bi on sam mogao mirno sedeti i posmatrati. Roganov prvi čovek dobio je batine, a sem toga, Holidej je pokazao protiv koje brzine potezanja moraju da se bore. Tako će bar Rogan razmišljati. On dakle, neće čekati da neki revolveraš slučajno dođe u dolinu kako bi ga najmio da radi za njega. Rogan će poslati ljude da nađu revolveraša koji će moći da se suprotstavi Holideju.

Pa ako Holidej ne bude na ranču, ako se desi da je otišao, kao što jeste, Elen Virdon će ostati bez odbrane. Što je više mislio o tome, sve više je dolazio do zaključka da je jučerašnjim mešanjem napravio grešku.

Ili je možda napravio grešku što njegovo mešanje nije bilo dovoljno žestoko. Trebalo je da revolverom slisti Rogana i njegovu bandu, i onda mlada žena ne bi imala zbog čega da brine. Ali, nije želeo da se za njim vuče trag revolveraša i nije mu se sviđalo što je na „Potkovici" morao da demonstrira svoju veštinu. Bez obzira pod kojim imenom se

krio, već je bio obeležen kao revolraš i tu više ništa nije mogao da učini... sem da se izgubi iz ovog kraja.

Tako je moralo biti.

Dok je jahao kroz jednu jarugu sa leve strane, na mestu gde su se stene nadnosile nad put, odjeknuo je pucanj. Hitac je bio dobro usmeren i da slučajno nije mahnuo glavom da otera muvu sa lica, tane bi mu prosviralo glavu. Ovako je kuršum zviznuo pored njegovog lica i Dok je osetio njegov vreli dah. Instinktivno je izvukao noge iz uzengija, prebacio jednu nogu preko jabuke sedla i skočio u najbliži žbunj izvadivši pri tom „vinčesterku" iz futrole.

U tom trenutku i sa desne strane odjeknuo je pucanj, i dok se Holidej kotrljao po zemlji, tane se zarilo nedaleko od njegove glave. Holidej se dokotrljao do žbunja, a njegov konj je odjurio kroz jarugu. Napadači su zasuli žbun unakrsnom vatrom i jedno tane pogodilo ga je u šešir. Polomljene grančice letele su na sve strane i on je zario glavu još niže u travu. Unakrsna paljba je, međutim, nastavljena i tanad su zviždala kroz žbunje i odbijala se od kamenja. Zatim je pucnjava naglo prestala i Dok je po tome znao da oba napadača pune svoje puške.

Odmileo je nekoliko stopa dalje, zastao, izvirio malo iznad trave nastojeći da proceni svoj položaj. Sećao se da je veći deo jaruge obrastao gustim žbunjem i zatrpan razbacanim kamenjem. U takvoj situaciji imao je dosta zaklona da je napadač bio jedan, ali ubuduće da su bila dvojica mogli su ga uhvatiti u unakrsnu vatru.

Bilo je samo pitanje sekundi kada će pripucati i zaći mu s leđa. Morao je doneti hitnu odluku.

Holidej je ugledao jednu skupinu stena koje su se dizale kao džinovski izlomjeni zub. Ta skupina stena formirala je jedan mali krug sa zidovima različite visine, ali dovoljno visokim da se iza njih može sakriti čovek. Tamo neće biti potpuno zaštićen, ali ipak će tu biti bolje nego ležati negde otkrivenih leđa. Očajničkim skokom bacio se i potrčao u tom pravcu baš kada je sa desne strane puška ponovo pripucala. Tane se odbilo od stene i komadići su zazviždali kao stršljenovi. No, uspeo je da skoči u krug i pritiskajući pušku pod sobom, ispružio je noge. Sada se strelac sa leve strane pridružio pucnjavi i Holidej je žurno sklonio noge iza kamenja. Zaklon nije bio idealan, jer su kuršumi između stena prodirali u krug. Uspeo je nekako da izvuče „vinčesterku" ispod sebe i da nanišani. Dimni oblačići na obe strane jaruge otkrivali su poziciju napadača. Motrio je sve dok nije video odakle izbija vatreni plamičak, a onda nanišanio i opalio. Bio je i sam iznenađen kada je jedan čovek posrćući ustao i opalivši besmisleno hitac uvis, uhvatio se rukom za prsa. Bio je to najsrećniji od srećnih hitaca koje je ikada ispalio. Holidej je žurno nanišanio i ispalio još jedan metak na već pogođenog napadača. Busijaš je ispustio pušku i pao preko stene iza koje se skrivao, nastavivši da se kotrlja i sulja niz kosinu ka dnu jaruge. Pao je blizu mesta gde se zaustavio Holidejev konj. Kratko njisnuvši, životinja se okrenula ka mrtvom čoveku.

Drug i busijaš je osuo kišu kuršuma prema Holidejevom zaklonu i pustolov je morao da pogne glavu, ali čim je nastao kratak prekid paljbe, Dok je prineo kundak puške obrazu i nanišanio prema mestu gde je video drugog napadača. Pritisnuo je obarač i video kako je tane odbilo nekoliko komadića stene iza

koje se busijaš skrivao. Ovaj je skoro istovremeno uzvratio i tane je udarilo u stenu blizu Dokove glave, odbilo se i zviždući odletelo u nebo. Do đavola, pomislio je Dok, ovo je bilo vrlo blizu. Tek tada je zapazio da kružni zaklon u kojem je ležao može postati grobnica ukoliko se napadač bude koristio odbijanjem kuršuma. Morao se brzo izvući odatle. Ne obazirući se više na napadačeve pucnje, pustolov je počeo osmatrati kuda da beži.

Jedini način bio je da ustane i potrči. Nešto više odatle nalazila se jedna veća stena koja je mogla poslužiti, ali trebalo je preći duži brisani prostor i to uzbrdo. Holidej je, međutim, davno shvatio da se ne sme kalkulisati ako nema pravog izbora, makar u odluci postojao i neki rizik. Rizik se morao prihvatiti; na Divljem zapadu čovek nije mogao dugo ostati živ ako nije shvatio prostu istinu da mora računati sa nekim rizikom.

Tako je pred očima strelca iz zasede, dok su kuršumi prskali oko njega, Holidej potrča uz padinu prema steni. Dah mu je sušio grlo, a mišići na nogama brideli su mu od napora. Bio je na domaku stene kada je preko ramena bacio pogled da osmotri poziciju napadača. Ugledao je kako stoji uspravan, sa kundakom puške prislonjenim uz obraz, i nišani na njega.

Pustolov je zastao u mestu kao ukopan, bacio se u stranu, izvio se tako da bi pao na leđa i držeći pušku jednom rukom, opalio. Zatim je zgrabio pušku obema rukama i hitro ubacio novi metak u cev, videvši pri tom da je prvi metak pogodio stenu pored busijaševih nogu. Napadač je opalio, ali je, zbog Holidejevog skoka u stranu, promašio i tane je udarilo u stenu. Holidej je nanišanio po drugi put i opalio. Napadač se već spremao da se sagne u zaklon kada ga je tane pogodilo u rame. On je ispustio pušku i grčevito se uhvatio za bolno mesto, a zatim pao i nestao sa domaka pogledi. Holidej je skočio na noge, potrčao nazad niz padinu prema steni iza koje se skrivao napadač.

Očekivao je da će ga dočekati pušćana paljba, ali stigao je do polovine padine a da se ništa nije desilo. Koračao je oprezno, sa zapetom puškom stisnutom obema rukama. Kada je bio samo nekoliko koraka daleko od napadačevog zaklona, ovaj je iznenada ustao sa revolverom u ruci. Povikao je bespomoćno i pripucao na Holideja, ali je u istom deliću sekunde Dokova puška planula i banditova glava se trgla unazad kao marioneta povučena žicom. Obilazeći oko stene, Holidej je ubacio novi metak u cev, ali nije bilo potrebno da puca. Napadač je polako klizio niz stenu, pogođen Holidejevim metkom usred čela.

Brišući znoj sa očiju, Holidej je kleknuo pored mrtvog čoveka i okrenuvši ga na leđa da bi ga bolje osmotrio, zagledao se u njegovo krvavo lice. Nije bio siguran, ali mu se činilo da je to bio jedan od onih ljudi koje je juče video sa Roganom. Holidej je izustio poluglasnu kletvu, ustao i sišao do jaruge, gde je blizu njegovog konja ležao drugi ubijeni. Izgovorio je nekoliko umirujućih reči konju, a zatim kleknuo pored leša i okrenuo ga na leđa. U pogledu ovoga nije bilo sumnje. Taj je svakako juče bio sa Roganom.

Tako je, dakle, stajala stvar. Rogan se nije hteo izlagati trošku iznajmljivanja revolveraša kojeg bi nahuškao na Holideja; našao je jeftiniji izlaz i poslao ljude da ga ubiju iz zasede.

— Kučkin sin — prmrmljao je Holidej ustajajući.

Taj Rogan mu se nimalo nije sviđao. Što je više razmišljao o

njemu, sve više je želeo da mu saspe zube u grlo.

— U redu, Rogane — rekao je poluglasno, puneći magacin svoje puške. — Upravo si napravio jednu veliku grešku. Da si se uzdržao, ja bih za jedan čas, ili nešto više, bio daleko od ove doline. Ovako, imaćeš da računaš sa još jednim protivnikom.

Vratio je pušku u futrolu, pojahao svog ždrebca i poterao ga nazad pravcem kojim je došao. Izjahavši iz jaruge, uputio se nazad ka ranču Elen Virdon.

VII

Brat i sestra Mak Koj stigli su u Hopkins Flets oko sredine popodneva. Etanov konj je hramao i oni su svratili u grad da konju pruže potrebnu negu. Grad je vrveo od kola, dvokolica i konjanika, a trotoari su bili prepuni ljudi.

Etan se u gradu nije osećao lagodno; grad je bio suviše veliki i u njemu je morao postojati neki predstavnik zakona. Ali, grešio je. U Hopkins Fletsu zakon još nije stigao da pokaže svoju ruku. Uprkos svojoj veličini, bio je dosta udaljen, a u samom gradu nije bilo ozbiljnijeg nasilja. Zadevice između rančera i doseljenika bile su ograničena na vangradsko područje i građani se nisu u to mešali budući da su sebe smatrali značajnijim od prostih seljaka i ljudi iz prerije. Istina, građani su tražili da neko dođe i održava red i mir, i federalni šerif je obećao da će nekoga poslati, ali i federalnih šerifa bilo je malo, a niko u gradu nije hteo da privremeno ponese šerifsku značku.

Sindi je rukom pokazala gradsku štalu i probivši se kroz gomilu, oni su sjahali pred širokim štalskim vratima.

— Ti se pobrini za mog konja, sestro, a ja ću videti šta mogu da doznam u salunu — rekao je Etan.

— Nemoj da se napiješ — rekla mu je Sindi kratko, ozbiljnog lica i tvrdokornih očiju. — Ozbiljno mislim, Etane. Doveo si me ovamo čak iz Kolorada i ja želim da taj posao završimo. Ne želim odlaganje zbog tvojih mamurluka, jesi li me razumeo?

Etan joj je odgovorio uz izveštačen lukav osmeh. — Naravno, sestrice. Sad pokazuješ našu pravu narav. Trebalo je da ranije stupim u vezu s tobom.

— Ne, Etane, radujem se što to nisi učinio — rekla je ne skidajući pogled sa njega. — A sad pođi da saznaš šta možeš, pa ćemo se sastati u onom kafeu, recimo za jedan čas. Malo ćemo se odmoriti i, za promenu, prenoćićemo u gradu.

Etan se galantno poklonio, okrenuo se na petama i uputio ka salunu, a iz štale je izašao štalski momak da pomogne devojci.

Salun je bio dosta pun kada se Etan probio do šanka i naručio viski. Rekao je krčmaru da ostavi bocu ispred njega, ali je ovaj najpre hteo da vidi novac. Gunđajući, Mak Koj je tresnuo nekoliko novčića na šank i srknuvši piće, pogledao oko sebe. Očigledno da je među gostima bilo i građana i kauboja. Zgodna mešavina, pomislio je. Verovatno će moći da pribavi vesti o Holideju, ako je on uopšte ovuda prošao. No, desilo se da nije morao da se raspituje za Holideja.

Kada je ponovo nasuo viski u čašu i prineo je usnama, leptir vrata su se uz tresak otvorila i unutra su ušla tri čoveka, predvođena visokom, snažnom grdosijom spljoštenog lica i zlokobnog izraza oči-

ju. I ostala dvojica izgledala su kao nasilnici. Snažni pridošlica je lupnuo šakom o šank, ali ga je krčmar samo uzgred pogledao i nastavio da služi goste.

Snažni pridošlica se progurao pored šanka i osim ostalih odgurnuo i Etana. Došavši do krčmara, pružio je ruku i dograbivši ga za prsa košulje, upola ga izdigao preko tezge.

— Do đavola, Vense, nemoj mi se sada naduvati i praviti važan, jer ću ti razlupati čuturu, čuješ li me? — snagator je digao pocrvenelog krčmara u vazduh i prodrmao ga, a zatim ga odgurnuo nazad i ovaj je tresnuo leđima o policu na kojoj su zazvonile poređane čaše. Ovaj je protrljao grlo i kašljući i hvatajući vazduh, pogledao izbuljenim očima snažnog nasilnika.

— O'kej, o'kej, Virg — rekao je promuklo. — Izvini, kao i obično... odmah ću! — Krčmar je požurio da iznese jedan zemljani krčag pun viskija, na kojem je pisalo „Roganov specijal",i Virg Kenon i dvojica njegovih pratilaca nasuli su sebi piće u čaše. Građanin koga je krčmar služio kada je Kenon ušao u salun, klimnuo je nervozno glavom nadzorniku, kao da se izvinjava, i rekao.

— Izgleda da ste tamo u dolini imali neku malu nezgodu — pokretom glave pokazao je Kenonovo izubijano lice.

Nadzornik je tmurno pogledao pitača, ispio viski, opsovao kad ga je žestoko piće ujelo za povređenu usnu i nalio još jednu čašu. Okrenuo se zatim oko sebe i preleteo pogledom preko Etana, da bi zadržao pogled na čoveku koji ga je oslovio.

— Moglo bi se reći da smo imali malu nezgodu, Džude — rekao je Kenon glasno i njegov glas je odjeknuo u salunu. Ljudi su zastali i pogledali prema njemu i njegovim pratiocima. — To jest, ako smatraš da su dva mrtva i jedan prebijen čovek mala nezgoda.

Svi su sada pažljivo slušali i neki su prišli bliže. Etan je dopustio da ga uguraju do sredine grupe, sluteći da će možda čuti nešto o Holideju.

— Da. Imamo novog revolveraša u dolini — rekao je Kenon i tmurno se osmehnuo. — To bi trebalo da vas zabrine. U pitanju je pravi revolveraš, i on neće zauvek ostati u preriji. Jednog dana doći će i ovamo u grad, pa će se to ticati i vas.

— Najmljeni revolveraš? Ovde? U dolini Vajt Pik? — ponovio je Džud sa nevericom. — Hajde, pusti to Virg. Znamo da vi u preriji imate problema, ali nije valjda došlo dotle?

Kenon je ledenim očima pogledao govornika. — Hoćeš da kažeš kako lažem?

— Ma kakvi, ne, ni govora! — povikao je čovek uplašeno. — Hteo sam da kažem da se šališ, zar ne?

Kenon se nagao bliže ka govorniku i pokazao mu prstom svoje izubijano lice. — Da li ti ovo liči na šalu?

Džud je progutao vazduh i žurno odmahnuo glavom.

— Ne? E pa vidiš, ni meni ne izgleda kao šala. Reći ću vam ko je taj čovek i za koga radi — zastao je, nasuo piće ponovo i uzevši u ruku punu čašu, osvrnuo se oko sebe i pogledao prisutne. Zatim je sasuo piće u grlo. — Elen Virdon ga je najmila i dovela ovamo da se obračuna sa Roganom.

U gomili se začulo mrmljanje i žagor.

Etan je pročistio grlo. — Kako se zove taj revolveraš?

Kenon je hladno pogledao Mak Koja. — A ko ste vi, do đavola?

Etan se isprsio i pribrano izdržao Kenonov pogled. Nesveno je zgrčio i ispružio prste desne ruke, i odjednom su ljudi počeli uzmicati ispred njega. — Zovem se Etan Mak Koj i ne sviđa mi se vaš način razgovora, mister. Čini mi se da sam vas ja dovoljno učtivo oslovio.

Kenon je planuo rumenilom. Etanov glas bio je preteći hladan i Kenon je spustio pogled do njegovog revolvera i odjednom u želucu osetio ledenu mučninu. Čak i ako položaj revolvera nije ništa govorio, ono razgibavanje prstiju u svakom slučaju jeste.

— Možda sam malo žestok posle jučerašnjeg obračuna sa tim tipom. Ne znam njegovo ime, nije se predstavio.

— Da nije rekao da se zove Faradi? — zapitao je Etan.

— Ne bih znao — Kenon se okrenuo svojim pratiocima kao da od njih traži pomoć. Zatim je žmireći pogledao Etana. — Zašto pitate, da li ga znate?

— Kako izgleda?

— Visok je, malo viši od mene, ne izgleda toliko jak koliko jeste, ima dugu kosu, markantne tamne obrve, sivoplave oči... odeven je u fino odelo kao džentlmen, ali izgleda malo zapušteno. Sem toga, mister, nikada nisam video nikoga ko tako brzo poteže revolver! Hej!

Kenon je odskočio unazad, a prisutni su se odjednom raspršili, jer je Etan Mak Koj potegao i zapeo obarač svog revolvera uperivši ga u prebijenog nadzornika. — Brže od ovoga? — zapitao je Etan.

Kenon je sa olakšanjem odahnuo kada je Mak Koj vratio revolver u futrolu isto tako brzo kao što ga je potegao .— Za ime božije, čoveče, ne znam! Pa vi ste brzi kao munja. Mister, mislim da bi ste vi mogli zaseniti tog tipa, tog Faradija, kako rekoste, ako je to taj. Ali, nisam siguran. U svakom slučaju, tu ste negde blizu.

Etan je nabusito nastavio. — Da, to će biti on. I taj... Faradi, radi za nekoga ko se zove Virdon? Kako je ubio tu dvojicu?

— U jednoj uvali. Izgleda da je naišao na njih dok su radili svoj posao i pobio ih — Kenon se osvrnuo po napregnutim radoznalim licima. — Ako me pitate, ja vam kažem da je Elen Virdon dovela ovamo jednog sumanutog ubicu. Kažem vam da je Rogan podvio rep i povukao se. On na svom platnom spisku nema revolveraše — zatim je pogledao Etana. — No, možda bi razgovarao sa vama, mister... mislim, ako ste slobodni.

Etan je digao obrve. Bio je to obrt događaja na koji nije računao. Ali ako bi mu iznajmljivanje revolvera pomoglo da se sudari sa Holidejem, a on je bio dosta siguran da je taj visoki dugokosi čovek sivih očiju niko drugi nego Holidej, onda bi bio dvostruki pogodak dobiti nagradu u novcu i osvetiti se.

— Pa, mogao bih biti na raspolaganju — rekao je Etan i među građanima se začuo žagor neodobravanja, koji je zamro istog trenutka kada ih je on prostrelio pogledom.

Kenon se obratio jednom od svojih pratilaca .— Idi obavesti Rogana.

Kenonov pratilac je ispio svoje piće i žurno se udaljio.

— Čuj, Virg — zapitao je Džud kolebljivo. — Ne izgleda li da će

doći do pravog otvorenog rata na pašnjacima?

— Pa šta? — odgovorio je Kenon. — Vi u ovom gradu ne marite šta se događa u preriji, zar ne?

— Ne, nije nas briga za preriju, Virg, ali kad se dve frakcije sukobe i počnu iznajmljivati revolveraše, doće vreme kada se oni mogu sresti i ovde u gradu i...

— Brini za to kad do toga dođe — rekao mu je Kenon ljubazno i udarcem šake začepio krčag sa viskijem. Dao je znak krčmaru. — Stavi to na Roganov račun. Ti ćeš biti izvesno vreme u gradu, Mak Koje?

Etan je klimnuo glavom. — Mislim da hoću. Možeš me naći u onoj kafani što ima ptičicu na firmi.

— Ah, kod „Plavog čvorka". Budi tamo, mislim da će se mister Rogan nagoditi s tobom.

Etan je klimnuo glavom i probio se kroz gomilu, i ne osvrnuvši se za sobom, prešao preko ulice prema kafani. Sindi ga je već čekala sa naručenim jelom i on je seo pošto je pažljivo stavio šešir na slobodnu stolicu.

— Mislim da sam ga našao — rekao je devojci kada ga je ona upitno pogledala.

*

Mada je poslednjih desetak dana proveo u divljini, vrativši se na ranč Elen Virdon, Holidej je uživao u neograničenom prostoru koji mu je priroda pružala. Možda zbog toga što nije bio prinuđen da spava na tvrdom tlu uvek upola budan i što je umesto suvog mesa i kafe dobijao ukusno spremljene obroke. Sem toga, Elen Virdon je u svemu bila predusretljiva i ljubazna. Očistila mu je i ispeglala odelo, tako da je izgledalo kao novo, a kada je iz dokolice obavljao neke sitnije poslove na ranču, oblačio je radno odelo koje mu je ona dala da se posluži.

Njihov poslovni odnos, međutim, ostao je neraščišćen. Došavši nazad na ranč, Holidej je rekao da će ostati neko vreme da joj pomogne, ali nije rekao u čemu će joj pomagati, a ona pak nije insistirala da to sazna. Predložio joj je samo da uskoro u gradu potraži kauboje za grublje poslove, jer je na ranču valjalo raditi.

No, prvi dani i sitni poslovi, koji su ga zadržavali na ranču, nisu mogli dugo trajati. Voda, to pitanje opstanka za stoku visilo je nad Eleninom glavom kao Damoklov mač. Mlada žena se pitala šta će Holidej uraditi sa zatrpanim izvorom.

— Ako su podigli ograde, onda ih samo treba srušiti — predočio joj je Holidej.

— To znam — odgovorila je Elen kratko. — Ali se ustežem da to učinim. Roganovi ljudi će čuvati ogradu. Ako joj priđemo, može doći do pucnjave.

— Pa, misis Virdon, zato sam ja tu. Neće mi biti prvi put da omirišem barut.

— U tome i jeste stvar, mister Holideje. Ne želim da se ovo pretvori u rat. I dosadašnje udaranje packi bilo je neprijatno. Ne želim da ljudi ginu... bilo na kojoj strani.

— Misis Virdon, sve zavisi od toga koliko želite da zadržite vašu „Potkovicu". Ako ne uzvratite, Rogan će vas zgaziti i izbaciće vas iz doline.

Izraz njenog lica se promenio i ona je lagano odmahnula glavom. — Ne, mister Holideje, to mu neću dopustiti. Zaklela sam se da ću os-

tati ovde i ostaću — zaćutala je i digla pogled do njegovog lica. — Da budem iskrena, mister Holideje, nisam sigurna da sam dobro postupila kada sam vas primila na ranč. Ja sam... ja vas se malo pribojavam.

Holidej je nabrao čelo. — Ne treba da se bojite — osmehnuo se šeretski i dodao. — Hoću da kažem, to što spavam sa vama u kući ne znači da ću vam iznenada skočiti u postelju.

Ona je planula rumenilom. — Znate da nisam mislila na to.

Holidej je razvukao lice u osmeh i žmirnuvši očima, nastavio. — Znam da niste, hteo sam samo da vam odagnam sumorne misli iz glave. Vidite, ja nisam mahniti ubica, mada se iz nekih priča o meni može tako pomisliti.

Mlada žena ga je dugo netremice gledala, a onda se odjednom osmehnula. — Naravno. U svakom slučaju, moram priznati da se sa vama osećam mnogo sigurnije. U redu, mister Holideje, hajdemo da obidemo te ograde i zatrpan izvor.

— Da obiđemo? Mi, misis Virdon?

— Da, mi, mister Holideje.

Roganovi ljudi su čuvali ogradu. Tri reda žice razdvajale su dva imanja na brdskom prevoju, a izvor je bio razvaljen dinamitom, tako da se voda rasula niz padinu čak do pašnjaka. Odsečena od malobrojnih preostalih lokvi vode, stoka Elen Virdon se tiskala oko žičane ograde i očajnički rikala.

Sa puškama prebačenim preko sedla, Roganovi ljudi jahali su gore-dole duž ograde. Bilo ih je trojica i kada su ugledali Holideja i mladu ženu, okupili su se u gomilu, Pribojavali su se, jer su pre toga čuli o Holidejevom likvidiranju dvojice ljudi u jaruzi. Kada je pustolov zavitlao omču svog lasa i nabacio je preko najbližeg stuba ograde, oni su se zgledali. Kada je Holidej omotao uže oko jabuke sedla, jedan od njih je povikao.

— Hej, ostavite tu ogradu na miru, mister!

Holidej ih je pogledao i držeći samo levom rukom kraj konopca, poterao konja unazad. Stub se počeo kriviti i Holidej je glasno obodrio svoga konja, ali je tada kauboj koji ga je opomenuo prineo pušku ramenu. Holidejeva desna ruka poletela je do opasača i nazad uz telo. Njegov revolver je grmnuo i kauboj se prevrnuo preko konjskih sapi, a metak ispaljen iz puške odleteo je visoko u vazduh. Elen Virdon je pobledela. Pridržavajući se Holidejevih uputstava, ona je sedela na svom konju nešto niže od prevoja.

Konji ostale dvojice kauboja su se propeli u mestu i jedan od njih je ubacio metak u cev svoje puške, a onda zastao u pola pokreta i odjednom digao ruke uvis. Njegov drug se za trenutak dvoumio, a onda i on učinio isto. Treći, koji je pao sa konja, sedeo je ošamućen na zemlji i levom rukom stiskao desnu podlakticu, kroz koju je prošao Holidejev kuršum. Krv je obilno tekla iz rane. Zurio je ošamućeno u Holideja dok je ovaj sa revolverom u jednoj ruci i uzdom u drugoj lagano terao unazad svog konja. Stub se sve više krivio, škripao i konačno izleteo iz zemlje dižući za sobom mali oblak prašine.

Ograda se iskrivila. Holidej je pogledao dvojicu konjanika. — Znate šta? Pođite duž ograde i počupajte sve stubove koji drže žicu odavde do izvora.

— Rogan će nas pobiti! — usprotivio se jedan kauboj.

— A mislite da ja neću ako ne

uradite što vam kažem? — uzvratio je pustolov i kauboji su žurno poskidali svoja lasa i nabacili omče na stubove ograde.

Za pola časa više od stotinu metara bodljikave žice ležalo je na zemlji i stoka je posle dugog prinudnog trpljenja žedi nagrnula ka izvoru, pijući ostatke vode iz malih lokvi.

— Kako je došlo do toga da Rogan uništi izvor i pored toga što ga je ogradio od vas? — upitao je Holidej mladu ženu.

— Iz čiste zlobe. Znao je da u nekom trenutku mogu uništiti ogradu. Ja sam mu do sada uvek uzvraćala udarce. Zbog toga nije želeo da od tog izvora imam bilo kakvu, makar i privremenu korist. On je na svom imanju već počeo da gradi branu, tako da će uskoro imati pod kontrolom svu vodu u dolini. Onda će nas naseljenike oterati.

— Pakosna hulja, baš tako — složio se Holidej posmatrajući dvojicu Roganovih ljudi koji su teglili žicu i stubove dalje od izvorišta. Ranjeni kauboj je sedeo u senci jednog drveta, bled i iscrpen. Elen mu je previla ruku i on se iznenadio što je prema njemu tako humano postupljeno. Holidej je progovorio. — U radu, sad iskopajte nove rupe i postavite ogradu sa Roganove strane izvorišta. Izvor će se ponovo napuniti, ali sad će biti na strani ranča „Potkovica", a ne na Roganovoj strani, to nemojte zaboraviti. I recite Roganu da više ne dira vodu u izvoru, jer će naići na mene.

Sva trojica kauboja su počeli proklinjati, ali su se prihvatili posla. Holidej je sjahao, izvadio cigaru iz tabakere, a onda, pogledavši ranjenika, izvadio još jednu i pružio mu je. Ovaj je u nedoumici prihvatio cigaru i Holidej je kresnuo šibicu i pripalio obojici.

— Kako vas plaća Rogan, kao revolveraše? — zapitao je Holidej i ranjenik je odmahnuo glavom.

— Nešto malo više nego normalnih 40 dolara — odgovorio je kauboj. — Ali, moramo da radimo sve što nam se kaže, inače nas pod svoje uzima Kenon. Mada on nije tako opasan od kako ste ga vi sredili.

Holidej se osmehnuo krajem usne. — On je grub čovek. Ima li još jedkog grubijana na platnom spisku?

Kauboj je oštro pogledao Holideja, a onda devojku, i slegnuo ramenima. — Do đavola, bili ste dobri prema meni iako niste morali. Da, upravo je noćas najmio jednog revolveraša.

Mlada žena je nabrala obrve, a Holidej je ostao hladan.

— Znaš li kako se zove?

Kauboj je odmahnuo glavom. — Nisam bio na ranču još od juče. Čuo sam od drugih, ali kažu da je mnogo brz.

Elen je brižno pogledala pustolova. — Rogan nije gubio vreme.

Holidej je nabrao čelo. — Nisam se nadao da će u Hopkins Fletsu naći revolveraša.

— On je neki stranac — rekao je ranjenik. — Slučajno je naišao u grad.

— Kako izgleda — obratio se Holidej Elen — može biti da je to neko ko je ostao bez para i nije mogao odbiti ponudu.

Gorko stisnutih usana mlada žena je rekla. — Ostao je ovde zato da počne rat!

— Pa ne mogu ga osuđivati za to, misis Virdon. Ako bolje razmislite, taj rat je već pre izvesnog vremena počeo. Sad je samo dobio u žestini.

— Da — rekla je tiho i uzevši pregršt zemlje, pustila je da joj klizi između prstiju. Izgledalo je da je u

mislima daleko, kao da se pita da li ta zemlja vredi da se natopi krvlju samo zato da bi ostala njena.

*

Rogan je tresnuo pesnicom o sto i poskočio zureći iskolačenim očima u Kenona. Etan Mak Koj je mirno nastavio da jede svoj odrezak, ali je svejedno budno motrio na dvojicu ljudi.

— Naterao ih je šta? — grmnuo je rančer.

— Naterao ih je da sruše ogradu i da je postave sa naše strane izvorišta — ponovio je Kenon osećajući se krivim pod pretećim pogledom starog rančera.

— Što mu gromova! — dreknuo je Rogan ne nalazeći reči od besa. — I oni su ga poslušali!

— Pa, ranio je Kejna, a ostalu dvojicu je držao na mišanu. Nisu imali drugog izbora, gazda.

— Vraga nisu imali! Ja ih plaćam! Trebalo je da se odupru, a ne da se predaju i urade ono što im taj vašljivi revolveraš naredi!

— Pa, nije on baš vašljivi revolveraš... — zaustio je Kenon, ali se zaneo jer ga je Rogan udario nadlanicom po ustima. Pritisnuo je rukom raspuknutu usnu i pogledom presekao Rogana. Etan je spustio viljušku i ustao držeći ruku blizu drške revolvera. Kenon se ipak savladao Izvadio je maramicu i krajičkom obrisao usnu. — Bilo kako bilo, oni su poslušali. Kažu da bi ih taj Faradi pobio da nisu.

— Njegovo ime nije Faradi — rekao je tiho Etan. — Mislim da je to čovek koji se zove Holidej, i takav postupak se sasvim slaže sa onim što on obično čini. Rogane, zašto to ne prepustite meni? Ja ću kaubojima dati lekciju koja će poučno delovati i na ostale. A Holidej će znati da više nije sam u dolini.

— Šta nameravaš da učiniš? — zapitao je Rogan obazrivo.

— Tražim samo da mi date odrešene ruke i ja ću vam dolinu predati na tanjiru. Jesmo li se sporazumeli? — zapitao je Etan upola pružajući ruku.

Rogan se zamislio, pogledao namršteno Virga Kenona, a onda klimnuo glavom i čvrsto se rukovao sa Etanom. — I neka ti uspe.

— Rekao sam da ću vam predati dolinu, jesam li?

Etan se zlobno osmehnuo i izašao ostavljajući Virga Kenona i namršteno rančera.

VIII

Nepoznata devojka je rekla da se zove Sindi O'Hara i da putuje u posetu svom bratu na drugom kraju dugačke doline. Pojavila se pred smiraj dana i čekala je pred kućom kada su se Holidej i Elen Virdon vratili sa jahanja do brdskog prevoja.

Izgledala je umorna kao da je dugo putovala, a konj joj je bio sasvim premoren. Elen se nije dvoumila da je pozove na večeru i devojka se za stolom pokazala kao vrlo živahan sagovornik pričajući o planovima svoga brata da se naseli i izgradi ranč na ovoj prostranoj slobodnoj zemlji, na kojoj se to moglo pod uslovom da je čovek dovoljno uporan. Kada jednom budu imali svoj ranč, nameravali su da pošalju po drugog mlađeg brata, sestru i ostarelu majku.

— Smatrali smo da će joj čist vazduh pomoći — dodala je Sindi Mak Koj žvaćući. Pogledala je preko stola Holideja, koji joj je bio predstavljen kao mister Morgan. Pokretom ruke pokazala je na zavoj na njegovoj levoj ruci. — Šta se desilo sa vašom rukom, mister Morgane?

— Ogrebao sam se danas na bodljikavu žicu — rekao je na izgled iskreno.

Sindi se zabrinula. — Na bodljikavu žicu? Treba da budete oprezni Ako je žica zarđala, mogli biste dobiti trovanje krvi. Ja imam nešto iskustva s tim i bilo bi mi drago da vam ranu pogledam.

— Hvala mnogo, sve je u redu. Misis Virdon mi je već oprala i previla ranu.

Sindi se obratila Elen. — Jeste li u vodu stavili neko dezinfekciono sredstvo?

— Pa nisam, nisam ga imala — rekla je Elen. — Upotrebila sam samo toplu vodu.

— To je dosta dobro, ali trovanje krvi je skoro uvek smrtonosno, a pošto ste daleko od lekara, trebalo bi da mi dopustite da vas pogledam, mister Morgane.

Holidej se zagledao u devojku i nastavio da žvaće. Tek posle nekoliko sekundi odgovorio je kratko. — Ne, zaista nema potrebe. Rana je sasvim plitka i lepo očišćena. Bio bi to samo uzaludan trud.

Bez ikakvog neposrednog povoda Holidej je osetio dodir nespokojstva. Nikada do tada nije video Sindi i naravno, nije znao da Etan Mak Koj ima sestru. Ali, nešto u njoj zračilo je neprijateljstvom.

— Ali, ipak, bilo bi bolje... — zaustila je devojka.

— Ne — presekao ju je Holidej kratko.

— Mis O'Hara — rekla je Elen tiho — moraćete naučiti da u ovim krajevima nije učtivo mešati se u tuđe poslove.

Sindi je izgledala iznenađena, a onda iskreno zbunjena. — Oh, naravno! Izvinite, mister Morgane, nisam mislila...

— Zaboravite to — rekao je Dok. — Odakle rekoste da ste došli, mis?

— Iz Kolorada.

Sindi bi možda rekla još nešto, ali ju je prekinuo pucanj u noći. Holidej je istog trenutka dunuo i ugasio svetiljku, a revolver mu se našao u ruci pre nego što je plamičak petrolejke utrnuo. Sindi je kratko kriknula i Elen ju je povukla na pod. Holidej je prišao prozoru opomenuvši žene tihim glasom da ostanu pognutih glava. Vrhom cevi razmaknuo je zavesu na uglu prozora i oprezno provirio napolje.

Ugledao je neko kretanje, a zatim blesak nekoliko pucnjeva i začuo razbijanje prozora. Sagnuo je glavu i komadić stakla pao mu je na rame. Ulazna vrata su se zatresla od udara tanadi i jedan kuršum razbio je porcelanski čajnik na polici. Začulo se nekoliko divljih povika, topot kopita konja u trku, još dva pucnja i onda je nastala tišina. Konjanici su napustili dvorište i odjahali u preriju.

Holidej je provirio kroz prozor, ali nije mogao da razabere lica konjanika. — Jeste li čitave?

— Ja jesam — odgovorila je Elen.

— A vi, mis O'Hara?

— Ja sam odlično — rekla je Sindi glasom koji je malo podrhtavao. — Šta se to zbilo?

— Nije ozbiljan napad — rekao je Holidej okrenuvši se kada je Elen čučnula pored njega. Ugledao je odsjaj puške u njenoj ruci.

— Nije napad? — ponovila je.

— Ne, pri pravom napadu se ne beži tako brzo. Došli su zbog nečeg drugog.

— Zbog čega? — zapitala je zbunjeno.

— Vrag bi ga znao. Čekajte malo! Tamo napolju još ima nekoga!

Pokazao je revolverom i Elen je napregla oči da vidi. U dvorištu se zapažalo neko neprimetno kretanje, ali ništa metalno; možda je to bio oznojeni konj. Onda su ugledali još nešto što se kretalo pored onog prvog, a zatim još nešto.

— Konjanici — izustila je Elen bez daha — sede uspravno u sedlima! Šta se to događa, mister Hol... Morgane.

Trgla se jer je zamalo izgovori-

la Holidejevo ime, ali nije mogla videti Sindino lice u mraku. Holidej se potom udaljio od prozora i pognut pošao prema vratima.

— Ostanite ovde — rekao je oprezno odškrinuvši vrata. Pogledao je napolje i ugledao trojicu konjanika čije su se siluete odražavale na zidu staje. Uspravio se lagano i držeći i dalje u ruci naperen revolver, širom otvorio vrata. — Nemojte još paliti svetiljku.

Zatim je kliznuo u mrak, a žene su ostale u napetom isčekivanju. Elen je osetila da joj se dlanovi vlaže od znoja.

— Dođite ovamo — dozvao ih je Holidej odjednom — i donesite svetiljku. Ovde će biti potrebna vaša pomoć, mis O'Hara.

Kada su njih dve prišle Holideju kod staje, on je stajao i u rukama držao vođice tri konja. Sindi je podigla svetiljku uvis i Elen je čvršće stisnula pušku. Obe žene su kratko krimule i okrenule glavu pred užasnim prizorom.

Svetlost svetiljke obasjavala je trojicu ljudi koji su to poslepodne čuvali ogradu kod izvora. Kauboji su bili teško prebijeni i ustreljeni, a onda omotani bodljikavom žicom i vezani za sedla njihovih konja.

— Gospode bože! — izustila je Sindi Mak Koj. — Ko je mogao da učini nešto ovako?

— Predpostavljam Rogan — rekao je Holidej ozbiljno.

— Jesu li svi mrtvi? — zapitala je Elen.

— Čekao sam svetiljku da to proverim — rekao je Holidej i uzevši svetiljku od Sindi, prineo je bliže trojici ljudi. — Dvojica su mrtvi. Onaj koga sam danas ranio, još je živ. Unesimo ga unutra.

Nesrećnik je bio blizu smrti. Obilno je krvario i bio je težak posao osloboditi ga bodljikave žice. Na grudima je imao ranu od metka i mada je izgubio mnogo krvi, izgledalo je da kuršum nije povredio ni jedan vitalni organ. Na licu i glavi nosio je tragove bičevanja.

— Ma ko da je ovo učinio, taj nije bolji od zveri — rekla je Sindi podrhtavajući.

— To mi ne liči na Rogana — rekla je Elen tiho. — On je grubijan i nevaljalac, ali ne znam da je ikada učinio nešto ovako.

— Možda je Virg Kenon — izneo je Holidej svoju sumnju.

Elen je nabrala obrve. — Ne znam. Virg je surov, možda i ubica, ali ovo mi ne liči na njega.

— Možda onaj revolveraš koga je Rogan najmio — prisetio se Dok. — Šta vam je, mis?

Sindi je pobledela i između obrva urezala joj se duboka bora. Ostala je nekoliko sekundi zagledana u Holideja, a onda zatresla glavom. — Ništa... nikada ranije nisam videla nekoga ovako izmrcvarenog.

Holidej je nabrao čelo. Pri pogledu na tu devojku i dalje ga je mučio neki čudan osećaj, ali nije znao zašto. U njoj je postojalo nešto što ga je brinulo.

— Ako je to učinio taj revolveraš, šta bi tome mogao biti razlog — zapitala je Elen Virdon.

Holidej se zamislio. — Ne znam. Možda izazov meni, ali možda i grešim.

Dok je govorio, posmatrao je Sindi. Ona ga je pogledala, ali je brzo skrenula pogled na drugu stranu.

— Misis Virdon — obratio se Dok Eleni. — Pominjali ste neki logor ispod izvora... na prevoju Blek Bol...

— Tačno. A kakve to ima veze?

— Rekli ste da tamo ima potočića koje hrane snegovi sa vrha.

Ti potočići se tek kasnije slivaju u glavnu rečicu, na kojoj Rogan gradi branu.

— Da, ali za to je kasno. Rogan je tamo već podigao logor.

— A šta ako ja odem gore i zauzmem ga? — predložio je Holidej.

— Šta kažete? To nije nemoguće, ali bi bilo vrlo opasno i mogli biste... oh, shvatam. Hoćete da navedete Rogana da krene na vas i da se obračun odigra daleko odavde.

— Tako nešto. Ukoliko više razmišljam, sve više dolazim do zaključka da se ovo mora okončati. Prema tome, obračun treba da se odigra pod mojim uslovima. Ja ću izabrati vreme i mesto.

— Ne smete ići gore, mister Holideje! — rekla je Elen, ali ni ona ni Holidej nisu zapazili da se izdala. Ali je to primetila Sindi Mak Koj i stisnuvši zube, pogledala pustolova. — Poginućete.

— Mislim da neću — rekao je Dok. — Vama taj logor treba, ili će vas Rogan isterati iz doline. Ja ću, dakle, prvo osmotriti da bih video šta se može učiniti. Ako bude suviše rizično, moraću da smislim nešto drugo. Ali u svakom slučaju, nameravam da izbušim kožu onoj hulji koja je učinila ovo.

Rekavši to, pokazao je rukom na izmrcvarenog krvavog ranjenika. Sindi je ćutala i oštro ga posmatrala. Stisnula je zubima donju usnu dok se Elen raspravljala sa odlučnim pustolovom.

*

Rogan je sedeo za pisaćim stolom i razgledao neke papire banke u Hopkins Fletsu, a Etan Mak Koj stajao je naslonjen pored prozora i ćuteći pušio. Nekoliko puta razgrnuo je zavesu i Rogan ga je razdraženo pogledao.

— Do đavola, prestani da se muvaš s tim! Ne mogu ovome da uhvatim kraja ni konca ako se ti vrtiš kao nervozna babetina.

Mak Koj ga je hladno pogledao. — Gledam da li će slučajno naići Holidej.

Rogan je odložio olovku i pogledao preko stola. — Nisi još siguran da je to Holidej. I zašto bi došao zbog trojice kauboja umotanih u bodljikavu žicu?

— Ako je Holidej, onda će doći — Etan se zlobno osmehnuo. — To će ga žacnuti. Sama činjenica da u dolini postoji još jedan revolveraš, za njega će biti izazov.

Rogan je odmahnuo glavom. — Ja sam te najmio zato da štitiš moje interese, a ne da teraš svoje račune. Možda ćeš se i ogledati s njim, ali građani su jako uznemireni zbog vas dvojice i traže da u grad dođe šerif. Moraću brzo da završim sa Elen Virdon, ili ću doći u sukob sa zakonom.

— Zakon prepustite meni — prevaljao je Etan preko usana. — Za mene on nikada nije bio prepreka!

— E, ovaj put će biti drukčije, mister! — rekao je rančer. — Ne želim da na vrat navučem federalnog šerifa. Lokalni čuvari reda su nešto drugo, ali federalni momci ... u svakom slučaju, moram da odjašem u grad i da sredim poslove sa bankarima. Nikad se nisam mnogo razumeo u cifre, ali ipak znam dosta da shvatim kad mi gori pod nogama.

— Dobro, ja neću sa vama. Čekaću ovde da vidim da li će se Holidej pojaviti.

Rogan je pocrveneo. — Nisam te pitao da li hoćeš da pođeš sa mnom! Plaćam te da radiš ono što ja kažem, Mak Koje!

Etan ga je hladno pogledao. — Ostaću ovde.

Rogan je uzavreo kao da će se izdrati, ali je zapazio grčenje prstiju Mak Kojeve desne ruke i setio se da je taj čovek surovo pretukao i pobio kauboje koji su dopustili Holideju da ih preplaši. Skupio je ljutito papire i strpao ih u tašnu.

— Slučajno ni ja ne želim da pođeš sa mnom — promumlao je Rogan nastojeći da sačuva obraz. — Ali, vratiću se do zalaska sunca, a ti do tog vremena razmisli o svojoj poslušnosti.

Etan ga je podrugljivo pozdravio i Rogan je uz glasne kletve izašao napolje. Mak Koj je ostao pored prozora i ispratio ga pogledom, trgnuvši se kada je ugledao jednog konjanika koji se približavao iz pravca ranča Elene Virdon. Osmehnuo se lukavo. Bio je u pravu: mučeni kauboji naveli su Holideja na njega. Izvadio je revolver i proverio da li je pun. Poželeo je da je Virg Kenon tu. On ne bi imao ništa protiv da s leđa ubije Holideja u slučaju da Etan ne bude dovoljno brz.

Otvorio je vrata i izašao na verandu. Dozvao je glasno kauboja koji je od ograđenog prostora za stoku žurio ka pozadini kuće.

— Hej ti, kuda žuriš? Jesi li video Kenona?

Kauboj je zastao i progutavši vazduh, pokušao da dođe do daha. Pokazao je rukom negde neodređeno iza sebe i Etan je nabrao čelo pogledavši opet prema konjaniku koji je dolazio iz pravca ranča „Potkovica".

— Šta to, do đavola, hoćeš da kažeš? Gde je Kenon?

— Gore u brdu — uspeo je konačno da izgovori kauboj. — Pričepio je tamo onog revolveraša sa ranča „Potkovica".

— Šta? Koga? — prasnuo je Etan i pogledavši ponovo prema konjaniku, shvatio konačno da to nije Holidej. Zaklonivši oči šakom prepoznao je svoju sestru. Obratio se ponovo kauboju. — Šta to govoriš, čoveče?

— Morgan Faradi...

— On se zove Holidej! — procedio je Etan kroz zube.

— O kej, o kej. Bilo kako da se zove taj revolveraš, on je jutros dojahao u naš logor i izbacio nas napolje. Čarli je hteo da se odupre, ali je taj čova tako pokazao zube da nas je prosto skamenio. Naredio nam je da se gubimo i da od sada ta koliba pripada ranču „Potkovica". Zapretio je da će ubiti svakog Roganovog čoveka koji se pojavi na puškomet. Rekao je takođe da vam to kažemo.

Etan je opsovao. Potcenio je Holideja. Taj čovek odgovarao je na izazov svojim načinom. — Šta se desilo? — rekao je resko.

— Kao što sam već kazao, taj Holidej nas je isterao i mi smo otpešačili do logora u Lif kanjonu. Virg je rekao da će to biti najbolja šansa da tog revolveraša prikucamo. U logoru kod Lif kanjona bila su dva čoveka pored nas trojice i kolibe na Ridžu. Kenon je odjahao tamo sa ostalima, a mene poslao da vama saopštim novost i da dovedem još ljudi. Dolazeći ovamo, čuo sam pucnjavu i ako mene pitate, do sada je revolveraš izrešetan.

Etan je grubo odgurnuo kauboja. — Bolje bi bilo da nije — zarežao je. — Rogan je otišao u grad, a ti mi osedlaj konja i dovedi ga ovamo.

— Da pozovem i druge?

Etan ga je snažno gurnuo u prsa i kauboj se zateturao. — Dovedi mi konja, do đavola!

Kauboj je povratio ravnotežu i potrčao prema koralu, a Etan se okrenuo da dočeka svoju sestru. Dograbio je uzdu njenog oznojenog konja i zapazio da je nervozna i ljuta.

— Šta je, sestro, izgledaš kao da si progutala osicu?

Sindi je sjahala i presekla ga pogledom. — Jesi li ti učinio ono onoj trojici? — prosiktala je. — Jesi li ti to učinio, Etane?

— Ah, misliš na one kauboje — rekao je Mak Koj odugovlačeći. — Pitao sam se na koga misliš.

— Dakle? — ponovila je pitanje sekući plamenim pogledom.

— To su učinili Kenon i njegovi pajtaši po Roganovom naređenju.

Sindi kao da je odahnula. — A ti si stajao i dopustio im da to učine?

— Šta sam mogao da radim? Ja sam samo običan najamnik.

Sindi ga je netremice pogledala studirajući nesumnjivo svaku crtu i svaki pokret njegovog lica. Na usnama joj je zaigrao slab smešak.

— Drago mi je da ti nisi u to umešan, Etane. Holidej misli da jesi i da je to tvoj izazov njemu.

— To je, dakle, ipak Holidej — rekao je gledajući nestrpljivo prema koralu.

— Da. Ima previjenu ruku, ali bez obzira na to, čula sam kako ga Virdonova naziva tim imenom. To je on.

Etan je prigušio psovku i okrenuo se prema koralu. — Brže! — izdrao se na kauboja. — Kenon je priklještio Holideja u kolibi na brdu, kod Blek Bola. Ja idem tamo.

Ona je nabrala čelo. — Da pomogneš Kenonu.

— Ne, do đavola, nego da pomognem Holideju. Ne želim da ga Kenon sredi. On je moj! — izustio je i skočio na konja kojeg mu je kauboj doveo. Sindi je otvorila usta da nešto kaže, ali je Etan već jurio iz dvorišta.

— Želite li da rasedlam vašeg konja, mis? — zapitao je kauboj.

— Hm? Ne, vraćam se nazad u Hopkins Flets — rekla je Sindi zureći za svojim bratom. — Recite mom bratu da ću biti u hotelu ili u bolnici.

— Bolnici? — ponovio je kauboj začuđeno.

— Da. Jedan, od onih kauboja, koji su bili vezani bodljikavom žicom, još je živ — namrštila se jer je kauboj pocrvenco. — Jeste li i vi pomagali Kenonu?

— Ne, mis! — rekao je ovaj bez dvoumljenja. — U svakom slučaju, to nije bila Virgova ideja.

— Kako to mislite? Je li to Rogan naredio?

— Mislim da ne treba ništa više da kažem — promucao je kauboj obazrivo.

— Ali, ja bih htela da znam šta se dogodilo.

— Ako želite da saznate istinu, onda pitajte onog momka što je još živ. Što se mene tiče, ja sam sit ovog ranča.

Sindi je odsutno klimnula glavom. Pitala se ko je taj koga se kauboj boji. Imala je neko nejasno osećanje da je to u vezi sa Etanom.

*

Ležeći na podu kolibe, dok su kuršumi zviždali kroz odaju bušeći zidove i nameštaj i razbijajući posuđe na policama, Holidej je morao da prizna da je pogrešio u proračunu.

Napolju se nalazio Virg Kenon sa četvoricom ljudi i oni su nameravali da ga iz kolibe isteraju na čistinu. U ovom trenutku tanki sunčevi zraci kao dugački mršavi

prsti probijali su se u unutrašnjost kolibe kroz rupe od kuršuma na vratima i prozorskim kapcima.

Nije se nadao da će dojahati Kenon sa grupom kauboja i da će opkolivši kolibu, osuti paljbu. Očekivao je Rogana sa njegovim revolverašem, ali ne ovo. Ali, desilo se drukčije. Našao se u klopci i ozbiljnoj nevolji.

Kiša kuršuma je odjednom prestala i uspravivši se oprezno do visine prozora zakrivenog izrešetanim kapcima, Holidej je provirio kroz rupe prema prostoru ispred kolibe. Napolju su se ljudi kretali. Mogao je da vidi Kenona kako stoji među stenama ispod jednog velikog drveta na kraju zida, to jest stene od crnog bazalta. Kenon je nekome mahao rukom pozivajući ga da pride bliže.

Holidej se morao malo pomeriti da bi video čoveka kome je Kenon davao znak. Pre nego što ga je spazio, video je da se iza jedne skupine stena na drugom delu bazaltnog zida diže dim. Trgao se jer su se ostvarivale njegove najcrnje slutnje. Odmah zatim iza stena se digao jedan čovek držeći u ruci zapaljenu buktinju. Čovek je zamahnuo rukom u nameri da baci buktinju, ali tada je Holidej u magnovenju nanišanio i opalio.

Barutni dim mu je zavorio vidik, ali Dok je ipak video da se bacač buktinje zaneo unazad, ispustio zapaljenu buktinju i nestao iza stena. Isto gtrenutka Dok je polegao po zemlji, jer su se kapci i zidovi kolibe zatresli od kiše kuršuma, koju su osuli Kenon i njegovi ljudi. Holidej je puzeći po podu žurno prišao prozoru na drugoj strani i odbacivši „vinčesterku", uzeo revolver. Opalio je dva metka i ponovo se sagnuo istog trenutka kada je jedan drugi čovek kriknuo. Kiša kuršuma ponovo je zapljusnula kolibu kao da nema nameru da prestane. Komadi polomljenih prozora i prozorskih kapaka padali su Holideju po glavi i ramenima, a olovna tanad udarala su u kameni kamin i zviždući odletala u svim pravcima, cepajući drveni nameštaj i pod. Zatim se čuo tup udar na krovu i posle nekoliko sekundi Dok je osetio miris dima nagorele borovine, koji se probijao kroz šindranj krov. Za tren oka plameni jezičci počeli su se probijati kroz suve daske.

Holidej je shvatio da je pitanje minuta kada će biti primuđen da izađe. A kad pokuša da se probije, Virg i preostali njegovi ljudi čekaće da ga izrešetaju.

IX

Rogan je kao oluja izjurio iz banke u Hopkins Fletsu. Razlog njegove žurbe bila je neslućena sreća koja ga je zadesila i zbog koje je jedva čekao da stigne do saluna i otpočne slavlje. U džepu košulje imao je dokument koji će ga učiniti kraljem doline. Mnogi naseljenici su mu se opirali jednostavno zbog toga što mu se opirala Elen Virdon. Znao je da bi mnogi od njih davno popustili, ali nisu mogli dići ruke i otići kad je jedna žena imala snage da mu prkosi.

Ona mu je dugo bila trn u oku, ali je taj trn sada lako mogao izvaditi. Nije bilo važno što je najmila revolveraša i što je zbog toga on sam najmio Etana. Otpustiće ga, jer je Elen Virdon imao u rukama.

Idući prema salunu, ugledao je Mak Kojevu sestru kako zaustavlja konja ispred ambulante doktora Medisona. Odmah zatim spazio je laka kola Elen Virdon i samu Elen zabrinutu i rastresenu. Elen

je na verandi doktorove kuće zastala sa Sindi Mak Koj.

Bila je to prilika koju Rogan nije hteo da propusti. Namestivši bolje šešir, uputio se prema ženama koje su nešto ozbiljno razgovarale.

— Dobro jutro, dame — oslovio ih je dodirujući uglađeno šešir. — Lep dan, zar ne?

— Za nekoga je možda lep — odgovorila je suvo Elen — ali sigurno ne za vašeg kauboja Kejna.

— Kejna? — ponovio je Rogan. — Šta je s njim?

— Ništa naročito, sem što je premlaćen, ustreljen i omotan bodljikavom žicom.

Rogan se uozbiljio. — Ah da, to se ponekad događa. Šta se tu može.

— Šta se može? — ponovila je Sindi Mak Koj. — Vi ste odgovorni za to, a kažete šta se tu može!

Rogan je sevnuo očima. — Ja im to nisam učinio, niti sam naredio! To je delo onog vašeg revolveraša!

— Lažete! — prasnula je Sindi. — Etan to nikada ne bi mogao da učini! Za takvo delo potrebno je da čovek bude zver.

— Šta?! — umešala se Elen Virdon oštro i zaprepašćeno pogledala Sindi. — Zar je Roganov revolveraš vaš brat? Znači, lagali ste nas!

Sindi je lako porumenela. — Morala sam da saznam da li je čovek koji radi za vas Dok Holidej. On je pobio moju braću. Da bih se osvetila ubici, spremna sam i da lažem ako je potrebno.

— Holidej kaže da je to učinio u samoodbrani.

— Holidej kaže! — procedila je devojka ogorčeno. — Ako...

— Čujte, dame — umešao se Rogan. — Svađajte se ako hoćete, ali pre toga imam nešto da vam kažem, misis Virdon — izvadio je iz džepa koverat sa jasno vidljivim pečatom banke i Elen je pobledela. On se zlobno osmehnuo. — Da, tako je. Saznao sam da ste založili ranč da biste dobili zajam za kupovinu stoke. E, pa ja sam kupio tu založnicu i izbaciću vas sa ranča i iz doline ukoliko mi u roku od nedelju dana ne isplatite dug od hiljadu dolara.

— Znate da to ne mogu — izustila je Elen beskrvnim usnama.

Rogan je zlobno izvio usne. — Znam. Zato vam i dajem samo nedelju dana — prstima je dotakao obod šešira. — Zbogom, dame — a onda se prisetio i obratio se Sindi. — Uzgred, recite bratu da mi više nije potreban.

— Recite mu sami, stari nevaljalče — prasnula je Sindi žustro. — On je sada u logoru na Blek Bolu, gde je otišao da pomogne Holideju protiv Kenona, koji ga je tamo pričepio.

— Šta! — zaurlao je Rogan. — Do davola — izustio je besno i okrenuo se na petama. — Niko neće primati platu od mene i pomagati mojim neprijateljima!

Rekavši to, odjurio je niz ulicu prema gradskoj štali. Elen se u prolazu očešala o Sindi i popela se u svoja kola.

— Kuda ćete? — zapitala je Sindi.

— U logor na Blek Bolu! Da pomognem Holideju!

— Ne budite ludi! — rekla je Sindi resko odstupajući korak nazad od kola koja su se već kretala. — Holidej je do sada već sigurno mrtav!

— To biste vi želeli! — rekla je Elen sa lažnom učtivošću i ošinuvši zapregu kajasima, poterala kola niz ulicu.

Sindi je ostala na svom mestu grizući donju usnu, neodlučna i

zbrkanih osećanja. Osećala je da nije sve baš potpuno jasno, a sem toga, Elen Virdon joj se dopadala. Uzdahnula je i ušla u doktorovu kuću.

*

Plamen se brzo širio i od gustih oblaka dima Holidej je već bio upola ugušen i zaslepljen. Vrelina još nije bila nepodnošljiva, jer je požar još uvek bio ograničen na krov i tavanicu, ali se vatra širila i spuštala prema drvenim zidovima, a zbog kuršuma, kojima su Kenon i njegovi ljudi zasipali kolibu, nije mogao ništa preduzeti da vatru ugasi.

Zamočio je maramicu u vodu samo trenutak pre nego što je jedno tane pogodilo vedro. Zgrabio je vedro i pljusnuo ostatak vode na tavanicu. No, rezultat je bio beznačajan. Spustio je pušku i vezao mokru maramicu preko donjeg dela lica, a zatim uzeo pušku u desnu ruku, a zapet revolver u levu.

Očima suznim od ljutog dima osvrnuo se oko sebe. Zadnji zid je sada već bio u plamenu, a jedan deo dogorelog krova srušio se uz krckav, jeziv tresak. Plameni jezičci milili su pucketajući uz vrata. Bilo je vreme da beži ukoliko nije hteo da živ izgori.

Znajući da su mu sledeći sekundi možda poslednji trenuci života, Holidej je prikupio snagu, nogom odgurnuo vrata i jurnuvši napolje, skočio u stranu. Samo delić sekunde iza toga, planula je njegova puška i grmnuo „kolt" u ruci. Kuršumi su ukresali varnice u crnoj bazaltnoj steni iza koje su se nalazili Kenon i njegovi ljudi. Veštim pokretom jedne ruke, koristeći težinu puške, ubacio je novi metak u cev, nastavljajući da puca iz pištolja kojem se odmah pridružila i puška. Video je kada je jedan napadač zamlatarao rukama i pao iza stene, a zatim osetio vreo udar u desnu mišicu, od kojeg se okrenuo u krug i pao na jedno koleno jedva zadržavši pušku u ruci.

Izgleda da je ovo kraj, pomislio je, ali ako je već tako, onda će umreti boreći se. Pružio je ruku da se odupre o zid kolibe, ali se opekao na užareno drvo i jauknuo. Ipak je uspeo da ustane i posrćući pošao prema bazaltnom zidu, pucajući sve vreme iz revolvera. Između gromkih pucnjeva svog „kolta" čuo je brzu paljbu iz drugih oružja i prikupio snagu da bez jadi. Pao je na kolena i obrisavši rauka dočeka udar smrtonosne tananjenom rukom suze iz očiju, zatreptao da bi bolje video. Začula su se još dva pucnja i Virg Kenon je pao preko stene, a onda, pritiskajući zgrčenom rukom krvavu mrlju na grudima, pokušao da ustane. Na steni se pojavio Etan Mak Koj i pre nego što je još jednim metkom dokrajčio Kenona, na njegovom licu zaigrao je zao osmeh.

Etan je pošao prema Holideju, držeći u ruci zapet revolver koji se još dimio. Došavši do Doka, zadao mu je udarac čizmom u glavu, od čega se ovaj prućio i ostao da leži onesvešćen.

Etan je nezadovoljno promumlao, otvorio cilindrični magacin svog revolvera i izbacivši prazne čaure, stavio nove metke. Zatim je kleknuo pored Holideja. Pogledao mu je oteklinu na glavi i počeo ga drmusati sve dok pustolov nije zastenjao. Zatim je uzeo Holidejev pištolj, napunio ga i pošto ga je vratio Holideju u futrolu, grubo prodrmusao Holideja.

— Probudi se, do đavola! —

razdrao se grubo. — Nisam ti spasao život zato da se odmaraš!

Počeo je da šamara Holideja sve dok ovaj nije stenjući otvorio oči. Etan se bezdušno iscerio i dograbivši ga grubo za prsa košulje, odvukao ga nekoliko metara dalje od zapaljene kolibe. Istog trenutka krov kolibe se sruši odižući rojeve varnica.

— Ne, ne vidiš duha, Holideje — rekao je Etan ošamućenom pustolovu.

— Faradi mi je rekao da si se izvukao — odgovorio je na to Holidej. — Vraga, sad znam šta me je mučilo kod Sindi O'Hare! Ona je tvoja sestra.

— Da. Pozvao sam je da bi mi pomogla da te nađem. Ona je moja krv. Sve je ovo čudno, zar ne? Spasao sam ti glavu samo zato da bih imao zadovoljstvo da te lično ucmekam!

Savlađujući bol, Holidej ga je hladno pogledao. — Onda završi s tim.

Etan je odmahnuo glavom. — Ne, neće to ići tako lako. Vidiš, ti si živa legenda. Ne želim samo da te ubijem, već da dokažem da sam brži od tebe.

Holidej je nabrao čelo. — Ti?

— A zašto da ne? — grmnuo je Etan izbuljivši oči. — Brži sam nego što si ti ikada bio.

Pustolov se rezigniramo osmehnuo. — Lako ti je to reći sada, kada sam ranjen u ruku.

Etan se zloćudno osmehnuo. — Igra sreće, čoveče. Ali, to niko neće znati. Pamtiće se samo da je Etan Mak Koj ustrelio Holideja, živu legendu!

Holidej se osvrnuo oko sebe. — Šteta što za to nemaš svedoka.

Etan se uozbiljio. — Da, ali nije važno. Ljudi će mi verovati kad vide tvoj leš. Ko ne bude verovao, oprobaće moju brzinu.

— Izgleda mi da me previše brzo otpisuješ, Etane. Još me nisi tukao.

Mak Koj se sarkastično nasmejao. — Mislim da te mogu mirno otpisati, jer si ranjen, a ja spreman da potegnem revolver — gurnuo je Holideja vrhom čizme u rebra. — Ustani, Holideje.

Pustolov je pokušao da ustane pomažući se obema rukama, ali ga je ranjena ruka izdala i on je pao na zemlju. Grčeći lice od bola, ipak je s naporom ustao stežući levom rukom ranjenu podlakticu. Etan se osmehnuo zlim osmehom.

— Kao što rekoh, igra sreće, Holideje. Ipak, pružiću ti šansu, a onda te ustreliti kao psa. Razmišljaj o tome nekoliko trenutaka. A onda... — zaćutao je i viknuo. — Potegni!

Etan je munjevito pružio ruku naniže, potegao revolver i obarač zategnut palcem počeo se spuštati. No, razrogačio je oči jer je Holidejev revolver planuo delić sekunde pre njegovog. Tane ga je pogodilo u prsa, a udar kuršuma podigao ga je sa tla i bacio nekoliko metara unazad na zemlju. Kašljući krv, s naporom je podigao glavu i sa nevericom pogledao Holideja.

— Nemoguće je da si toliko... brz — promucao je i pokušao da naperi revolver, ali ga je Holidej pogodio drugim metkom između očiju i Etan je klonuo nazad na zemlju.

Tada je odjeknuo pucanj puške i Holidej se trgao pogođen u vrh desnog ramena. Revolver mu je ispao iz zgrčenih prstiju i iza crne bazaltne stene pojavio se Rogan sa zadimljenom puškom u ruci. Ubacivši metak u cev, Rogan je pošo napred.

— Ti si zaista legenda, Holideje — rekao je stari rančer gorkim glasom. — Ali, danas i legende

umiru — digao je pušku do obraza i videvši da ga smrt gleda u oči, Holidej se bacio prema svom „koltu' nastojeći da ga dohvati levom rukom. Čuo je jasan, dobro poznat prasak „vinčesterke" i začudio se što nije osetio tup, bolan udar kuršuma. Okrenuvši se u magnovenju, ugledao je Rogana kako mlitavo, kao ispuštena lutka pada na kolena širom otvorenih očiju, zalivajući mlazom krvi dugačku belu bradu pre nego što je pao licem okrenut zemlji. Pogledao je preko zgrčenog rančera i ugledao Elen Virdon, bledu u licu i sa puškom u ruci. Mlada žena je žurno prišla i klekla pored njega.

— Morala sam da ostavim kola dole i došla sam do vrha pešice — rekla je zadihano. — U suprotnom, on bi me čuo. Jeste li teško ranjeni?

Dok je govorila, Elen je pocepala rukav njegove košulje i Holidej je prigušio stenjanje. — Čini mi se da nisam, ali me ruka prilično boli. Znam jednog revolveraša kome se desilo slično i posle toga više nikada nije bio brz kao ranije. Možda će i sa mnom biti nešto slično... — U svakom slučaju, izvesno vreme ću morati da mirujem.

Vešto zatežući zavoj napravljen od pocepanog rukava košulje, Elen je primetila. — Ako se ne varam, vi ste želeli mir, zar ne? Imaćete to, mada ne onako kako ste mislili. Ali uostalom, malo šta biva onako kako smo mi zamišljali.

Ležeći na ledima, Holidej se zamislio, osluškujući povremeno ono što mu je pričala o događajima u gradu. Kada je završila, on je uz njenu pomoć ustao i pogledao mrtvog Rogana, udaljenog nekoliko metara. Zatim je nesigurnim korakom prišao lešu, sagnuo se i opipao Roganov džep na košulji. Izvadio je otuda kovertu sa pečatom banke i bez reči lagano pošao prema užarenim ostacima kolibe. Bacio je omot u vatru i tek tada se obratio mladoj ženi.

— Više nema založnice o kojoj treba da brinete... čak i ako Rogan ima naslednika.

Ona ga je zabrinuto pogledala, ali je klimnula glavom, a onda su oboje lagano pošli nazad niz padinu do kola, gde ih je čekala Sindi Mak Koj. Kada su prišli, ona je upitno pogledala ranjenog pustolova.

— Etan? — zapitala je skoro šapatom.

— Mrtav je — odgovorio je Holidej.

Elen je okrenula cev puške prema Sindi. — Što se vas tiče, ta stvar je završena, mis. Mister Holidej ga je ustrelio u poštenom dvoboju.

Na njihovo iznenađenje, Sindi je klimnula glavom i ugrizavši se za usnu, oborila oči. — Znam. Onaj kauboj Kejn je došao sebi i rekao da ga je Etan onako udesio... i njega i ostale. Nisam dovoljno poznavala svoju braću, a Etan mi je ispričao svoju verziju događaja i ja sam mu poverovala. Sem toga, maločas je doputovao federalni šerif i potvrdio da su moja braća bila obični banditi — uzdahnula je i pogledala Holideja. — Žao mi je. Što se mene tiče, nema više osvete, a ako želite, mogu svima reći da više nema ni Holideja — na usnama joj je zaigrao kolebljiv osmeh. — Mogu se zakleti da sam u Tularosi videla njegov grob.

Elen se osmehnula i spustila pušku. — Možda ćete ipak imati više mira nego što ste želeli, Holideje.

Holidej se umorno osmehnuo vog pakla i sada je želeo samo dobro, toplo kupanje, čašu žestokog pića i dugu, dugu noć čvrstog sna. Posle toga, videće šta će mu doneti novi dan.

Doživeo je nekoliko nedelja pra-

KRAJ

SVIM ČITAOCIMA ČESTITAMO NOVU 1986. GODINU